

Justitsministeren har i skrivelse af 5. februar 2008 meddelt mig, at spørgsmål nummer S 508 stillet af Søren Krarup til mundtlig besvarelse den 6. februar 2008 kun kan besvares fyldestgørende, hvis der til brug for besvarelsen indhentes en udtalelse fra rigspolitiet og Rigsadvokaten.

Justitsministeren finder derfor ikke, at spørgsmålet kan besvares inden for de rammer, der gælder for spørgsmål stillet i henhold til Folketingets forretningsordens § 20.

Justitsministeren (Lene Espersen) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Skærpelse af straffen for ulovlig tvang i forbindelse med indgåelse af ægteskab). (Lovforslag nr. L 68).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere. (Anmeldelsespligt i forbindelse med udstationering). (Lovforslag nr. L 70) og

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. (Kompetenceudviklings- og uddannelsesfonde). (Lovforslag nr. L 71).

Velfærdsministeren (Karen Jespersen) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om almene boliger m.v. (Takst for driftsorienteret tilsyn, indhentelse af økonomiske oplysninger om husstandsmedlemmer og indhentelse af oplysninger om boligsøgende ved anvisninger af ledige almene boliger m.v.). (Lovforslag nr. L 72).

Medlemmer af Folketinget Niels Helveg Petersen (RV) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om suspension af skattelettelserne for 2009. (Beslutningsforslag nr. B 51).

Medlemmer af Folketinget Per Clausen (EL) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af solceller og solvarme i nye offentlige bygninger. (Beslutningsforslag nr. B 52).

Medlemmer af Folketinget Sophie Hæstorp Andersen (S) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at give kommunerne mulighed for at gennemføre en aktiv boligpolitik, der kan sikre boliger til grupper med lav- og mellemindkomster. (Beslutningsforslag nr. B 53).

Det første punkt på dagsordenen er:
1) Forespørgsel (hasteforespørgsel) nr. F 14: Forespørgsel til udenrigsministeren, justitsministeren og transportministeren: Hvilke oplysninger kan regeringen give om CIA's anvendelse af dansk-grønlandsk territorium til hemmelige flytransporter af CIA-fanger, herunder om danske myndigheders kendskab til sådanne transportere?

Af Mogens Lykketoft (S), Holger K. Nielsen (SF), Niels Helveg Petersen (RV), Frank Aaen (EL), Juliane Henningsen (IA), Lars-Emil Johansen (SIU) og Høgni Hoydal (TF). (Anmeldelse 01.02.2008. Fremme 05.02.2008).

Kl. 13:02

Formanden:

Jeg vil gøre opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til i morgen, den 7. februar.

Jeg kan også oplyse, at til besvarelse af forespørgslen fra regeringen er det udenrigsministe-

ren og justitsministeren, idet transportministeren er sygemeldt.

Til begrundelse for forespørgslen er det hr. Jeppe Kofod som ordfører. Værsgo.

Kl. 13:05

Formanden:

Tak til hr. Jeppe Kofod. Så er det udenrigsministeren til besvarelse.

Kl. 13:05

Kl. 13:03

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne):

Jeppe Kofod (S):

Den forespørgsel, vi har i dag, handler jo ikke om, hvorvidt USA har et hemmeligt fangeprogram, der omfatter en flåde af civilt camouflerede fly, der har transporteret fanger rundt i verden. Det handler faktisk heller ikke om, hvorvidt det er dokumenteret, at en del af aktiviteterne er foregået i Europa på dansk og grønlandsk jord og luftrum. Det interessante spørgsmål er i virkeligheden, hvad det er for en rolle, den danske regering og de danske myndigheder har spillet i den her sag.

Vi ved, at det hemmelige program er i direkte strid med internationale konventioner, og der er selvfølgelig begået alvorlige krænkelse af menneskerettigheder, forbud mod tortur osv. Efter DR's udsendelse i onsdags har udenrigsministeren også nævnt, at man nu vil tale med amerikanerne om sagen. Men det er jo ikke første gang, at den her sag er oppe i Folketinget, langt fra. Derfor handler den her forespørgsel også om, hvordan det allerede tilbage i 2005 blev dokumenteret, at CIA havde benyttet dansk luftrum 64 gange fra 2001 og frem. Så nu må vi have klarhed.

Dengang sagde udenrigsministeren, at nu må vi få klarhed over det her, for søren. Det er jo også i amerikanernes egen interesse, at vi får det ud af verden. De kan ikke leve med sådanne beskyldninger, sagde udenrigsministeren tilbage i 2005. Udenrigsministeren kontaktede også amerikanerne i den forbindelse. Men vi har aldrig fået svar fra ministeren på, hvad den amerikanske regering dengang sagde, og vi har aldrig fået svar på, hvad den danske regering har gjort for at følge op på de her meget alvorlige beskyldninger.

Det svar vil vi gerne have i dag. Vi vil gerne have et helt klart svar på, hvad den danske regering har gjort, hvad den har kendt til, og hvad den fremover vil gøre. Derfor ser jeg frem til udenrigsministerens og justitsministerens besvarelse af denne forespørgsel.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg skal gerne tage den igen. Altså, Folketinget har fået svar mange gange. Folketinget fik svar efter EU-mødet med Condoleeza Rice i november og december 2005, og jeg har stået her i Folketingssalen adskillige gange og svaret, så hvis man ikke kan huske svaret, er det, fordi man ikke husker så godt. Men derefter kunne man jo så slå op i Folketingstidende og finde svaret. Så der er givet svar mange gange, men jeg skal gerne gentage det.

Denne hasteforespørgsel vedrører efter sin ordlyd anvendelse af dansk og grønlandsk luftrum til hemmelige flytransporter af CIA-fanger og danske myndigheders kendskab til sådanne transportere. Det er ordlyden af forespørgslen.

Der er imidlertid ikke nogen, der på noget tidspunkt har gjort gældende, at CIA ulovligt har transporteret fanger gennem dansk, grønlandsk eller færøsk luftrum, og der er heller ikke nogen, der har påstået, at den danske regering har medvirket til ulovlige fangeoverførsler. Det gjorde Danmarks Radio faktisk heller ikke sidste onsdag, så jeg kunne faktisk slutte talen her. Men det vil jeg imidlertid ikke, for jeg vil gerne, også på vegne af justitsministeren og transportministeren, starte med at oplyse, at regeringen vil udarbejde en redegørelse om de påståede CIA-flyvs overflyvninger af og mellemlandinger på dansk, grønlandsk og færøsk territorium.

I forlængelse heraf finder jeg det nødvendigt at sætte denne sag i perspektiv. Grunden til, at vi igen i dag debatterer CIA-flyvninger her i salen, er, at Danmarks Radio i sidste uge kunne præsentere en række nye oplysninger, der kunne tyde på, at CIA i hvert fald i ét tilfælde har mellemlandet i Grønland.

Den vigtigste nye oplysning i programmet var, at piloten i et fly, der landede i lufthavnen i Narsarsuaq i 2003, delte postboks med mindst to personer, der ifølge Danmarks Radio muligvis arbejdede for CIA. Såfremt det er korrekt, at den pågældende person arbejdede for CIA, og at den pågældende flyvning dermed skete på vegne af CIA, kan det betyde, at Chicagokonventionen

om den internationale civile luftfart er blevet overtrådt.

Det er klart, at regeringen tager disse nye oplysninger alvorligt. Vi ønsker under ingen omstændigheder, at nogen udenlandsk statslig myndighed uden videre opererer på dansk territorium eller i dansk luftrum. Men de nye oplysninger betyder ikke, at alle påstande om CIA-flyvninger og -mellemlandinger dermed er bekræftet. Som jeg allerede har sagt, er der ingen, der på noget tidspunkt har gjort gældende, at CIA ulovligt har transporteret fanger gennem dansk, grønlandsk eller færøsk luftrum, og der er ingen, der har påstået, at den danske regering har medvirket til ulovlige fangeoverførsler.

Hertil kommer, at det forhold, at et privatfly ved en bestemt lejlighed måtte have transporteret CIA-ansatte, ikke betyder, at det selv samme fly dermed er et CIA-fly. Vi husker godt sagen med bryllupsgæsterne i Sverige, hvor man troede, at det var et CIA-fly, men ud af flyet kom der altså en flok bryllupsgæster. Det viser, hvor galt det kan gå, når myndighederne agerer på et for tyndt grundlag, og det skal vi altså også holde fast i under dagens debat.

Der skal og kan ikke herske tvivl om regeringens overordnede holdning: Vi tager konsekvent afstand fra alle tiltag, som krænker tilbageholdtes rettigheder. Det gælder alle hemmelige tilbageholdelser, som sætter grundlæggende retssikkerhedsgarantier ud af kraft. Det gælder tidsubestemt tilbageholdelse. Det gælder anvendelse af tortur og grusom, umenneskelig og nedværdigende behandling. Og det gælder naturligvis også ulovlige fangeoverførsler.

Denne regering har altid ført en aktiv og principfast menneskerettighedspolitik, og enhver af de nævnte menneskerettighedskrænkelser er i åbenlys modstrid med den førte danske politik. I FN, i EU, i Europarådet og i alle øvrige internationale fora er Danmark blandt de fremmeste forkæmpere for international retsorden, retssikkerhed og beskyttelse af individets rettigheder. Som eksempel kan jeg nævne, at det er Danmark, der både på FN's generalforsamling og i FN's Menneskerettighedsråd fremlægger de årlige FN-resolutioner imod tortur.

Jeg har sagt det før, og jeg slår det gerne fast igen: Ud over hvad der fremgår af pressen og andre offentlige kilder, har regeringen ingen oplysninger om ulovlige CIA-overflyvninger eller -mellemlandinger, hverken i Grønland, på Færøerne eller i Danmark, og det svar har hr. Jeppe Kofod og andre jo fået flere gange.

Regeringen har lagt alle oplysninger frem om ting, som de danske myndigheder er blevet opmærksomme på om de fly, som påstås at have været anvendt til ulovlige fangetransporter. Det er sket i forbindelse med drøftelser i Det Udenrigspolitiske Nævn, i Europaudvalget og i forbindelse med en lang række § 20-spørgsmål og så også her i Folketingssalen. Det skete senest i forbindelse med Folketingets forhandlinger i 2007 af B 24 om forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af CIA-flys aktiviteter på dansk, grønlandsk og færøsk territorium.

Der er hverken før eller siden og heller ikke i Danmarks Radios dokumentarudsendelse fremkommet oplysninger, der giver belæg for beskyldninger om, at danske myndigheder skulle have et medansvar for eventuelle ulovlige CIA-aktiviteter – og det har jeg heller aldrig hørt nogen beskyldte de danske myndigheder for. Det har hr. Jeppe Kofod jo heller ikke.

Kl. 13:10

Alle de lande, som har gennemført eller er ved at gennemføre nationale undersøgelser, har på den ene eller den anden måde været involveret i dokumenterede aktiviteter på deres territorium, der er forbundet med CIA's fangeprogram. Det er ikke tilfældet for Danmarks vedkommende. Danmark er ikke i de mange rapporter, som er blevet udarbejdet om denne sag, blevet nævnt i forbindelse med sådanne aktiviteter.

Nu er der så fremkommet oplysninger, der indikerer, at der tidligere kan være sket CIA-flyvninger gennem Danmarks luftrum. De oplysninger tager vi som nævnt alvorligt. Det er klart, at hverken dansk, grønlandsk eller færøsk luftrum må anvendes i strid med folkeretten. Regeringen agter derfor nu i tæt samarbejde med Grønland og Færøerne grundigt at gennemgå de nye oplysninger om, at der skal have fundet CIA-flyvninger sted i dansk og grønlandsk luftrum.

Når jeg ikke nævner Færøerne i sammenhæng med de nye oplysninger, er det, fordi Danmarks Radios program ikke indeholdt nye oplysninger vedrørende Færøerne. Men dukker der i forbindelse med gennemgangen noget af relevans op om Færøerne, vil det blive omfattet af redegørelsen. Det er derfor, Færøerne sidder med i arbejdsgruppen, som nu skal se på sagen. Selvsagt gælder de internationale konventioner også for Færøerne og skal respekteres i det færøske luftrum, som det jo også er præciseret over for USA.

Allerede i sidste uge nedsatte jeg en arbejdsgruppe med deltagelse fra alle de relevante ministerier, som også repræsentanter for Grønland og Færøerne er blevet inviteret til at deltage i. Denne arbejdsgruppe vil nu gennemgå de nye oplysninger, og samtidig vil den gennemgå alle de hidtidige oplysninger om påståede CIA-flyvninger i Danmark, Grønland og Færøerne. Disse undersøgelser vil resultere i en samlet redegørelse, hvor alle de oplysninger, som regeringen har, vil blive lagt frem.

Endvidere vil vi kontakte USA med henblik på at få afklaret de spørgsmål, som måtte opstå, og kontakten er taget.

Danmark skal naturligvis fortsat være aktiv i kampen imod den internationale terrorisme. Truslen herfra forsvinder ikke, uanset om CIA-fly måtte have landet på Grønland eller ej. Samtidig skal der ikke herske tvivl om, at USA er en af vores nærmeste allierede i denne kamp, og at et øget samarbejde mellem efterretningstjenesterne er et af de helt centrale midler i kampen. Det fører selvsagt til en øget aktivitet og dermed også til flere CIA-transporter. Hvis de ikke anmeldes som statsfly, er det nok en overtrædelse af Chicagokonventionen, men det betyder ikke, at alle CIA-transporter er ulovlige fangetransporter.

Regeringen vil fortsætte kampen mod international terrorisme med alle lovlige midler i fuld respekt for alle folkeretlige og nationale regler. Kampen mod international terrorisme og forsvaret af internationale menneskerettigheder er ikke to uforenelige størrelser, tværtimod. Det er regeringens politik det bedste eksempel på. Så lad mig slå følgende fire punkter fast:

1) Vi er imod terror. 2) Vi er med USA i kampen mod terror. 3) Konventionerne skal respekteres. 4) Vi bekæmper terror i fuld respekt for vores folkeretlige forpligtelser.

Regeringen har ikke noget kendskab til ulovlige CIA-aktiviteter i Danmark, Grønland eller Færøerne, og der er ingen, der påstår, at vi har et sådant kendskab og dermed et medansvar for ulovlige fangetransporter. Vi har ikke haft et medansvar for, og vi ønsker ikke et medansvar for, at nogle i terrorbekæmpelsen navn måtte handle i strid med international ret. Regeringen vil selvsagt ikke have et medansvar for ulovlige aktiviteter, og derfor har jeg sørget for, at vi igen klart har markeret over for USA, at vi går ud fra, at USA overholder sine forpligtelser over for Danmark i forbindelse med aktiviteter på dansk,

grønlandsk og færøsk territorium og i vores luft- rum.

Udenrigspolitisk har regeringen dermed taget de skridt, som der er grundlag for at tage på nuværende tidspunkt for at forhindre eventuelle ulovlige flyvninger. Et af formålene med regeringens redegørelse er at undersøge, om der er grundlag for, at vi foretager os yderligere.

Kl. 13:14

Formanden:

Tak til udenrigsministeren. Jeg vil sige, at korte spørgsmål og bemærkninger til ministeren kommer efter ordførerrækken under selve forhandlingerne. Det er dem, vi går i gang med nu, og den første ordfører er hr. Jeppe Kofod.

Kl. 13:14

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Jeppe Kofod (S):

Først vil jeg gerne benytte lejligheden til at takke udenrigsministeren for besvarelsen.

Jeg synes ikke, der kom noget nyt frem i den besvarelse; det må man jo konstatere. Jeg fik i hvert fald ikke svar på, hvad der er sket siden 2005, hvor ministeren jo lovede at undersøge den her sag til bunds, bl.a. at tage kontakt til amerikanerne. Og hvad er der sket i forbindelse med den kontakt? Det har vi ikke fået noget svar på i dag. Det kunne jeg godt tænke mig at få svar på nu.

Så er der de fire punkter, hvor jeg sådan set er meget enig med ministeren og regeringen i, at vi skal stå side om side med USA i kampen mod terror og for menneskerettighederne.

Men jeg synes, at der mangler et punkt fem. Hvad sker der i det tilfælde, hvor vores nære allierede, USA, bevisligt bryder internationale konventioner, bruger tortur, krænker menneskerettigheder, transporterer fanger rundt i verden på ulovlig vis? Hvad sker der dér? Hvad er det for en reaktion, det så får fra den danske regering? Hvordan tager man de her ting op? Det synes jeg ikke udenrigsministeren svarede på andet, end at det er kendt for USA, hvad vores politik er. Hvad gør man aktivt for at forhindre, at vores allierede begynder at benytte sig af sådanne metoder?

Så vil jeg sige med hensyn til den konkrete sag, at jeg går ud fra, at regeringen her så lover at undersøge alle beskyldninger til bunds også med de amerikanske myndigheder, om dansk-grønlandsk luftrum og territorium er blevet

brugt i forbindelse med de her fangetransporter. Og når ministeren siger klart og tydeligt, at regeringen ikke har kendskab til den her aktivitet, så går jeg ud fra, at ministeren ikke kun mener regeringen som regering, men også alle danske myndigheder. Det synes jeg at ministeren må komme med et svar på. Er det sådan, at ingen danske myndigheder har været bekendt med det her hemmelige fangeprogram, og at Danmark har været genstand for de overflyvninger og nogle gange mellemlandinger i den forbindelse?

Så til det meget principielle, som jeg synes den her sag jo også handler om; ministeren var inde på det i afslutningen af sin tale: Altså, vi har gentagne gange ønsket at få en tilbundsående uvildig undersøgelse af den her sag. Det har regeringen med et snævert flertal sammen med Dansk Folkeparti afvist. Og når det her bliver afvist, så kan man undre sig, for hvis det var sådan, at udenrigsministeren havde ret i, at der ikke var noget at skjule, så kunne man jo sige, at en sådan uvildig undersøgelse ville være det bedste middel til at blive rensset for enhver mistanke. Og derfor kan man jo kun sige, at modviljen mod at få den her uvildige undersøgelse vel også handler om, at regeringen har noget at skjule; i hvert fald kan man ikke komme til nogen anden konklusion, når man ser på svaret, specielt når man ser på, hvad der er blevet dokumenteret af Europarådet, af Europa-Parlamentet, af Human Rights Watch og en række organisationer, med hensyn til hvad der er foregået i den her kamp mod terror og brud på menneskerettighederne.

Derfor vil jeg afslutningsvis sige, at det for os handler om, at man i kampen mod terror – som skal bekæmpes effektivt – respekterer konventioner om menneskerettigheder og forbud mod tortur, og ikke bare det, men også, at man som allieret i den kamp selvfølgelig siger fra, når ens allierede forbryder sig mod de principper, som burde forsvares, og som det skal undgås at terroristerne får held til at undergrave.

Kl. 13:18

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 13:18

Søren Espersen (DF):

Det er til det her med uvildige undersøgelser. Jeg spurgte på et tidspunkt statsministeren, om han kunne oplyse mig om, hvor mange uvildige undersøgelser han i tidens løb, bare siden 2001,

har fået krav om fra Socialdemokratiet. Det havde han slet ikke tal på. Det flyver med krav om en uvildig undersøgelse inden for alt hver anden uge.

Nu tager vi den her helt specifikt. Hvordan er det, hr. Jeppe Kofod forestiller sig at man sådan uvildigt kunne gå ind og få oplysninger hos den amerikanske efterretningstjeneste, og hvem er det? Er det f.eks. en eller anden professor på et eller andet universitet her? Er der overhovedet nogen, der ville kunne lave en uvildig undersøgelse af sådan nogle ting som det her? Eller er det i virkeligheden ikke kun regeringen, der rent reelt vil kunne få noget at vide?

Kl. 13:18

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:18

Jeppe Kofod (S):

Med hensyn til selve metodikken i forbindelse med en uvildig undersøgelse vil jeg først sige, at vi jo heldigvis i reglerne i lov om undersøgelseskommissioner fra 1999 har et redskab til at iværksætte sådan en uvildig undersøgelse, hvilket hr. Søren Espersen godt ved.

Det er klart, at sådan en uvildig undersøgelse jo først og fremmest er en undersøgelse af, hvad danske myndigheder og den danske regering har vidst, siden de her programmer blev knæsat. Det er jo det, det handler om.

Det er klart, at der er en grænse for, hvad man kan få ud af udenlandske efterretningstjenester, det har hr. Søren Espersen fuldstændig ret i, men det interessante er jo også: Hvad har de danske myndigheder og den danske regering vidst, og hvad har man foretaget sig? Det er sådan noget, som en uvildig undersøgelse kunne afdække, og det håber jeg også at hr. Søren Espersen vil støtte.

Kl. 13:19

Formanden:

Hr. Søren Espersen for en yderligere kort bemærkning.

Kl. 13:19

Søren Espersen (DF):

Det er jo fint nok. Men altså, når man taler om uvildige undersøgelser, så lyder det umiddelbart bedre end bare at tale om en undersøgelse. Lad os lave noget, der er uvildigt, vil sige: Lad os lave noget, der er neutralt, noget, som man kan stole på.

Det, der ligger i det begreb, en uvildig undersøgelse over for regeringen, er: Vi har mistillid til regeringen, vi tror ikke på, at regeringen og

dens embedsfolk kan lave en undersøgelse. Derfor skal man have en uvildighed.

Det er det, jeg mener f.eks. er forskellen på Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet, nemlig at vi faktisk har tillid til, at det, regeringen og embedsværket kommer frem med af oplysninger, kan vi stole på. For vi har tillid til regeringen, i modsætning til Socialdemokratiet som har mistillid til regeringen.

Men jeg synes ikke helt, jeg fik svar på det, jeg egentlig ville have svar på i første omgang: Hvem er det, man kunne sætte til at lave en undersøgelse, der bl.a. indebærer forhør af CIA-folk?

Kl. 13:20

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:20

Jeppe Kofod (S):

Jamen det svarede jeg jo på før og sagde, at selvfølgelig er der grænser for, hvad man kan afhøre af fremmede landes statsborgere og efterretningstjenester; det er da helt åbenlyst.

Men der er, vil jeg gentage over for hr. Søren Espersen, et regelsæt for undersøgelseskommisioner, hvor man har nogle meget klare regler for, hvordan sådan en undersøgelse foregår. Så det synes jeg ikke vi skal gå i dybden med. Det kan vi godt gøre. Men det gode her er jo, at hvis der er tvivl om, hvorvidt alle oplysninger er kommet frem i den her sag, så har man jo det, at man laver en uafhængig undersøgelse, som er uafhængig af det, vi kan kalde den udøvende magt, altså regeringen og embedsapparatet.

Det er det, der er styrken ved en uvildig undersøgelse, altså at man ikke kan mistænke dem, der undersøger det her, for at have en egen interesse i, at noget ikke kommer frem. Det er derfor, jeg også nævnte, at hvis nu regeringen ikke havde noget at skjule, så var det jo oplagt, at den havde en interesse i at få den her uvildige undersøgelse. Så kunne man jo med rette sige, at man ikke havde nogen aktier i, noget kendskab til USA's hemmelige fangeprogram og brud på internationale konventioner om menneskerettigheder og forbud mod tortur.

Kl. 13:21

Formanden:

Så hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 13:21

Tom Behnke (KF):

Jeg skal lige høre, om jeg har forstået det rigtigt. Er det, hr. Jeppe Kofod står og siger, at det er hr.

Jeppe Kofods og Socialdemokratiets opfattelse, at regeringen har løjet over for Folketinget ved alle de samråd, møder i Udenrigspolitisk Nævn, forespørgselsdebatter i Folketingssalen, der har været? Er det hr. Kofods opfattelse, at regeringen bevidst har tilbageholdt oplysninger over for Folketinget og dermed gjort sig skyld i en klar overtrædelse af ministeransvarlighedsloven? Er det dét, hr. Kofod står og siger? For jeg hører, at hr. Kofod vil have en uvildig undersøgelse af, om regeringen har fremlagt alle oplysninger, og det må jo være den groveste mistillid, man kan fremføre. Jeg vil bare høre, om det virkelig er rigtig forstået.

Kl. 13:22

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:22

Jeppe Kofod (S):

Altså, jeg vil ikke komme med beskyldninger, men jeg vil sige, at hvis regeringen ikke har givet rigtige oplysninger, så vil det selvfølgelig komme frem i sådan en undersøgelse. Det er jo det, vi taler om her.

Det, vi kan konstatere, er, at udenrigsministeren blandt andre tilbage i november 2005 lovede Folketinget, at man ville vende hver en sten i den her sag. Sådan måtte man forstå det svar, der blev givet til Folketinget dengang. Det har man ikke gjort. Det er blevet dokumenteret, bl.a. i DR's udsendelse for nylig, at de her overflyvninger og mellemlandinger i Grønland osv. rent faktisk har fundet sted. Det har regeringen ikke villet forholde sig til.

Så det, jeg synes kunne være godt med en uvildig undersøgelse, var at få klarlagt, hvad der er sket siden 2001. Hvad er det, Danmark har medvirket til? Hvad har ikke bare den danske regering, men også de danske myndigheder vidst? Jeg noterede mig, at udenrigsministeren meget tydeligt sagde, at den danske regering ikke har haft kendskab til det, og jeg vil gerne høre, om det også gælder de danske myndigheder. Det håber jeg at det gør.

Så en uvildig undersøgelse ville kunne styrke vores viden på det her område, og det er der bestemt behov for, fordi der er så mange indicier på, hvad der er foregået.

Kl. 13:23

Formanden:

Hr. Tom Behnke for en yderligere kort bemærkning.

Kl. 13:23

Tom Behnke (KF):

Ja, men der kan også være den simple forklaring, at der ikke er noget at undersøge, og hvorfor så bruge en masse kræfter, energi, penge osv. på det?

Men lad den del af det ligge, for jeg kan så forstå, at der er en grundlæggende mistillid til alt, hvad der er foregået, og det er jo så ikke bare i denne regerings tid, det er også under socialdemokratisk ledede regeringer. Jeg kan jo forstå, at hr. Jeppe Kofod har den holdning, men det er fint nok, det må stå for hans egen regning.

Den anden del, som jeg synes er interessant, er, at hr. Kofod så inddrog Europarådet i sin argumentation for, at det ville være grund til undersøge forholdene i Danmark. Der skal jeg bare lige høre: Er det ikke rigtigt, at Danmark ikke er nævnt med ét ord i alle de undersøgelser, Europarådet har lavet? Der er ikke én eneste beskyldning mod den danske regering eller danske embedsmænd i alt det arbejde, som Europarådet har lavet. Er det ikke rigtigt? Og derfor er det vel egentlig ikke helt fair at inddrage Europarådet som en slags bærende argument for, at der nu skulle laves undersøgelser i Danmark. Har jeg ikke ret i det?

Kl. 13:24

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:24

Jeppe Kofod (S):

Jeg tror, at hr. Tom Behnke skal læse lidt mere på lektien, for vi har at gøre med et fangeprogram, som er dokumenteret i adskillige rapporter fra Europarådet; Europa-Parlamentet har været meget involveret i det, og det samme har Human Rights Watch og en række andre uafhængige organisationer. Og i øvrigt har selv CIA's chef for hemmelige operationer i Europa klart sagt til pressen, at de europæiske myndigheder og regeringer selvfølgelig var vidende om de her operationer, som CIA foretog i Europa fra 2001 og fremefter. Så ja, der er masser at undersøge.

Jeg forstår simpelt hen ikke, at man her kan høre en ordfører forsvere, at man undergraver menneskerettigheder, forbud mod tortur og internationale konventioner i kampen mod terror. Hr. Tom Behnke og hr. Søren Espersen burde i stedet for være optaget af, at man holder sig til de her konventioner, for ellers har man jo givet terroristerne en sejr, de ikke fortjener. Det, der er så mærkeligt i den her debat, er, at man ikke forsvare de grundlæggende retsprincipper, som

man burde, men i stedet legitimerer undergravningen af dem, og det er jo bevisligt, at den amerikanske regering har bevæget sig for langt, når det gælder brugen af tortur.

Kl. 13:25

Formanden:

Det er hr. Søren Pind for en kort bemærkning.

Kl. 13:25

Søren Pind (V):

Er hr. Jeppe Kofod bekendt med, hvornår de her programmer skulle være iværksat?

Kl. 13:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:25

Jeppe Kofod (S):

Ja, det er jeg bekendt med. De skulle være iværksat i 1995, kraftigt udvidet i 2001 efter terrorangrebet den 11. september mod USA, hvor efter CIA tilsyneladende, efter oplysningerne i pressen, fik meget, meget vide rammer til at foretage ting, som var direkte i strid med forbuddet mod tortur og respekten for menneskerettigheder og internationale konventioner, og jeg håber også, at hr. Søren Pind kan bekræfte, at det forholder sig sådan.

Kl. 13:26

Formanden:

Det er hr. Søren Pind for en sidste kort bemærkning.

Kl. 13:26

Søren Pind (V):

Er det tilfældigt, at hr. Jeppe Kofod kun ønsker en undersøgelse, der går tilbage til 2001, hvor den socialdemokratiske regering fratrådte, eller hvordan hænger det sammen, al den stund at programmet øjensynligt efter hr. Jeppe Kofods oplysning til Folketinget er iværksat i 1995?

Kl. 13:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:26

Jeppe Kofod (S):

Jeg har intet imod en undersøgelse fra 1995 og fremefter, så jeg ved ikke, hvor hr. Søren Pind har fået den idé fra. Jeg synes, det ville være fint og rigtigt over for Folketinget og offentligheden, at vi tager en ordentlig undersøgelse af det her. Og jeg kan forstå på det spørgsmål, som hr. Søren Pind nu stiller, at det er hr. Søren Pind tilsyneladende også åben over for. Det vil være glædeligt; jeg har da i hvert fald set, at hr. Søren Pind måske har været lidt mere positiv over for

det her. Det er vigtigt, at vi får alle oplysninger frem.

Jeg håber også, at Venstre i den her sag står vagt om forbuddet mod tortur, om forsvaret af menneskerettigheder og frihedsrettigheder og selvfølgelig om, at man overholder internationale konventioner. Man kunne komme i tvivl, når man ser på de svar og spørgsmål, der kommer her fra de partier.

Formanden:

Det er Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 13:27

Frank Aaen (EL):

Jeg vil starte med at anerkende, at den tidligere statsminister, den tidligere udenrigsminister og repræsentanter i øvrigt fra den tidligere regering alle sammen siger, at en undersøgelse naturligvis også skal strække sig ind i den tidligere regerings embedsperiode, for de har åbenbart ikke noget at skjule i modsætning til den nuværende. Så vil jeg bare spørge hr. Jeppe Kofod om følgende:

Er det ikke korrekt, at det, der præcis er fordele ved en undersøgelseskommission som foreslået, er: 1) afhøring af vidner under vidneansvar, 2) at en sådan kommission selvfølgelig via regeringen kan rette henvendelse til USA for at få spørgsmål afklaret og 3) skulle der i sådan en undersøgelse vise sig strafbare forhold, så kan man via politiet sørge for, at sagerne bliver rejst over for de pågældende. Det er nogle muligheder, som lige præcis hænger sammen med en undersøgelseskommission, som ikke er afhængig af det politiske flertal i Folketinget?

Kl. 13:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:27

Jeppe Kofod (S):

Ja, det kan jeg bekræfte. Hvis vi tager det første, så mener jeg, det er et meget, meget vigtigt princip, at de pågældende personer, som arbejder for de danske myndigheder – det kan være embedsmænd, efterretningsfolk – er under vidneansvar og dermed er beskyttet, altså, de er forpligtet til at tale sandt, hvorimod man, hvis man laver en ikkeuvildig undersøgelse, hvor regeringen undersøger sig selv, jo kunne, jeg siger ikke, det sker, men man kunne jo i hvert fald have en interesse i måske ikke at sige alle ting, fordi man vel er loyal over for den regering, man nu har, eller den ledelse, man nu har. Så derfor er en

uvildig undersøgelse i virkeligheden en god retsbeskyttelse; man har i hvert fald retsbeskyttelsen af de folk, der kommer til at indgå i undersøgelsen. Derfor er den her lov om undersøgelseskommissioner jo god, og det er derfor, vi peger på den som redskab til at få det her afdækket.

Kl. 13:28

Formanden:

Hr. Frank Aaen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 13:28

Frank Aaen (EL):

Ja, og lige præcis af den grund vil der, uagtet at vi er tilfredse med, at regeringen har sat noget i gang, komme et forslag til behandling her i Folketingssalen om, at vi skal have den uvildige undersøgelse, for også der kan vi være sikre på, at det hele kommer frem. Og jeg vil spørge hr. Jeppe Kofod: Er det egentlig ikke underligt, at de, der hele tiden siger, at der ikke er noget at mistænkeliggøre regeringen for, og at der ikke noget at komme efter, er så energiske og bange for at få en undersøgelseskommission?

Kl. 13:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:29

Jeppe Kofod (S):

Jo. Jeg tænker også, hvis der er sådan nogle alvorlige beskyldninger, der flyver rundt også i medierne, mod den danske regering og mod danske myndigheder i forhold til det her fangeprogram, så ville det jo, hvis man var regeringen, være rart at kunne sige: Der er ikke noget om de beskyldninger. Og hvordan kan man komme til den konklusion? Jo, det kan man selvfølgelig, hvis man får en uvildig undersøgelse. Så, hvis man vil være fri for mistanke nu og i fremtiden, er det eneste rigtige jo at foretage en uvildig undersøgelse af det her, og det håber jeg selvfølgelig regeringen på et tidspunkt indser.

Kl. 13:29

Formanden:

Tak til hr. Jeppe Kofod som ordfører. Der er dog, tror jeg, et ønske fra hr. Jeppe Kofod om fremsættelse af et forslag til vedtagelse – vil jeg gætte på.

Kl. 13:30

Jeppe Kofod (S):

Tak til formanden.

Jeg skal på vegne af S, SF, RV, EL, SIU, IA og TF fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget pålægger regeringen at sikre, at der i fremtiden ikke sker brug af det danske riges luftrum og flyvepladser som led i CIA's hemmelige fangeprogram.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 29).

Kl. 13:30

Formanden:

Der er spørgsmål til ordføreren nede fra salen, det må man klare nede i salen bagefter og ikke her fra talerstolen.

Men der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse:

»Folketinget pålægger regeringen at sikre, at der i fremtiden ikke sker brug af det danske riges luftrum og flyvepladser som led i CIA's hemmelige fangeprogram.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 29).

Dette forslag til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger.

Tak til ordføreren. Den næste i ordførrækken er hr. Søren Pind.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Søren Pind (V):

What's in a name? spurgte Shakespeare dengang. What's in a plane? spørger alle nu. Er der råddenskab i det danske kongerige? Et genfærd går igennem dansk politik. Hvem vidste hvad hvornår?

Vidste tidligere udenrigsminister Mogens Lykketoft noget om et bortførelsesprogram, angiveligt iværksat af præsident Clinton i 1995? Vidste tidligere udenrigsminister Niels Helveg Petersen noget om de hævdede bortførelser? Hvorfor disse krumspring i Europa-Parlamentet fra formanden for De Europæiske Socialdemokrater, Poul Nyrup Rasmussen, da sagen skulle undersøges, således at tidsperioden blev indskrænket, så den ikke omfattede ham?

Om selve sagen må man sige, at Venstres tilgang er enkel. Vi bekender os til frihedsrettighederne. Skønt kampen mod terror er vigtig, er kampen mod terrorens fundament vigtigere. Flyver CIA rundt i verden i kampen mod terrorismen? Det håber jeg. Flyver CIA rundt i verden i kampen mod terrorismen i strid med menneskerettighederne? Det håber jeg ikke.

Der har været rettet en del ufortjent skyts mod regeringen. Som antydnet, er der intet, der

tyder på, at den nuværende regering skulle kende til disse ting. Selv har jeg som medlem af Europarådet stemt for den rapport, der ligger til grund for diskussionerne, og intetsteds i denne rapport nævnes Danmark. Da vi samtidig er nære allierede med Amerika, har den danske regering intet grundlag haft for at antage, at der skulle finde noget sted, der er i strid med internationale konventioner og dermed dansk lovgivning. Man kan oveni spørge: Hvorfor er det så logisk, at denne regering skulle have vist noget, hvis ikke den forrige var orienteret? Det er jo f.eks. ikke ligefrem, fordi Socialdemokraterne gennem historien har været synderlig åbne om eksempelvis forhold vedrørende Amerika og Grønland.

Danmarks Radio har ydet en flot journalistisk indsats og afdækket forhold, der giver anledning til at kaste et ekstra blik på begivenhederne. Dette blik vil regeringen kaste. Hvem vidste hvad hvornår?

Jeg skal derfor på vegne af V, DF, KF, NY, SP og Pia Christmas-Møller (UFG) fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget fastslår, at dansk, grønlandsk eller færøsk luftrum ikke må anvendes i strid med internationale konventioner.

Folketinget konstaterer med tilfredshed, at regeringen i samarbejde med Grønland og Færøerne grundigt vil gennemgå de nye oplysninger om, at der skal have fundet CIA-flyvninger sted i dansk og grønlandsk luftrum, og vil tage kontakt med de amerikanske myndigheder herom.« (Forslag til vedtagelse nr. V 30).

Er der råddenskab i det danske kongerige, eller er det blot stor ståhej for ingenting? Se, det er spørgsmålet.

Kl. 13:33

Formanden:

Der er fremsat følgende forslag til vedtagelse:

»Folketinget fastslår, at dansk, grønlandsk eller færøsk luftrum ikke må anvendes i strid med internationale konventioner.

Folketinget konstaterer med tilfredshed, at regeringen i samarbejde med Grønland og Færøerne grundigt vil gennemgå de nye oplysninger om, at der skal have fundet CIA-flyvninger sted

i dansk og grønlandsk luftrum, og vil tage kontakt med de amerikanske myndigheder herom.« (Forslag til vedtagelse nr. V 30).

Også dette forslag til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger.

Der er ønske om korte bemærkninger, og den første er fra hr. Frank Aaen.

Kl. 13:34

Frank Aaen (EL):

Jeg er tilfreds med, at man foreslår, at konventionerne selvfølgelig skal overholdes, og at man skal undersøge det, der er foregået. Det kan jo tage nogen tid med en sådan undersøgelse, og vi ved selvfølgelig heller ikke, hvad den ender med.

Derfor er mit spørgsmål til hr. Søren Pind: Må vi ikke sige, at der allerede nu er grundlag nok for at sige, at hvis nogle af de fly, der nu skal underkastes en undersøgelse om det fortidige, skulle komme til dansk luftrum eller danske lufthavne i dag eller i morgen eller i den kommende tid, så bør myndighederne straks iværksætte en undersøgelse for at være sikre på, at der enten ikke er grundlag, eller at der er grundlag for mistanke?

Kl. 13:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:35

Søren Pind (V):

Det kan være mit intellekt, der ikke helt forstod hr. Frank Aaens spørgsmål – det er der givet mange i kongeriget, der vil mene – men jeg er nu helt tryk ved, at regeringen iværksætter en undersøgelse på det grundlag, som forslaget til vedtagelse er udtryk for, og så tror jeg også, vil jeg sige til hr. Frank Aaen, at man må sige, at den offentlige debat jo ikke lever i et tomrum, men rent faktisk også gøre indtryk rundt omkring. Det er jo ikke sådan, at kongerigets ministre ikke hører, hvad der bliver sagt, så mon ikke man kan tage den side af sagen ganske roligt – altså hvis jeg har forstået hr. Frank Aaens spørgsmål rigtigt?

Kl. 13:35

Formanden:

Hr. Frank Aaen for en yderligere kort bemærkning.

Kl. 13:35

Frank Aaen (EL):

Altså, Venstres ordfører er enig i, at kommer der fly til dansk luftrum eller til danske lufthavne, som er under mistanke for at flyve for CIA i for-

bindelse med CIA's hemmelige fangeprogram, så skal myndighederne naturligvis gribe ind for at undersøge, hvad der foregår. Kan man regne med, at det er Venstres opfattelse?

Kl. 13:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:36

Søren Pind (V):

Det, jeg grundlæggende kan sige er Venstres opfattelse, er, at danske myndigheder skal sikre, at dansk lovgivning overholdes, men jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at det jo gælder i alle rigets forhold. Det gælder ikke kun her.

Kl. 13:36

Formanden:

Den næste, der har ønsket en kort bemærkning, er hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 13:36

Holger K. Nielsen (SF):

Hr. Søren Pind var meget sikker på, at den danske regering ikke har haft kendskab til det her. Det ved vi jo ikke, det er muligt, men det nok så interessante spørgsmål er, om andre blandt danske myndigheder har haft kendskab til det.

Ansvar hr. Søren Pind det for sandsynligt, at CIA, som veldokumenteret transporterer fanger rundt, og som har hemmelige fængsler, hvor der udøves tortur, kan udøve en del af disse aktiviteter på dansk territorium eller i dansk luftrum, uden at eksempelvis PET eller andre i det danske system har været orienteret om det?

Kl. 13:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:37

Søren Pind (V):

Jeg kan fortælle hr. Frank Aaen, at jeg stammer fra den tid, hvor der var henholdsvis matematiske studenter og sproglige studenter, og jeg var altså sproglig, så sandsynlighedsregning giver jeg mig ikke af med.

Kl. 13:37

Formanden:

Det var vist et svar til hr. Holger K. Nielsen, som har ordet for en yderligere kort bemærkning.

Kl. 13:37

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen det var så et spørgsmål fra en sproglig student til en anden sproglig student, og jeg havde slet ikke tænkt den tanke, at det kunne have noget med sandsynlighedsberegning at gøre. Det handler om almindelig omtanke; det er

noget helt, helt andet. Jeg ved ikke, om hr. Søren Pind kender det, men det er noget helt andet.

I hvert fald vil jeg spørge igen: Anser hr. Søren Pind det så for troligt, at danske myndigheder et eller andet sted i systemet – det kan være under regeringsniveau, under det politiske niveau, men i hvert fald i efterretningstjenesten – ikke har haft kendskab til disse aktiviteter fra CIA?

Kl. 13:38

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:38

Søren Pind (V):

Jeg ved godt, at hr. Holger K. Nielsen udlevede sin pure ungdom sammen med andre, hvor der fandt farmaceutiske begivenheder sted, og hvor man drøftede store konspirationsteorier. Men jeg skal for mit eget vedkommende sige, at jeg er helt tryk ved, at regeringen nu giver sig i kast med at undersøge disse forhold og så vender tilbage til Folketinget med en redegørelse. Og så synes jeg ærlig talt, at man må afholde sig fra spekulationer, konspirationer og lignende forhold, indtil den foreligger.

Kl. 13:38

Formanden:

Det er hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 13:38

Morten Østergaard (RV):

Det var sådan set bare opklarende til hr. Søren Pind. Er hr. Søren Pind bekendt med, at CIA's chefer selv har udtalt, at det er utænkeligt, at de europæiske regeringer ikke har kendt til programmet?

Det andet spørgsmål er: Hvad er det præcis for nogle nye oplysninger? Jeg forstår, at hr. Søren Pind er glad for den dokumentarudsendelse, der var, og jeg synes også, den var udmærket, men præcis hvad er det for nogle nye oplysninger, som den bragte frem, der gør, at hr. Søren Pind med tilfredshed noterer sig, at regeringen nu vil foretage sig noget? Altså, hvilke nye oplysninger er det, som kom frem i dokumentarudsendelsen, der berettiger den nye aktivitet fra regeringen?

Kl. 13:39

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:39

Søren Pind (V):

Jamen det handler jo om den Europarådsrapport, som hr. Morten Østergaard og jeg selv har

været med til at vedtage i Europarådet, og hvori Danmark slet ikke indgår, men dokumentarudsendelsen antyder jo med en høj grad af troværdighed – synes jeg – at der kan være sket ting i det danske kongerige, som fortjener et nærmere blik, og det har regeringen selvfølgelig set, og det har regeringen taget til efterretning. Og det er i sagens natur nyt for mig. Men hvis ikke det er nyt for hr. Morten Østergaard, må han da for min skyld meget gerne delagtiggøre mig og Folketinget i sin indtil nu hemmelige viden.

Kl. 13:39

Formanden:

Hr. Morten Østergaard for en sidste kort bemærkning.

Kl. 13:39

Morten Østergaard (RV):

Det med hemmeligt er jo selvfølgelig et lidt belastet begreb i den her sammenhæng. Det kommer an på, hvem det er hemmeligt for, kan man sige. Fordi det er hemmeligt for hr. Søren Pind, behøver det jo ikke at være hemmeligt for så mange andre.

Det, der er situationen her, er jo, at allerede i 2005 oplyste Statens Luftfartsvæsen, at et af de fly, som indgår i Europarådets rapporter, har fløjet i dansk luftrum mange gange. Det var ved samme lejlighed, at udenrigsministeren meddelte, at så ville man – ikke mindst for amerikanernes egen skyld – henvende sig til regeringen i USA og bede om at få et klart svar. Det var altså i 2005. Så har man efterfølgende ikke rigtig kunnet redegøre for, hvad svaret fra den amerikanske regering var. Det er jo derfor, at jeg bare vil sige til hr. Søren Pind, at inden man nu med tilfredshed noterer sig, hvad regeringen agter at gøre på baggrund af en dokumentarudsendelse, er det måske rimeligt, at man lige forklarer endnu en gang, præcis hvad det er for nogle nye oplysninger, der kom frem i dokumentarudsendelsen, som berettiger til, at man med tilfredshed kan notere sig regeringens handlinger i denne sag.

Kl. 13:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:40

Søren Pind (V):

Nu skal jeg ikke foregribe forretningsordenen, men jeg tror, at Folketingets formand vil give mig ret i, at der ikke var noget nyt spørgsmål her.

Formanden:

Men der er altid en ret for en ordfører på talerstolen til at svare på alt, hvad der kommenteres fra salen.

Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Jeppe Kofod.

Kl. 13:41

mobasen. Jeg synes, jeg savner, at man som allieret med USA i kampen mod terror tager klart og entydigt afstand fra de her ting og også fortæller Folketinget om, hvad Venstre vil gøre for at undgå, at det sker i fremtiden, og hvad man har gjort for at gøre Bushregeringen opmærksom på, at det her er fuldstændig uacceptabelt.

Kl. 13:43

Jeppe Kofod (S):

Jeg vil gerne høre, om hr. Søren Pind kan komme lidt nærmere et svar, for det er jo en kendt sag, at regeringen, udenrigsministeren tilbage i november 2005 jo lovede at undersøge de her påstande om, at dansk luftrum og danske lufthavne var blevet brugt af de her CIA-fly, og oven i købet også lovede at rette henvendelse til de amerikanske myndigheder. Så jeg vil spørge hr. Søren Pind og Venstre, om man er blevet gjort bekendt med, hvad der kom ud af den undersøgelse dengang, om man har fået afdækket, om de flyvninger, der foregik, dvs. før 2006, var CIA-flyvninger eller ej.

Kl. 13:41

Kl. 13:41

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:41

Søren Pind (V):

Jeg bliver jo helt dybt berørt over den enorme tillid, som Socialdemokratiets ordfører her viser mig – for så vidt også den radikale ordfører, hvis jeg nu skal udvide det lidt – for de to ordførere mener angiveligt, at jeg skulle kunne besvare det spørgsmål bedre end udenrigsministeren, som jeg sådan set syntes besvarede det spørgsmål fremragende lige før fra talerstolen. Jeg takker for tilliden, men jeg må desværre skuffe: Jeg kan ikke besvare spørgsmålet bedre, end udenrigsministeren så udmærket gjorde det lige før.

Kl. 13:42

Formanden:

Hr. Jeppe Kofod for en sidste kort bemærkning.

Kl. 13:42

Jeppe Kofod (S):

Så vil jeg prøve at spørge hr. Søren Pind om noget, som jeg synes er åbenlyst i denne sag, men som jeg desværre ikke hørte så meget om. Hr. Søren Pind har jo selv været medlem af Europarådet, den parlamentariske forsamling, forstår man, og her er det jo dokumenteret, at USA med det her hemmelige fangeprogram bryder internationale konventioner, forbryder sig mod menneskerettighederne, og det gælder også for de forskellige fængsler, som man har rundtomkring, Bagrambasen i Afghanistan, Guantánamo-

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:43

Søren Pind (V):

Jeg synes, det er en dybt urimelig anklage. Regeringen har f.eks. talrige gange taget afstand fra fængslet i Guantánamo, har tydeligvis sagt fra i relation til den amerikanske regerings handlinger på de her områder, har tydeligvis sagt, at man ønsker internationale konventioner overholdt, så jeg må på det kraftigste tage afstand fra, at der ikke skulle have været nogen som helst tilkendegivelse fra den danske regering i den her sammenhæng.

Jeg kan på Venstres vegne sige, at jeg som ordfører talrige gange har fremført det synspunkt, at internationale konventioner selvfølgelig skal overholdes, og nu sker der oven i købet det, at regeringen, bortset fra de henvendelser, som udenrigsministeren allerede har nævnt, bortset fra de samtaler, der har været ført, bortset fra de kontakter, der har været, atter vil rette henvendelse, når undersøgelsen foreligger, hvis det er relevant at høre, hvorpå det her beror. Så jeg forstår ikke, hvad det er, hr. Jeppe Kofod yderligere vil have, andet end at det desværre lader til at være en sag, som oppositionen skammer sig af, hvor vi jo ellers burde enes om at tage sagen så alvorligt, som den i og for sig fortjener.

Kl. 13:44

Formanden:

Tak til hr. Søren Pind. Den næste, der får ordet i ordførerrækken, er hr. Søren Espersen.

Kl. 13:44

(Ordfører)**Søren Espersen (DF):**

Det er udmærket her oven på DR-dokumentaren »CIA's danske forbindelse« at diskutere sagen her i en debat i Folketinget, for det er jo ikke acceptabelt, hvis dansk luftrum, som det er blevet påstået, er blevet misbrugt. Men når man så har valgt at gøre det her i en hasteforespørgsel, så er jeg ikke sikker på, at jeg, som sædvanen ellers er her i Folketinget, vil takke for initiativet. For forespørgerne ved jo med hundrede procents sikkerhed, at hvad regeringen på nuvæ-

rende tidspunkt – altså kun nogle få dage efter udsendelsen blev vist i fjernsynet – kan bidrage med af oplysninger og kommentarer til udsendelsens påstande, er begrænset.

Når så forespørgerne tilmed på det tidspunkt, hvor de indkaldte til den her hasteforespørgsel, var klar over, at regeringen, i samme sekund som udsendelsen var blevet vist, udsendte en pressemeddelelse om, at man på baggrund af udsendelsen lovede Folketinget straks at gå i gang med at rede trådene ud omkring udsendelsens påstande om ulovligheder, ja, så må jeg sige, at en hasteforespørgsel i det her tilfælde efter min mening er dårlig valgt.

Den er dårligt valgt af den grund, at forespørgerne jo på forhånd ved, at ministrene ikke kan oplyse ret meget netop nu, alene af den grund, at man tidsmæssigt ikke har haft nogen som helst reelle muligheder for at komme grundigt til bunds i DR's påstande. Så selv om man nok så fromt i forespørgslens tekst skriver »Hvilke oplysninger kan regeringen give ... ?«, så ved man, at der ikke vil fremkomme mange oplysninger i dag.

Formålet med hasteforespørgslen kan altså ikke fra forespørgernes side have været begrundet i, at man er sagligt interesseret i at modtage nye oplysninger fra regeringen. Spørgsmålet, der herefter naturligt melder sig, er: Er man så fra forespørgernes side reelt interesseret i i dag at få oplysninger om påstandene om ulovlig aktivitet i dansk luftrum, eller tjener den her forespørgsel i virkeligheden et helt andet formål?

Da jeg ikke forventer at få nogen af forespørgerne lokket op for at give et ærligt svar, så vil jeg selv forsøge at gætte. Det bliver kun gætterier, det medgiver jeg. Men jeg vover forsøget.

Nej, forespørgerne er ikke interesseret i at få reelle oplysninger fra regeringen om sagen. Og ja, hasteforespørgslen i dag tjener et ganske andet formål, nemlig for det første at få skabt et indtryk af, at Danmarks regering går og lusker rundt med en viden, som den ikke ønsker at indvie Folketinget i, og for det andet på ny at finde et alibi til at tilsværte USA.

At SF og Enhedslisten altid benytter enhver tænkelig lejlighed til det, uanset hvilken præsident der i øvrigt sidder i Det Hvide Hus, er jo velkendt, men at Socialdemokratiet nu mere og mere er vendt tilbage til de onde fodnoteår fra 1980'erne, vil det nok ryste danskerne, tror jeg, at finde ud af.

Nej, en rigtig forespørgselsdebat om en måneds tid, når regeringen har haft mulighed for at

undersøge de her ting, havde været rigtigt. Vi kan selvfølgelig ikke leve med påstanden om, at det danske luftrum blive misbrugt, og vi håber og regner med, at regeringen finder ud af, hvad der er op eller ned, så denne sag definitivt vil kunne sluttet.

Kl. 13:47

Formanden:

Så er der korte bemærkninger. Den første er fra hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 13:47

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg kan da konstatere, at hr. Søren Espersen ikke på nogen måde forholdt sig til det, sagen handler om, men det er jo ikke ukendt.

Har hr. Søren Espersen fantasi til at forestille sig, at det her jo også kunne have lidt at gøre med, at vi godt vil have regeringen til at intervenere allerede nu, at gøre noget på nuværende tidspunkt, at gøre noget fremadrettet, f.eks. som i Island, hvor man er begyndt at kontrollere de fly, som er under mistanke for de hemmelige transporter? Det er på samme måde, som hvis man får en mistanke om, at der er en eller anden spritbilist på vejen, og man så tager ud og kontrollerer, om vedkommende har sprit i blodet. Hvis man har en mistanke om, at der er et skib med narko på vej mod dansk havn, så undersøger man det. Her er der helt, helt klare indicier for, at der er fly, der er ude i et ulovligt ærinde. Ville det så ikke være rimeligt, at man gør noget, og at man undersøger den sag?

Kl. 13:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:48

Søren Espersen (DF):

Jamen hvorfor er det så ikke det, der står i forespørgslens tekst? Hvorfor står der så ikke i forespørgslens tekst: Hvordan agter regeringen fremadrettet at undersøge det og det og det?

Hvorfor står der: Hvilke oplysninger kan regeringen give om CIA's anvendelse af dansk/grønlandsk territorium til hemmelige flytransporter, herunder om danske myndigheders kendskab til sådanne operationer?

Hvorfor står der det? Hvorfor skriver man så ikke det, der er ideen med forespørgslen? Det kan man da forholde sig til. Hvordan kan man forvente, at regeringen, nu 5 dage efter at udsendelsen har været vist, er i stand til at fremlægge oplysninger, når den netop siger, at den vil undersøge det her? Det er da noget underligt no-

get. Så find da på en anden tekst næste gang, man kommer med hasteforespørgsler.

Kl. 13:50

Formanden:

Hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 13:49

Holger K. Nielsen (SF):

Hold nu op, vil jeg sige til hr. Søren Espersen. Det er udenomssnak. Hr. Espersen ved jo udmærket godt, at når man her i Folketinget diskuterer en forespørgselstekst, så kan man diskutere både det bagudrettede og det fremadrettede. Ofte vedtager man fremadrettede forslag til vedtagelse her i Folketinget, og derfor kan man naturligvis også diskutere det fremadrettede.

Kl. 13:49

Der er selvfølgelig et historisk forløb, som vi gerne vil have afdækket, og som vi også godt vil have diskuteret i dag. Det håber jeg på vi kan. Jeg håber også, at der kommer bedre oplysninger end dem, vi har fået indtil nu. Men det er da også rimeligt at diskutere, om man vil handle på nuværende tidspunkt for at få stoppet den her trafik.

Kl. 13:50

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:50

Søren Espersen (DF):

Det er selvfølgelig fuldstændig rigtigt, men man skal jo ikke, og det er i og for sig det, man har gjort her, på forhånd konkludere, at der ligger et eller andet mistænkeligt i det. Der ligger en eller anden mistænkeliggørelse af regeringen. Det er det, jeg opponerer imod.

Efter udsendelsen blev vist, sagde regeringen med det samme: Nu undersøger vi den her sag. Nu vil vi prøve at finde ud af, hvad der ligger i den, og nu går vi i gang med det.

Selv om den besked kommer og er klar for forespørgerne, så går man alligevel i gang med at indkalde til en hasteforespørgsel. Og nu hørte jeg oven i købet, da hr. Jeppe Kofod var på talerstolen, at det handlede om en undersøgelseskommission. Det hørte jeg hr. Frank Aaen sige. Det svarede hr. Jeppe Kofod i øvrigt ikke på. Er det nu det, man er ude i? Skal man have en kommission? Det er også noget helt nyt. Hvad er det, man er enig om?

Kl. 13:50

Formanden:

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Frank Aaen (EL):

Ja, det er vi i hvert fald enige om. Der er ingen tvivl om, at vi skal have en kommission.

Nu er hr. Søren Espersen meget optaget af det formelle, og jeg vil sige, at jeg selvfølgelig godt kunne drille med, at hr. Søren Espersen selv var medforslagsstiller til en hasteforespørgsel om knive, fordi det var oppe i tiden, selv om regeringen havde sagt, at den ville gøre noget ved det. Så det er ikke usædvanligt, at vi tager debatter i Folketinget om ting, der er oppe i tiden.

Men hvis nu vi skal holde os til formalia, så sker der altså jævnligt det, at en ordfører forholder sig til det forslag til vedtagelse, andre er kommet med. Og der kom hr. Jeppe Kofod før på adskillige partiers vegne med et forslag til vedtagelse om, at regeringen skal gribe ind, hvis nogen af de mistænkte fly kommer til dansk luftrum. Jeg kunne da godt tænke mig at vide, om hr. Søren Espersen siger ja eller nej til det.

Kl. 13:51

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:51

Søren Espersen (DF):

Må jeg godt sige, at jeg ikke har spor imod hasteforespørgsler. Det er fint, hvis man mener, at de kan bidrage med noget reelt. Som svar på noget, der er oppe i tiden, noget, der skal debatteres lynhurtigt, er hasteforespørgsler eminent gode. Men jo ikke i det her tilfælde, hvor regeringen ikke kan have en kinamands chance for at give svar på de spørgsmål, der er stillet. Det er det, jeg opponerer imod. Men skidt nu med det.

Med hensyn til fly i danske lufthavne eller noget andet, der foregår i dansk luftrum, som er mistænkeligt, så er det altid enhver myndigheds opgave at finde ud af, hvad det er. Og hvis man har en fornemmelse af, at det også er sådan i dag, at der er et eller andet mistænkeligt ved en flyvemaskine, der holder i en dansk lufthavn, så undersøger man da sagen. Det tror jeg ikke der er noget nyt i. Jeg tror i øvrigt altid, at regeringen har hyldet princippet om, at man gør det.

Kl. 13:52

Formanden:

Hr. Frank Aaen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 13:52

Frank Aaen (EL):

Det nye er jo, at en lang række fly i snart 3 år har været klart mistænkt for at være forbundet med CIA's fangeprogram, men regeringen har sagt, at der ingen grund var til at være mistænksom.

Derfor må man gå ud fra, at myndighederne ikke har gjort noget for at stoppe dem.

Nu synes regeringen, at der er noget, der er så mistænkeligt, at det skal undersøges. Kan vi så ikke regne med – det er det, forslaget til vedtagelse går ud på – at regeringen fremover siger, at hvis de fly, der mistænkes for at være forbundet med CIA, kommer til Danmark, så bliver de undersøgt?

Kl. 13:53

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:53

Søren Espersen (DF):

Regeringen har ikke haft nogen anledning til at mistænke amerikanerne for ikke at kende dansk lovgivning. Det er sådan lidt analogt med den situation, vi havde i fodnotetiden i 1980'erne, hvor den røde opposition også krævede, at man sådan skulle sejle ud og give breve til kaptajnerne om bord på skibene for at fortælle dem, at nu skulle de huske at overholde dansk lovgivning. Det havde været det samme fænomen her, at man hele tiden havde haft en mistillid til amerikanerne. Og den mistillid har vi ikke ønsket at være deltager i. Det ved jeg godt hr. Frank Aaen sådan pr. definition altid er. Han er altid mistroisk over for amerikanerne, som er vores nære allierede.

Kl. 13:53

Formanden:

Hr. Niels Helveg Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:53

Niels Helveg Petersen (RV):

Hr. Søren Espersen udtalte, at det var noget helt nyt med en uvildig undersøgelseskommission. Det er det aldeles ikke! Det foreslog oppositionspartierne allerede i sidste samling, i sidste folketingsår, det er der ikke noget nyt i. Det forslag vil blive genfremsat i år, det er jo en af de metoder, et parlament har til at få belyst en sag, og den vil vi selvfølgelig benytte os af.

Så vil jeg gerne sige til hr. Søren Espersen, at jeg tror, han skal være meget forsigtig med at klistre antiamerikanske etiketter på dem, der er kritiske over for det her. Det, der foregår i USA i øjeblikket i Senatet og i Kongressen og i udtalelser fra favoritten til at blive republikanernes præsidentkandidat, McCain, er en skarp kritik bl.a. af dette hemmelige fangeprogram.

Kl. 13:54

Formanden:
Ordføreren.

Søren Espersen (DF):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Niels Helveg Petersen i, at en undersøgelseskommission er et redskab, som et parlament har.

Men jeg mener bare stadig væk, at det ikke er noget, der nødvendigvis behøver at blive stillet krav om hver fjortende dag om alle mulige ting. Sidste gang var det »Den hemmelige krig«, et andet tv-program. Hver gang der kommer et tv-program, skal vi have en uvildig undersøgelseskommission. Det er det, jeg opponerer mod. Det er da ikke fair, og det ikke det, der ligger i ideen om en undersøgelseskommission. Det er et stort apparat, der sættes i gang der.

I kravet om uvildighed – det var det, jeg også startede med at sige i et spørgsmål – ligger der jo en indbygget mistillid til, at man ikke stoler på, at regeringen og dens folk vil kunne løse opgaven ordentligt nok. Det har vi tillid til, vi stoler på, at de oplysninger, vi får fra regeringens embedsværk, er korrekte, og at regeringen giver de rigtige oplysninger, i modsætning til måske hvad hr. Niels Helveg Petersen gør.

Kl. 13:55

Formanden:

Hr. Niels Helveg Petersen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 13:55

Niels Helveg Petersen (RV):

Uvildige undersøgelser er ikke udtryk for mistillid eller mistænkeliggørelse. Det er et fuldstændig normalt led i parlamentets arbejde. Denne lovgivning om undersøgelseskommissioner har jo også hele det nuværende regeringsflertal stemt for, så det er da i allerhøjeste grad et normalt led.

Så glæder det mig, at hr. Ole, undskyld, hr. Søren Espersen, jeg beklager, helt forsømte at kommentere mit spørgsmål om antiamerikanisme. Et flertal i den amerikanske befolkning er imod det, der f.eks. er sket på Guantánamo, som er knyttet til hemmelige fangetransporter. Det er ikke antiamerikansk, det er i høj grad i overensstemmelse med amerikanske synspunkter.

Kl. 13:56

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:56

Søren Espersen (DF):

Tak for, at det med Ole blev rettet.

Så vil jeg lige sige om antiamerikanisme: Det har jeg heller ikke beskyldt hr. Niels Helveg Petersen eller hans parti for at lide under. Men han

har allieret sig med nogle folk, som gør det af princip og pr. rygmarv. Jeg har aldrig nogen sinde i mit liv hørt Enhedslisten eller SF sige noget fordelagtigt om en siddende amerikansk præsident, aldrig. Uanset hvem han er. Nu er det bare Bush, der sådan er blevet et skældsord. For nogle år tilbage var det Clinton, og så var det Reagan, og så var det alle mulige andre. Det er fuldstændig ligegyldigt, hvem der sidder i Det Hvide Hus, så har man foragt tilovers for dem. Det er det, jeg synes er betænkeligt, nemlig at hr. Niels Helveg Petersen og hans parti allierer sig med den slags typer.

Kl. 13:57

Formanden:

Det er hr. Jeppe Kofod for en kort bemærkning.

Kl. 13:57

Jeppe Kofod (S):

Man kunne jo gå ind i en længere polemik om antiamerikanisme. Jeg kan bare sige, at hvis det er antiamerikansk at ville respektere internationale konventioner, forbud mod tortur og menneskerettigheder, så er der i hvert fald et eller andet, som er gået fuldstændig galt, for det er netop sådan nogle værdier, som jeg og mange andre forbinder med USA, altså frihedsrettigheder og menneskerettigheder. Det burde hr. Søren Espersen også forsvare.

Hr. Søren Espersen nævnte jo, at den her forespørgsel også er fremadrettet, og det er jo rigtigt. Så mit spørgsmål til hr. Søren Espersen er: Er det sådan, at hr. Søren Espersen så kan støtte det, man f.eks. gør på Island, hvor de her mistænkelige fly lander, at man inspicerer dem, fordi man gerne vil være sikker på, at det ikke er et led i CIA's hemmelige fangeprogram? Skal jeg forstå hr. Søren Espersens svar på den måde, at hr. Søren Espersen også vil støtte sådan et tiltag, hvor danske myndigheder kigger lidt på, hvad der er af mistænkelige fly, så vi får afklaret også fremadrettet, at det her ikke kommer til at ske igen?

Kl. 13:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:58

Søren Espersen (DF):

Hr. Jeppe Kofod starter med at sige: for os, altså ham selv, der har respekt for internationale konventioner, sådan underforstået, at det har vi andre ikke, og det har regeringen sikkert ikke, til trods for at udenrigsministeren lige har stået og i sit indlæg netop understreget, at det er det grundlæggende, det er den respekt, vi har for det, som vi også deler. Internationale konventio-

ner og Chicagokonventionen må ikke misbruges. Det er også vores holdning.

Med hensyn til det andet og Island har jeg set, at man fra Islands side er begyndt en langt grundigere undersøgelse af de fly der. Jeg ved ikke, hvordan den ordning er. Jeg kan ikke forestille mig, at der lander lige så mange fly i Island som f.eks. i Danmark. Jeg tror, det bliver et utroligt stort apparatur, der skal sættes i gang, hvis alle fly, der lander i Danmark eller Grønland, skal tjekkes, det er ikke meningen med det, det er ikke meningen med det.

Kl. 13:59

Formanden:

Hr. Jeppe Kofod for en sidste kort bemærkning.

Kl. 13:59

Jeppe Kofod (S):

Nu tror jeg kun, man tjekker mistænkelige fly. Det var jo det, som jeg på hr. Søren Espersens første svar forstod at han i hvert fald var enig i, at man som dansk myndighed skulle gøre. Det håber jeg så at hr. Søren Espersen vil stå ved.

Med hensyn til svaret om brud på konventioner kan jeg altså forstå, at hr. Søren Espersen helt klart og entydigt kan sige, at Dansk Folkeparti og hr. Søren Espersen, det er ordføreren for Dansk Folkeparti, vi taler om her, helt klart er tilhængere af internationale konventioner, menneskerettigheder og forbud mod tortur. Det må jeg forstå på svaret. Og det er jo det, vi diskuterer i dag, det er det brud, der er på de her principper, som vi er interesseret i. Det er ikke, om man er pro- eller antiamerikansk, men om man vil acceptere, at der bliver brudt nogle helt grundlæggende frihedsprincipper i verden i dag.

Kl. 13:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:59

Søren Espersen (DF):

Nu taler vi altså om dansk luftrum, vi taler ikke om, hvorvidt vi er enige eller uenige i det amerikanske fangeprogram. Vi taler kun om dansk luftrum, om krænkelse af dansk luftrum, ellers er jeg fuldstændig enig med hr. Jeppe Kofod. Det fangeprogram er da ikke min kop te. Det tror jeg ikke er nogens kop te. Det er ikke den måde, vi vil løse det på.

Må jeg sige med hensyn til mistanke om mistænkelige fly: Hvis der foreligger en mistanke om, at noget er ulovligt eller kriminelt, vil danske myndigheder have pligt til at undersøge det. Sådan har det vel altid været. Det er jo ikke no-

get nyt, det behøver man ikke kræve. Hvis politiet har en mistanke om, at der holder et fly ude i Københavns Lufthavn, som der muligvis er noget kriminelt eller ulovligt i, så undersøger man sagen. Det er da ikke noget nyt. Det er i hvert fald ikke noget, forespørgerne har fundet på. Det har altid fundet sted.

Kl. 14:00

Formanden:

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Søren Espersen. Så er det Holger K. Nielsen i ordførerrækken.

Kl. 14:01

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Den her debat er en del af en værdikamp. Det handler grundlæggende om de værdier, som ligger bag den såkaldte kamp imod terror. I retorikken handler denne kamp om, at vi skal forsvare demokratiet, og spørgsmålet er her følgende: Skal vi selv respektere disse værdier, eller kan vi i kampen for at bevare dem tillade os selv at overtræde dem?

Den amerikanske regering mener åbenlyst det sidste. Målet helliger midlet, er mantraet der. Det er åbenlyst, at der ikke er nogen grænse for, hvad der er tilladt.

Eksistensen af særlige fangeprogrammer er direkte indrømmet af George W. Bush og veldokumenteret af Amnesty International, Human Rights Watch, Europarådet osv.

Det er veldokumenteret, at CIA flyver fanger til hemmelige fængsler uden for USA's grænser. Formålet er at få oplysninger ud af fangerne gennem brug af tortur. Sådanne metoder ville udløse et ramaskrig, hvis de fandt sted i USA; i en række andre lande har man ingen fine fornemmelser desangående.

I det omfang vi giver tilladelse til at bruge dansk luftrum og dansk territorium til disse fangetransporter, er vi medansvarlige for torturen.

Som påvist i tv-programmet i sidste uge har dansk luftrum og dansk territorium været brugt af CIA. Spørgsmålet er så, om danske myndigheder har været vidende om det. Vi kan dårlig tro andet. Vi kan dårlig tro andet, end at der har været informationer til danske myndigheder – eller sagt lidt anderledes: Hvis der ikke har været det, hvis CIA har opereret helt uafhængigt af danske myndigheder, helt på egen hånd, ja, så er det jo næsten værre endnu.

Men som påpeget af adskillige amerikanske efterretningsfolk, f.eks. Tyler Drumheller og Michael Scheuer, så har europæerne været oriente-

ret om de amerikanske overflyvninger og brug af hemmelige fængsler.

Michael Scheuer, som blev udnævnt til leder af den såkaldte bin Laden-sektion i CIA under Clinton, siger til Politiken den 23. oktober sidste år følgende:

»Min formodning er, at uanset hvilke efterretningstjenester i Europa der har kendt til fangeprogrammet, så ville det være Storbritannien, Danmark, Holland og Italien, der mest sandsynligt har kendt til programmet allerede siden dets start i 1995.«

Andre efterretningsskilder siger til Politiken den pågældende dag: Siden Anders Fogh Rasmussen kom til, har Danmark været helt fremme i samarbejdet med os.

Højtstående efterretningsfolk og militærofficerer har været i Danmark jævnlige og har mødtes med deres danske modparter.

Med andre ord er det for os at se fuldstændig sandsynligt, at danske myndigheder har kendt til disse ulovligheder. Det ønsker vi at få afklaret og opklaret nærmere, og vi synes ikke, at den arrogante, vi har mødt fra regeringens og regeringspartierne side, er særlig klædelig i så vigtig en diskussion.

Kl. 14:04

Formanden:

Hr. Søren Pind for en kort bemærkning.

Kl. 14:04

Søren Pind (V):

Der er jo altid meget retorik i det, når hr. Holger K. Nielsen delagtiggør Folketinget og den danske befolkning i sine synspunkter, og det skal man jo tage hatten af for. Men det stod ikke helt klart for mig, om hr. Holger K. Nielsen anklager den danske regering for at lyve, og om hr. Holger K. Nielsen mener, at regeringen står på den forkerte side i den kulturkamp om menneskerettigheder og frihedsrettigheder, som hr. Holger K. Nielsen selv definerer.

Kl. 14:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:04

Holger K. Nielsen (SF):

Det er to vigtige spørgsmål. Jeg påstår ikke, at regeringen lyver, men jeg har en fornemmelse af, at man ikke har stillet de spørgsmål, som skal stilles, skarpt nok, at man måske har sagt: Nok se, men alligevel ikke se for meget. Jeg har en fornemmelse af, at der andre steder i systemet, under det politiske niveau, må være en sådan viden. Det er jo ikke sikkert, at den kommer op

til det politiske niveau. Og det er det, som jeg godt vil have undersøgt. Jeg vil sådan set anse det for at være sandsynligt, at der er nogle led, hvor der er danske myndigheder, der har vidst det her, uden at det nødvendigvis er kommet til ministrenes kendskab. Det skal vi have undersøgt.

Kl. 14:05

Formanden:

Hr. Søren Pind for en sidste kort bemærkning.

Kl. 14:05

Søren Pind (V):

Det glæder mig, at hr. Holger K. Nielsen opfatter, at regeringen og hr. Holger K. Nielsen står på samme side i kampen for frihedsrettighederne og menneskerettighederne, for det ligger der jo i hr. Holger K. Niensens svar.

Når nu det er det mål, hr. Holger K. Nielsen har, nemlig at finde ud af, om der er sket noget nede i systemet, hvad er det så, hr. Holger K. Nielsen er utilfreds med i relation til regeringen? Det er jo det, regeringen vil undersøge.

Kl. 14:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:06

Holger K. Nielsen (SF):

Det er jo det, som jeg ikke er sikker på at regeringen vil undersøge. Det har regeringen gennem årene haft masser af muligheder for at gøre, men hvor der ikke er sket noget. Jeg ved jo ikke, hvilken side regeringen er på, altså i retorikken er man på den rigtige side, men hvis man i sine handlinger kommer til at legitimere det modsatte, så har man jo et problem. Det synes jeg da at vi alle sammen har her i Folketinget. Det har vi i det her land, som holder fanen højt, når man skal forsvare demokrati og menneskerettigheder, men hvis man så i sin faktiske praksis, fordi man ikke ønsker at støde USA, ikke ønsker at støde CIA, ikke gør det fornødne, er der da et problem. Det er jo det, der er problemet. That's the problem; that's the question – for nu igen at tale shakespeare'sk.

Kl. 14:06

Formanden:

Det er hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:06

Søren Espersen (DF):

Jeg synes altså, at hr. Holger K. Nielsen helt smyger sig uden om. Der bliver på vanlig vis stillet nogle helt klare spørgsmål af hr. Søren Pind, nemlig om hr. Holger K. Nielsen tror, at re-

geringen har løjet. Så kommer der en forbløffet forklaring om, at det er usandsynligt, at danske myndigheder ikke har vidst noget, og at hr. Holger K. Nielsen ikke påstår, at regeringen lyver. I Himmerland, hvor jeg kommer fra, plejer vi at kunne slippe af sted med alle mulige fornærmelser, hvis vi bare tilføjer, »havde jeg nær sagt«, og så har vi sagt det. (*Munterhed i salen*). Det er i virkeligheden det, hr. Holger K. Nielsen gør, og det synes jeg er ubehageligt.

Kl. 14:07

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:07

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg har ikke så mange erfaringer fra Himmerland, som hr. Søren Espersen har. Jeg tror, at hr. Søren Espersen skal passe på med at køre for mange lokalhistoriske erfaringer ind i folketingsdebatten.

Jeg vil så sige, at det, der jo er hele problemstillingen her, og det, som jeg synes regeringen gør sig skyld i, er en uklarhed om, hvor man står i det her. Man har jo ikke gjort noget. De udsagn, der kommer fra ministeren, fra hr. Søren Pind, alle steder fra, er jo arrogante. Det er: Ikke se, ikke høre, ikke gøre noget, der er vist ikke noget om det her. Og det er, selv om det alle andre steder uden for det her lands grænser er dokumenteret gang på gang på gang. Det er i menneskerettighedsorganisationer, i Europa Rådet, i Europa-Parlamentet, i de forskellige undersøgelser, der er sat i gang. Men her bliver man ved med den arrogante snakken udenom.

Det er derfor, at jeg siger, at jeg faktisk ikke er så sikker på, at det står så godt til, som det burde gøre. Det er det, vi skal have undersøgt.

Kl. 14:08

Formanden:

Hr. Søren Espersen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 14:08

Søren Espersen (DF):

Jamen det er også igen måden at sige det på, nemlig »jeg er ikke så sikker på, at der ikke er noget lusk«. Det er en underlig form for mistæneliggørelse, og jeg synes ikke, at det er fair, men lad nu det ligge og lad os holde os til den uvildige undersøgelse:

Hvem var det lige, der skulle stå i spidsen for den? Skulle det være en eller anden universitetsprofessor fra Københavns Universitet, der sådan kunne få adgang til alle oplysninger i CIA og hos den amerikanske efterretningstjeneste?

Kommer der noget ud af det? Hvordan skal så-
dan en kommission virke? Skal de indkaldes,
skal de sige alting og sige alting åbent, og skal
det hele lægges frem? Hvordan skal den funge-
re? Det giver jo ingen mening.

Kl. 14:09

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:09

Holger K. Nielsen (SF):

Hr. Jeppe Kofod besvarede tidligere i debatten
det spørgsmål ganske udmærket. Der er en lov-
givning om undersøgelseskommissioner, som vi
kan og skal anvende i den her situation.

Så spørger hr. Søren Espersen, og det har han
også gjort tidligere, om vi kan udspørge CIA-
folk i USA. Det kan vi formentlig ikke, men der
er sandelig også danske efterretningsfolk, som
kan udspørres. Jeg vil da gætte på, at der ligger
nogle informationer nogle steder i det danske ef-
terretningssystem, og jeg synes da, at det er ufat-
telig vigtigt at få dem frem og få frem, hvor de er
gået hen, og hvordan og hvorledes det hænger
sammen med de her fangetransporter. Det synes
jeg er interessant, og det kan sådan en undersø-
gelse ganske udmærket få undersøgt.

Kl. 14:09

Formanden:

Tak til hr. Holger K. Nielsen. Den næste ordfører
er hr. Tom Behnke.

Kl. 14:10

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Ja, så skal vi have en ny debat om påståede ulov-
lige eller hemmelige CIA-flyvninger og ulovlige
eller hemmelige transportere af fanger. Det har
været drøftet adskillige gange i Det Udenrigspo-
litiske Nævn, i forskellige udvalg, i § 20-spørgs-
mål til både skriftlig og mundtlig besvarelse, og
det har været drøftet her i Folketingssalen. Re-
geringen har løbende konfronteret USA med på-
standene og har fået svar. Det jo ret interessant. I
debatten fremstår det, som om man slet ikke har
fået svar på henvendelserne, men det har man
fået. Og regeringen har fremlagt alle oplysning-
er for Folketinget. Alle oplysninger er fremlagt.

Det er også væsentligt i den her sammen-
hæng at huske på, at ingen personer nogen ste-
der er kommet med beskyldninger om, at rege-
ringen eller embedsmænd har medvirket; heller
ikke i Danmarks Radios seneste dokumentarud-
sendelse er der nogen beskyldninger.

Når man så hæfter sig op på Europarådets
undersøgelse, som man synes virkelig er massiv

og bastant, den er virkelig noget, man kan fæste
lid til, så glemmer man fuldstændig, at Dan-
mark overhovedet ikke er nævnt. Danmark er
overhovedet ikke nævnt, og det er jo derfor, der
ikke er blevet lavet en undersøgelse som sådan i
Danmark. Det er der i nogle af de andre lande,
som er blevet nævnt i rapporten, og der har væ-
ret god grund til at gøre det. Men hvis man vir-
kelig vil lægge Europarådets rapport til grund,
skal man jo gøre det rigtigt, reelt og ærligt.

Og lad mig så slå det fast: Det Konservative
Folkeparti er imod tortur, vi er imod ulovlige
fangetransporter, vi er imod krænkelser af tilba-
geholdtes rettigheder, vi er imod hemmelige til-
bageholdelser, vi er imod grusom, umenneske-
lig og nedværdigende behandling, vi er imod, at
nogen udenlandsk statslig myndighed uden vi-
dere opererer på dansk territorium eller i dansk
luftrum. Så er det slået fast. Jeg kan forstå, at der
er nogle ordførere, der har været i tvivl om,
hvorvidt jeg og andre har den holdning. Det har
Det Konservative Folkeparti, kan jeg garantere
for.

Det, der så er sket i mellemtiden, er jo, at
Danmarks Radios dokumentarudsendelse er
kommet med nye oplysninger og stærke indici-
er, og derfor er vi meget tilfredse med, at rege-
ringen har reageret på det grundlag og allerede
har nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse
både fra Grønland og Færøerne, som skal se på
det her for at finde ud af, hvad der er op og ned i
det her, og få tjekket oplysningerne, og herunder
er man selvfølgelig indstillet på at rette fornyel-
se henvendelse til USA. Vi forventer nu den rede-
gørelse.

Lad mig så slå fast én gang for alle, at vi er
imod terror, vi er imod tortur, vi er med USA i
kampen mod terror. Konventionerne skal re-
spekteres, og vi bekæmper terror under fuld re-
spekt for vores folkeretlige forpligtelser.

Kl. 14:12

Formanden:

Det er hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 14:12

Frank Aaen (EL):

De tilkendegivelser er jo sådan set meget til-
fredsstillende. Det, man kan spørge sig selv om,
er: Hvorfor skulle der gå næsten 3 år, inden Det
Konservative Folkeparti kom til den erkendelse?

Der blev nævnt et fly forleden dag, men i det
hele taget er der de sidste 2½ år kommet den ene
dokumentation efter den anden på, at fly, der –
som det, vi lige taler om nu, det seneste, der har
været fremme i debatten – har været forbundet

med CIA og har været forbundet med CIA's fangeprogram. Hvorfor har Det Konservative Folkeparti så ikke for længst sagt, at det må vi hellere kigge på? Hvorfor skulle der gå næsten 3 år?

Kl. 14:13

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:13

Tom Behnke (KF):

Det er simpelt hen også forkert, og hr. Frank Aaen taler mod egen bedre vidende. Hr. Frank Aaen ved, at regeringen igen og igen har set på det her. Regeringen har rettet henvendelse til USA flere gange. Der er kommet klar og tydelig skriftlig dokumentation for det. Og de svar, der er kommet fra USA's udenrigsminister, er fremlagt i Folketinget i skriftlig form, og hr. Frank Aaen er bekendt med de svar.

Man ved jo f.eks., at udenrigsministeren netop på Danmarks vegne, men i øvrigt også sammen med EU har haft rejst det her problem over for den amerikanske udenrigsminister og sagt: Hvad er det for noget, det her? Der er nogle påstande osv., og nu vil vi vide det. Og den 5. december 2005 kommer der jo en klar redegørelse fra den amerikanske udenrigsminister, og den er skriftlig tilgængelig, den er omdelt, Folketingets medlemmer har kendskab til den. Der står der klart og tydeligt, at USA respekterer Danmark, de danske spilleregler og dansk territorium. Det fremgår klart og tydeligt, at man har respekten, og at de lande, man har samarbejdet med, ved, at man har samarbejdet – og man har ikke samarbejdet med Danmark.

Kl. 14:14

Formanden:

Hr. Frank Aaen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 14:14

Frank Aaen (EL):

Condoleeza Rice taler overhovedet ikke om Danmark i det svar – hvis man kan kalde det et svar. Og hvis man skal kalde det et svar, så er det nærmest: Ja, det foregår. Og det er sådan set det modsatte af det, hr. Tom Behnke siger her. Jeg vil nu vove den påstand, at der ikke har været noget svar overhovedet fra USA på det spørgsmål, som udenrigsministeren angiveligt har stillet, om, hvad det er, der foregår i danske lufthavne, for det var danske lufthavne, der blev spurgt om, og det står der ikke et ord om. Og hvis hr. Tom Behnke er i tvivl, så bør hr. Tom Behnke læse det dokument, hr. Tom Behnke åbenbart havde med om på talerstolen; der er

ikke ét ord om Danmark i det skrift, der kom fra Condoleeza Rice.

Og så igen: Når vi i næsten 3 år har fået at vide, at fly, der er en del af CIA's fangeprogram, har fløjet og landet i Danmark, Grønland og Færøerne, hvorfor er det så først i dag, der skal laves en undersøgelse? Hvorfor har man afvist det? Og det har man jo, for man har jo gang på gang med Det Konservative folkepartis støtte og stemmer i Folketingssalen afvist, at der var noget at komme efter.

Kl. 14:15

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:15

Tom Behnke (KF):

Når spørgsmålet har været oppe i debatten, har regeringen rettet henvendelse til USA, og man har fået svar, man har fået forsikringer om, at USA respekterer Danmark og de danske spilleregler. Når vi får de forsikringer og vi ikke har andet end nogle gisninger at have det, hr. Frank Aaen siger, i, så må man gå ud fra, at de forsikringer står til troende. Dem har man fæstet lid til: USA respekterer spillereglerne.

Når der så kommer en ny dokumentarudsendelse, der indikerer, at der måske er et eller andet at komme efter – der har måske været nogle flyvninger, og der har måske været nogle transporter, man ved det ikke helt sikkert, men der er måske nogle ting, der falder sammen, som kan indikere, at der i hvert fald er noget, der bør undersøges – så er det da klart, at regeringen siger: Det er nye informationer, dem kigger vi også på, vi retter fornyet henvendelse til USA, og vi ned sætter en arbejdsgruppe, der skal kigge på de her ting. Selvfølgelig gør man det.

Kl. 14:16

Formanden:

Så er det hr. Jeppe Kofod for en kort bemærkning.

Kl. 14:16

Jeppe Kofod (S):

Jeg vil gerne som opfølgning spørge hr. Tom Behnke, om man skal forstå det sådan, at det, hr. Tom Behnke nævner her, er, at så længe man får svar fra USA om, at USA respekterer dansk lovgivning og internationale konventioner osv., er man tilfreds. For det var det, der skete tilbage i 2005, forstår jeg på hr. Tom Behnke. Vil det sige, at man vil undersøge alle de meget stærke indici – for at bruge det begreb, som regeringen selv har brugt i forbindelse med den dokumentarudsendelse, der blev sendt på DR – med hen-

syn til om der er noget i dem, eller vil man bare affinde sig med endnu en gang at få et svar fra den amerikanske regering, der går ud på, at man selvfølgelig overholder dansk lovgivning? Det er det gode spørgsmål.

Kl. 14:17

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:17

Tom Behnke (KF):

Ja, og det gode spørgsmål skal man da stille til regeringen. Som ordfører for Det Konservative Folkeparti har jeg en forventning om, at når regeringen siger, at den nedsætter en arbejdsgruppe, der vil undersøge de her ting, så forventer jeg, at man undersøger tingene. Når vi så får svaret på de undersøgelser, man har foretaget, vil vi fra konservativ side læse redegørelsen nøje og forholde os til redegørelsen på det tidspunkt. Hvis det på det tidspunkt viser sig, at der er nogle ting, vi ikke synes er belyst, nogle oplysninger, vi ikke har fået, vil vi tage hånd om det på det tidspunkt. Men vi kan da ikke, inden arbejdsgruppen overhovedet er gået i gang, sidde her og sige: Vi tror slet ikke, at de kommer med de oplysninger, vi gerne vil have. Hvordan i alverden skulle vi kunne vide det, før arbejdet overhovedet er gået i gang?

Nu er der nedsat en arbejdsgruppe, nu undersøger man tingene, nu får vi en redegørelse, og når den foreligger, kan vi forholde os til, hvad redegørelsen indeholder. Vi kan ikke forholde os til indholdet i en redegørelse, der ikke eksisterer endnu.

Kl. 14:18

Formanden:

Så er det hr. Jeppe Kofod for en sidste kort bemærkning.

Kl. 14:18

Jeppe Kofod (S):

Jeg skal lige have det helt på det rene. Tilbage i 2005 var der nogle meget alvorlige indicier for, at dansk luftrum var blevet brugt af de her fly, der var sat i forbindelse med CIA, 64 gange – 64 gange. Det er i hvert fald det, der fremgår af pressen.

Dengang affandt man sig med et svar – eller et ikkesvar, det kan vi diskutere – fra USA om, at USA selvfølgelig respekterede dansk lovgivning. Man undersøgte jo ikke til bunds, hvad der var sket med de 64 fly. Det, som jeg forstår at man gør nu, er en ny ting. Nu gør man to ting – jeg skal bare have hr. Tom Behnke til bekræfte det: Man vil dels undersøge de alvorlige indici-

er, der ligger i DR's dokumentarudsendelse, til bunds den her gang, dels rette henvendelse til USA. Så jeg må gå ud fra, at man ikke bare affinder sig med et svar fra USA om, at USA overholdt dansk lovgivning, men at man også går ned og undersøger de konkrete indicier. Ellers er man jo ikke grundig nok. Skal jeg forstå det sådan?

Kl. 14:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:19

Tom Behnke (KF):

Nu tror jeg, man skal passe meget på, hvordan man bruger de forskellige udtryk – om der er tale om indicier, eller der er tale om dokumentation. Som retsordfører er der i hvert fald for mig meget, meget stor forskel på de to begreber, og jeg kan godt høre, at det sådan flyver med henholdsvis indicier og dokumentation, som det bliver sagt, i debatten.

Tidligere var der jo ikke nogen dokumentation. Det ved hr. Jeppe Kofod også udmærket. Der var jo *ingen* dokumentation. Havde der været det, havde det jo været en helt anden sag, så havde det været en helt anden situation. Men der var netop ingen dokumentation. Der var nogle gætterier, der var nogle gisninger, der var nogle indicier, og de blev undersøgt. USA blev foreholdt de her ting, og vi fik et klart og tydeligt skriftligt svar. Og det var ikke kun os, der gjorde det; det var hele EU, der fik et svar fra den amerikanske udenrigsminister om, at man respekterer spillereglerne, man respekterer dansk territorium. Det er det, vi forholder os til.

Når der så kommer nye informationer, er det da klart, at man skal undersøge det. Jeg forventer, at med den arbejdsgruppe, der er nedsat, bliver tingene undersøgt grundigt. Selvfølgelig forventer jeg det. Ellers er der ingen grund til at nedsætte en arbejdsgruppe.

Kl. 14:20

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det hr. Niels Helveg Petersen som ordfører.

Kl. 14:20

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg skal ikke beskæftige mig meget med, at Dansk Folkeparti ikke har mistillid til regeringen – det er så sandt ingen nyhed – men derimod gøre opmærksom på, at der er to gode grunde til, at en hasteforespørgsel i dag er en god idé.

For det første er der et hensyn til Grønland og Færøerne, til Lagtinget på Færøerne og til Landstinget i Grønland. De skal vide i Grønland og på Færøerne, at vi interesserer os for denne sag, som også har betydning for dem.

For det andet synes jeg, det er vigtigt, at det her under debatten bliver slået fuldstændig fast – med store bogstaver – at vi ikke vil acceptere overflyvninger af dansk, færøsk og grønlandsk territorium og luftrum som led i et i øvrigt overordentlig veldokumenteret fangeprogram. Og det er lykkedes. Fra alle sider er det her slået fast, at det ikke er acceptabelt for os, at det er en alvorlig sag, og at det selvfølgelig er godt, at regeringen har taget initiativ til en undersøgelse.

Jeg mener, at regeringen skulle gå videre, men det er da godt, at der kommer en undersøgelse; det skaber et nyt grundlag og mulighed for en ny debat. Det er regeringen, der bestemmer, hvordan undersøgelsen skal lægges til rette. Sådan har regeringen besluttet det, og jeg kan kun sige til regeringen, at hvis den ønsker også at undersøge perioden, mens jeg var udenrigsminister, er den hjertelig velkommen.

Det er vigtigt at slå fast, at dette ikke er en lokal debat i Danmark, altså kun af interesse for os. Det er i allerhøjeste grad en debat, der interesserer hele Europa, Europarådet og en række enkeltlande, som er medlemmer af Europarådet, og den interesserer i allerhøjeste grad også i USA – ikke mindst under den nuværende kampagne forud for det amerikanske præsidentvalg, hvor favoritten til at blive republikanernes kandidat, John McCain, står meget klart på det standpunkt, at amerikanerne i forhold til Guan-tánamo, hemmelige fangetransporter og menneskerettigheder er gået for vidt, alt for vidt, og at der er brug for en ny linje på disse punkter.

Jeg tror, at det er en af de gode ting ved den amerikanske valgkamp, som den folder sig ud, at man altså efterhånden skal til at vænne sig til – det gælder også for konservative her i landet – at amerikanerne er ved at vende tilbage til mere normale forhold i deres syn på f.eks. fangetransporter, umenneskelig behandling, tidsubestemte fængslinger og andre forhold, som har været stærkt kritisable.

Kl. 14:23

Formanden:

Der er en kort bemærkning til ordføreren fra hr. Tom Behnke.

Kl. 14:23

Tom Behnke (KF):

Det er, fordi jeg kan se, at hr. Niels Helveg Petersen jo er medforslagsstiller på det forslag til vedtagelse, der handler om, at der ikke må ske brug af det danske riges luftrum og flyvepladser som led i CIA's hemmelige fangeprogram.

Jeg kan jo se på det forslag, som flertallet fremsætter, at man der slår til lyd for, at luftrum og flyvepladser ikke må anvendes i strid med internationale konventioner, altså i det hele taget. Det gælder alle internationale konventioner, ikke kun i forbindelse med CIA.

Hr. Niels Helveg Petersen er jo en meget grundig politiker, som ikke henfalder til bare at lave overskrifter og pop og plat i dansk politik, men er meget grundig i sit arbejde, så jeg vil bare høre: Hvordan kan det være, at hr. Niels Helveg Petersen er gået med til at indsnævre forslaget til vedtagelse så kraftigt, at der ikke er tale om CIA som sådan, men kun om CIA's hemmelige fangeprogram? Det er det eneste, man skal holde øje med. Hvad med alle mulige andre overtrædelser? Hvad med alle mulige andre internationale konventioner, som jo er indeholdt i flertallets forslag til vedtagelse? Hvad med dem?

Kl. 14:24

Formanden: Ordføreren.

Kl. 14:24

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg har ikke rettet nogen kritik mod flertallet, men vil gerne sige, at det drejer sig om at forholde sig til, hvad sagen handler om. Denne hasteforespørgsel er foranlediget af nye oplysninger om hemmelige fangetransporter i danske luft- havne, og det er altså det, vi forholder os til i vores forslag til vedtagelse. Det er det, sagen handler om.

Jeg har ingen mistanke om, at amerikanerne i øvrigt gør sig skyldige i krænkelse af internationale konventioner. Disse hemmelige fangetransporter er, hvad sagen handler om.

Kl. 14:25

Formanden:

Så er det hr. Tom Behnke for en sidste kort bemærkning.

Kl. 14:25

Tom Behnke (KF):

Hørte jeg rigtigt? Har hr. Niels Helveg Petersen set den samme dokumentarudsendelse, som jeg har, når han kan stå her og påstå, at der er dokumentation for hemmelige fangetransporter? Det

synes jeg ikke der var på noget tidspunkt i den udsendelse. Der var nogle fly med nogle registreringsnumre, der tilhørte nogle postbokse, som måske også blev brugt af nogle, der måske engang havde været i CIA osv. Men at der er dokumentation for hemmelige fangetransporter, hvor kommer det lige pludselig fra?

Kl. 14:25

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:25

Niels Helveg Petersen (RV):

Jamen følger hr. Tom Behnke ikke med, bare en smule, i den amerikanske diskussion? Det amerikanske program for transport af fanger via CIA, er overordentlig veldokumenteret. Det, der er diskussion om her, er, i hvilket omfang det har haft betydning for dansk luftrum. Det er vores sag her, og vi har udtrykkeligt i det her forslag til vedtagelse villet koncentrere os om, at vi må sikre, at det ikke under nogen omstændigheder sker i fremtiden, og det forstår jeg også at der er bred enighed om her i salen.

Kl. 14:26

Formanden:

Hr. Søren Pind for en kort bemærkning.

Kl. 14:26

Søren Pind (V):

Som jeg sagde i min tale, er hr. Niels Helveg Petersen jo en erfaren herre – og det ved hr. Niels Helveg Petersen er sagt i al venlighed – og derfor er det selvfølgelig interessant at vide, om han i sin udenrigsministertid var bekendt med nogle af disse forhold, som vi i dag diskuterer. Det synes jeg da godt jeg vil tillade mig at spørge hr. Niels Helveg Petersen om.

Kl. 14:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:26

Niels Helveg Petersen (RV):

Svaret er nej, men hvis regeringen ønsker, at det skal omfattes af en undersøgelse, er den hjertelig velkommen.

Kl. 14:27

Formanden:

Hr. Søren Pind for en sidste kort bemærkning.

Kl. 14:27

Søren Pind (V):

Er det så således, at hr. Niels Helveg Petersen har en begrundet mistanke om, at den nuværende regering, altså i modsætning til den tidligere, forstår jeg, skulle være bekendt med en sag, som oprindeligt startede i 1995?

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:27

Kl. 14:27

Niels Helveg Petersen (RV):

Denne sag startede ikke i 1995. Den sag i 1995 er af en anden art; den drejede sig om, at en egypter, der havde asyl i Danmark, rejste til Kroatien og der blev taget til fange og, efter alt hvad man ved, sendt til Egypten, hvor han forsvandt. Det har ikke noget med overflyvning af dansk luftrum at gøre, men det er som sagt et emne, som regeringen selvfølgelig er meget velkommen til at medinddrage i sin undersøgelse.

Kl. 14:27

Formanden:

Så siger vi tak til hr. Niels Helveg Petersen. Den næste i ordførerrækken er hr. Frank Aaen.

Kl. 14:28

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det er snart 3 år siden, Enhedslisten først gjorde regeringen opmærksom på CIA's fangefly og opfordrede den til at gribe ind. For 2½ år siden kunne vi for første gang afsløre, at CIA-fly havde brugt dansk luftrum og danske lufthavne, for 2 år siden bad Amnesty International Europarådet og Europa-Parlamentet opfordre de europæiske regeringer, herunder den danske regering, til at gennemføre grundige undersøgelser, og hver eneste gang afviste regeringen det igen og igen. Da var det løse presserygte.

På et tidspunkt kom der alligevel så mange oplysninger frem, at udenrigsministeren for mere end 2 år siden lovede Folketinget, at regeringen nu ville spørge USA, men som Politiken så udmærket dokumenterer i dag, kom der aldrig noget svar, og der er aldrig blevet rykket for noget svar. Jeg har her i debatten hørt påstande om et svar. Det er et svar, der stort set går ud på, at USA mener, at de for længst har orienteret de europæiske lande om, at der var en sådan trafik, og der var i svaret ikke noget som helst om den danske deltagelse, herunder altså heller ikke nogen afvisning af, at Danmark var inddraget i det program.

Forløbet er mere end pinligt, for i de 3 år, der så er gået, har CIA's fangefly frit kunnet flyve i dansk luftrum og lande i danske lufthavne, og det betyder jo, at der kan have været transport af fanger til tortur i hemmelige fængsler på vej gennem dansk område, selv om vi burde have grebet ind, og det giver regeringen et stort svar.

Så har vi sagt nogle gange i debatten, at det, vi ønsker, er en uvildig undersøgelse, fordi den giver mulighed for at afhøre vidner. Den giver også mulighed for at indkræve oplysninger om fly, og vi synes, det er afgørende, at vi altså får en uvildig undersøgelse, så man kan gå ind at kigge på de ting, der er foregået. I stedet for at afvente en lang undersøgelse ønsker vi i øvrigt også, at der skal gribes ind her og nu over for fangeflyene. Man må love, at mistænkte fly fremover undersøges, hvis de igen befinder sig på dansk territorium, for når der er en mistanke – og det mener selv udenrigsministeren at der er – så må sådan en mistanke selvfølgelig undersøges. Derfor: Vil der foregå en sådan undersøgelse af mistænkte CIA-fly, hvis de igen kommer til et dansk område? Det synes jeg at udenrigsministeren skylder os et svar på. Der er jo et klart flertal i Folketinget for, at det skal ske, det har vi kunnet høre i debatten, og jeg går ud fra, at regeringen så har et svar på, hvordan den har tænkt sig at leve op til ønsket fra det flertal.

Så vil jeg sige til udenrigsministeren, at jeg synes, vi har krav på at få at vide, om man nogen sinde har fået svar på det spørgsmål, der blev stillet tilbage i 2005, og hvad svaret i givet fald gik ud på. Jeg skal lige gøre opmærksom på, at det altså drejede sig om et meget stort antal CIA-fly forbundet med CIA's fangeprogram, der havde landet i Danmark eller havde overfløjet dansk territorium, og det var det, der gjorde, at ministeren lovede at stille et spørgsmål. Er spørgsmålet nogen sinde stillet? Er spørgsmålet nogen sinde blevet besvaret og i givet fald hvordan?

Kl. 14:31

Første næstformand (Svend Auken):
Vi beder ordføreren blive stående. Der er to spørgsmål til ordføreren. Det første er fra hr. Søren Espersen. Værsgo.

Kl. 14:31

Søren Espersen (DF):
Tak. Jeg forsøgte at få hr. Holger K. Nielsen til at indrømme, at han mener, at regeringen har løjet. Jeg tror, det måske vil være nemmere med hr. Frank Aaen. Det er egentlig et klart spørgsmål: Har regeringen løjet over for Folketinget i den her sag?

Kl. 14:32

Første næstformand (Svend Auken):
Ordføreren.

Kl. 14:32

Frank Aaen (EL):

Nej, men den har i hvert fald undladt at svare, for vi har stillet scribevis af spørgsmål, som regeringen aldrig har svaret på, scribevis af spørgsmål vedrørende Grønland, vi aldrig har fået svar på, og scribevis af spørgsmål vedrørende PET's, altså Politiets Efterretningstjenestes, viden om de her ting – utallige spørgsmål. Vi har stillet mere end 100 spørgsmål i Folketinget, og en meget stor andel af de spørgsmål har vi aldrig fået svar på eller aldrig fået fyldestgørende svar på. Og det er klart, at når man på den måde undlader at svare og dermed altså også har holdt sig for ørerne og for øjnene, så kan man jo godt sige, at det ved man ikke noget om. Men man har heller ikke gjort noget for at undersøge det.

Kl. 14:32

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Søren Espersen, en kort bemærkning.

Kl. 14:32

Søren Espersen (DF):

Det er det mest volapykagtige svar, jeg nogen sinde har hørt på et fuldstændig klart spørgsmål. Har regeringen løjet? Det må da være muligt bare at sige ja eller nej til det i stedet for at komme med alle mulige florumvundne ting om alt, hvad man har gjort, og om spørgsmål, man har stillet. Det var jo ikke det, jeg spurgte om. Har regeringen løjet i den her sag?

Kl. 14:33

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren.

Kl. 14:33

Frank Aaen (EL):

Man skal passe meget på, når man siger, at nogen har løjet, for så skal man virkelig kunne bevise det. Men det, vi kan konstatere, er, at regeringen har sagt, at det ved den ikke noget om. Det, vi kan konstatere, er, at hvis regeringen ikke ved noget om det og dermed ikke har løjet, så er det, fordi den aldrig har spurgt. Og så kan man jo diskutere, om det er at lyve eller at lade være med at lyve, det er i hvert fald at holde sig i uvidenhed for at undgå at kunne svare korrekt på et spørgsmål. Og det er det, regeringen har været meget omhyggelig med, nemlig hele tiden at undlade at svare på spørgsmål. Vi ved alle sammen, hvordan det fungerer i det politiske system: Hvis embedsmændene mener, at det er uklogt, at en minister ved noget, så får man aldrig den rigtige viden, så får man kun nogle antydninger. Så kan ministeren blive ved med at

sige, at det ved regeringen ikke noget om. Det er ikke det samme, som at embedsmændene og hele embedsapparatet ikke ved noget.

Kl. 14:34

Første næstformand (Svend Auken):

Der er en kort bemærkning til hr. Tom Behnke.

Kl. 14:34

Tom Behnke (KF):

Jeg bliver bare nødt til at protestere her, for det skal ikke være uimodsagt. Det, hr. Frank Aaen siger, er simpelt hen forkert. Man kan ikke tillade sig at stå og påstå, at regeringen ikke har spurgt. Man kan heller ikke tillade sig at postulere, at man ikke har fået svar. Når der er skriftlig dokumentation, en redegørelse fra den amerikanske udenrigsminister af 5. december 2005, der er oversendt til Folketinget, så er det simpelt hen forkert. Og det er jo ikke det eneste, der er tonsvis af dokumentation for, at der er blevet spurgt, og at der er kommet et svar.

Så mit spørgsmål til hr. Frank Aaen er: Når hr. Frank Aaen ikke vil læse de svar, der kommer, og når hr. Frank Aaen ikke vil anerkende, at der er kommet et svar, hvordan i alverden skal den her debat så nogen sinde få en ende?

Kl. 14:34

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren.

Kl. 14:34

Frank Aaen (EL):

Nu står hr. Tom Behnke jo med det såkaldte svar i hånden og kan læse, at det er rigtigt, hvad jeg siger. Der står, at USA har informeret de europæiske lande om det fangeprogram, man har, og at man godt nok vil overholde de internationale konventioner, men vi ved alle sammen, at det har USA en meget, skal vi sige fleksibel fortolkning af. Og ordet Danmark er ikke nævnt i svaret, på trods af at spørgsmålet, som udenrigsministeren lovede Folketinget at stille til USA, vedrørte anvendelsen af danske lufthavne.

Derfor er det ikke korrekt at henvise til det dokument. Der er ikke kommet noget svar, men udenrigsministeren kan jo prøve bagefter at komme med et svar. Og så kan udenrigsministeren måske også svare på det, vi hørte fra en tidligere CIA-leder, nemlig at USA havde afgivet hundredvis af svar på de spørgsmål, efterretningstjenesterne i EU havde stillet om de tilbageholdte, og at man i øvrigt havde sendt tusindvis af efterretningsrapporter fra det program, vi her har talt om, til de europæiske lande. Kan vi få at vide, om det er korrekt, og hvad regeringen gjorde i den anledning?

Kl. 14:35

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 14:36

Tom Behnke (KF):

Jeg bliver bare nødt til fortsat at protestere, for der er sådan set mennesker, der følger den her debat.

Jeg har ikke taget al dokumentationen med hened, for jeg regnede med, at alt det, der er oversendt til Folketinget, til Det Udenrigspolitiske Nævn osv. ligesom er sådan en fælles basis for diskussionerne henede, og jeg vidste ikke, at man skulle ud og dokumentere alt, hvad der ligger forud. Nu var det bare et enkelt dokument, som jeg havde med her i dag. Men det kan jo alt sammen dokumentere, ord for ord, papir for papir, at det, hr. Frank Aaen står og siger, simpelt hen er forkert.

Kl. 14:36

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:36

Frank Aaen (EL):

Altså, når man står og vifter med et papir, som er omdelt i Folketinget, og siger, at her er svaret, og jeg så heroppefra – oven i købet uden at have dokumentet, fordi jeg har læst det – kan dokumentere, at der ikke er svaret, kan man jo ikke bare komme her bagefter og sige, at det er, fordi man ikke lige har dokumentet med, vel? Det kan man da ikke.

Der er ikke givet svar på de spørgsmål, der er rejst vedrørende danske og grønlandske lufthavnes engagement i CIA's fangeprogram, på trods af at udenrigsministeren lovede Folketinget, at han ville spørge USA om, hvad det var for noget. Som han sagde, er det i USA's egen interesse at svare, hvordan man har brugt dansk luftrum og danske lufthavne. Der er aldrig kommet svar, og der er aldrig rykket for svar, og når man henviser til det svar, kan alle og enhver se, at der ikke er noget svar.

Kl. 14:37

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste er fru Juliane Henningsen, og efter hende er det hr. Lars-Emil Johansen og derefter hr. Høgni Hoydal.

Kl. 14:37

(Ordfører)

Juliane Henningsen (IA):

Jeg er med til at rejse denne forespørgsel, fordi vi i Grønland ikke kan acceptere, at regeringen

vender det blinde øje til de mange alvorlige påstande om, at vores lufthavn og vores luftrum bruges af CIA til ulovlige transporter af fanger i USA's krig mod terror.

Oppositionen forsøgte i maj 2007 at overtale regeringen til at få iværksat en uvildig undersøgelse af Danmarks rolle i CIA's fangeprogram. Nu foreligger der endnu flere indicier for, at der sker ulovlige landinger og overflyvninger især i Grønland, og det kan regeringen ikke længere sidde overhørig. Ifølge Amnesty International, Europarådet og den internationale presse bryder CIA menneskerettighederne og internationale konventioner ved at transportere terrorismis-tænkte personer til hemmelige fængsler rundt omkring i verden, hvor de underkastes forhør under tortur og nægtes en fair rettergang. Det skal vi ikke tage del i under nogen omstændigheder.

Alligevel er der meget kraftige indicier for, at Grønland fungerer som en central for sådan nogle flyvninger. Dokumentaren på DR1, »CIA's danske forbindelse«, viste, hvordan USA på usmagelig vis udnytter Grønlands strategiske placering til at fremme det hemmelige amerikanske fangeprogram. Hvert tredje ud af 35 mistænkte CIA-fly er angiveligt landet i grønlandske lufthavne. Vi er altså ufrivilligt med til at gennemføre de amerikanske operationer, arresterationer og grusomme forhør af fanger, som menneskerettighedsorganisationer verden over rapporterer om – og det må stoppe.

Regeringen har hidtil intet gjort for at stoppe noget som helst. I stedet har man gang på gang gentaget, at der ikke var noget at komme efter. Efter dokumentarudsendelsen har regeringen endelig skiftet mening og vil gå med til at iværksætte en undersøgelse af flyvningerne i Grønland. Det er godt, men det er bare ikke godt nok, at regeringen selv vil lave undersøgelsen.

Vi skal have en uvildig undersøgelse, især når det lige er kommet frem, bl.a. i Politiken, at Danmark regnes for en af CIA's tætteste allierede i kampen mod terror. Regeringen skal ikke undersøge sig selv i en så alvorlig sag som denne. Nej, der skal nedsættes en kommission til at foretage en uvildig gennemgang og en effektiv undersøgelse af Danmarks, Grønlands og Færøernes rolle i ulovlige CIA-aktiviteter. De mistænkte fly skal undersøges, og de ulovlige flyvninger over vores territorium skal standses.

Samtlige partier i Grønland opfordrer nu landsstyret til at iværksætte en undersøgelse af

CIA's aktiviteter på grønlandsk jord og i grønlandsk luftrum, og vi stopper ikke her. Vi vil også her i Folketinget sammen med oppositionen pålægge regeringen at få nedsat en undersøgelseskommission, der snarest og på uvildig vis skal kulegrave sagen. Vi vil ikke længere være med til at gå lyssky ærinder for USA. Vi vil tværtimod have kastet lys over, hvilke aktiviteter CIA foretager på vores jord, og vi vil vide, hvor stort regeringens kendskab til dem er.

Kl. 14:40

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Vi beder ordføreren om at blive stående, og det er hr. Søren Pind for en kort bemærkning.

Kl. 14:40

Søren Pind (V):

Nu har vi jo hørt både tidligere og nuværende regeringer erklære fra Folketingets talerstol, at man intet kendskab har haft til de her forhold, og nu vil regeringen så iværksætte en undersøgelse. Jeg forstår, at det er godt, men ikke helt godt nok.

Så konstaterede fru Juliane Henningsen, at Danmark havde et nært samarbejde med den amerikanske efterretningstjeneste, altså at regeringen havde det. Må jeg spørge: Mener fru Juliane Henningsen, at der ville være noget principielt galt, hvis det var sådan, at den danske regering havde et nært samarbejde med den amerikanske efterretningstjeneste i kampen mod terror?

Kl. 14:41

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren.

Kl. 14:41

Juliane Henningsen (IA):

Det er der jo ingen af os der mener principielt, men principielt handler det her om menneskerettigheder, om tortur og om overholdelse af konventioner, og jeg skal pointere, at min sag er, at jeg skal beskytte grønlandsk luftrum, herunder dansk og færøsk luftrum, mod at blive misbrugt. Og her kommer vi ind på, at folk er utrygge og usikre, og det er derfor, at vi foreslår en undersøgelseskommission for at få rensset luften. For folk skal ikke være usikre på, at vi kan have tillid til Danmark i rigsfællesskabet, og at vi kan have tillid til USA i det samarbejde, der pågår.

Kl. 14:42

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Søren Pind for en kort bemærkning.

Søren Pind (V):

Men synes fru Juliane Henningsen ikke, at alt taget i betragtning vil netop den danske regering, i relation til hvilke informationer den danske regering vil kunne få fra amerikansk side, være den bedste til at gennemføre en undersøgelse, eller er der en forestilling om, at en anden instans skulle være bedre i stand til det? I givet fald tror jeg, at det danske Folketing meget gerne ville vide, hvem det kunne være.

Kl. 14:42

Første næstformand (Svend Auken):
Ordføreren.

Kl. 14:42

Juliane Henningsen (IA):

Nu har vi jo set, at to journalister fra DR kan få udenrigsministeren og den danske regering op af stolene og få dem til at nedsætte en arbejdsgruppe. Jeg tænker så: Hvad skal en uvildig undersøgelse, hvad skal en kommission gøre godt for i den her sag, når to journalister kan få alle politikerne op af stolene på grund af en dokumentarudsendelse? Det er derfor, at det er tvungende nødvendigt, at vi undersøger den her sag, og der siger jeg, at det ville klæde Danmark at få rensset luften og sige, at der ikke er noget at komme efter her.

Kl. 14:42

Første næstformand (Svend Auken):

Så siger vi tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste er hr. Lars-Emil Johansen.

Kl. 14:43

(Ordfører)

Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg er naturligvis helt på det rene med, at Grønlands politiske udvikling ikke afgøres af det danske Folketing, og at tiden arbejder for grønlandsk selvstændighed, også på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område. Når det er sagt, så er jeg naturligvis lige så klar over, at det er de danske myndigheder, der styrer Grønlands udenrigs- og sikkerhedspolitik i dag.

Jeg er således klar over, at dette emne betragtes som noget nær uorørligt, ja, næsten helligt, af det danske udenrigsministerium, så længe Grønland er underlagt den danske grundlov. Det har vi fået præciseret gang på gang i den selvstyrekommission, der formentlig barsler med en betænkning i nærmeste fremtid. Grønland er med andre ord nødt til at arbejde for at opnå fuld selvstændighed, dersom vi i Grønland skal blive i stand til at vide, hvad vort land

Kl. 14:44

bliver brugt til i forsvarspolitisk og udenrigspolitisk sammenhæng.

Men selv i den nuværende statsretlige situation, som Grønland befinder sig i, er vi naturligvis interesseret i at vide, hvad der foregår i vort land. Det er baggrunden for, at jeg er medforlagsstiller til den forespørgsel, der er rejst i dag. Jeg skal for god ordens skyld understrege, at hverken jeg eller mit parti vender os imod den amerikanske tilstedeværelse i vort land. Det, vi ønsker, er, at det sker på et grundlag, som vi selv aftaler med amerikanerne, og som vi selv får mulighed for at kontrollere. Sporene fra den danske forvaltning af USA's aktiviteter i Grønland gennem tiden skræmmer slemt. Derfor er jeg heller ikke tilfreds med en erklæring fra regeringen om, at den nu vil spørge USA om, hvad der foregår.

For at slutte af med en metafor, så vil jeg sige følgende: Vi kan ikke være tjent med en ejendomsægler, der bliver ved med at ville sælge os et hus, uden at vi selv kan få lov til at se tilstandsrapporten. Det burde være til at forstå for enhver. Denne gang må vi altså have en uvildig vurderingsmand på. Det er filosofien bag min deltagelse i forslaget til beslutning om nedsættelse af en uvildig undersøgelse.

Kl. 14:46

Første næstformand (Svend Auken):

Vi beder ordføreren blive stående. Den første er hr. Søren Espersen for en kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 14:47

Søren Espersen (DF):

Normalt er der et rigtig godt forhold mellem den danske regering og det grønlandske landsstyre. Jeg så en artikel i Information, hvor Aleqa Hammond, som jo er hr. Lars-Emil Johansens partifælle, udtalte følgende – det skal siges, at citatet er fra den 31. januar 2008 og står i 1. sektion, side 4:

»Vi føler os misbrugt og ført bag lyset. Både af CIA og den danske regering.«

Deler hr. Lars-Emil Johansen Aleqa Hammonds udtalelse?

Kl. 14:47

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren.

Kl. 14:47

Lars-Emil Johansen (SIU):

Tak til hr. Søren Espersen for hans spørgsmål. Ja, jeg deler fru Aleqa Hammonds synspunkter, og jeg gør det ud fra en bestemt tankegang; jeg vil lige prøve at illustrere, hvad det vil sige for en

grønlandere at opleve, hvad der foregår i Grønland – f.eks. hvad der foregik den 21. januar 1968, da et B-52-fly med brintbomber ombord styrtede oppe ved Thule Air Base. Der var ingen, der havde fortalt os, at der befandt sig fly med brintbomber ombord deroppe, og der var ingen, der havde fortalt os det i 40 år, før vi fandt ud af, at den daværende statsminister, salling H.C. Hansen, var ganske godt klar over det.

Vi har altså belæg for gennem historien, at amerikanerne hele tiden har orienteret den danske regering, men vi har ikke belæg for, at den danske regering har orienteret os videre, selvom det drejede sig om forhold, der foregik i vort land. Derfor forstår jeg godt fru Aleqa Hammonds betragtninger.

Kl. 14:48

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:49

Søren Espersen (DF):

Altså, de historiske tilbageblik er jo altid interessante, men det, jeg synes er utrolig interessant her, er, at det mig bekendt er første gang – jeg kan ikke komme i tanke om noget tidligere eksempel – at et officielt grønlandsk landsstyre, altså landsstyret i Grønland, siger, at man føler sig ført bag lyset af den danske regering. Jeg mener ikke, at det nogen sinde er forekommet tidligere. Det er jo et tillidsbrud af dimensioner, når Grønlands landsstyre ikke længere stoler på den danske regerings oplysninger. Det er det, der er bemærkelsesværdigt i den her sag, og det er det, jeg beder hr. Lars-Emil Johansen forholde sig til.

Er vi kommet så vidt, at man, allerede inden konklusionen er lavet, inden undersøgelsen er foretaget, føler sig ført bag lyset og mener, at man ikke kan stole på den danske regering? Det synes jeg er en uhyggelig udvikling og et uhyggeligt tillidsbrud mellem landsstyret og den danske regering.

Kl. 14:50

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren.

Kl. 14:50

Lars-Emil Johansen (SIU):

Jeg vil gerne sige, at jeg håber, at hr. Søren Espersen kan forestille sig, hvordan det er, når man har nogle grelle eksempler fra historien – ja o.k., det er fortid – der beviser, at vi så sandelig ikke bliver informeret korrekt. Min anke er ikke, at amerikanerne ikke informerer os, for jeg tror, at amerikanerne ville være indstillet på at gøre det.

Men ifølge den statsretlige situation, som Grønland befinder sig i, skal amerikanerne informere den danske regering, som det derefter er op til, om de vil informere os.

Jeg vil gerne sige, at udviklingen på det udenrigspolitiske område sakker ganske, ganske alvorligt bagud, når man ser på, hvordan den har været de seneste 30 år. Udenrigspolitisk er Grønland lige så afhængig af danske politikere som under kolonitiden, og derfor forstår jeg godt de udtalelser, som hr. Søren Espersen citerer.

Kl. 14:51

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Søren Pind, kort bemærkning.

Kl. 14:51

Søren Pind (V):

Jeg forstår nu godt, at hr. Lars-Emil Johansen anråber historien og erindrer om det socialdemokratiske svigt vedrørende atomvåben på Grønland. Jeg synes, det er helt rimeligt, og jeg synes ikke, det er noget, man bør lægge skjul på. Det har jo været en kontinuerlig tilstand omkring udenrigspolitikken og Socialdemokraterne.

Men jeg har et enkelt spørgsmål i den sammenhæng til hr. Lars-Emil Johansen: Hvorfor skal det fortrædelige forhold mellem et socialdemokratisk anliggende og Grønland overføres på en borgerlig regering? Det kunne jeg måske godt tænke mig et svar på.

Kl. 14:51

Første næstformand (Svend Auken):

Ordføreren.

Kl. 14:51

Lars-Emil Johansen (SIU):

Nu vil jeg gerne sige til hr. Søren Pind, at det for Grønland sådan set ikke er afgørende, hvilken farve den aktuelle danske regering har, når det drejer sig om den danske stats anvendelse af det grønlandske territorium i forsvarsmæssig sammenhæng. Jeg nævner her et eksempel fra en tid, hvor der sad en socialdemokratisk statsminister. Men når man har en erfaring fra historien med en socialdemokratisk statsminister og der i øvrigt ikke er sket noget forfatningsretligt med hensyn til udenrigspolitisk kompetence i den mellemliggende tid, hvad er der så af belæg for at antage, at forholdene er anderledes i dag? Præcis de samme ting kan ske i dag, og det er derfor, vi ønsker en så stor offentlighed om, hvad der er sket, som overhovedet muligt.

Kl. 14:52

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Søren Pind, kort bemærkning.

Søren Pind (V):

Det vil jeg da sådan set godt give mit bidrag til, for min opfattelse er, at man f.eks. i hr. Uffe Ellemann-Jensens tid og nu i hr. Per Stig Møllers tid altid udenrigspolitisk har søgt at behandle Grønland med den allerstørste respekt. Derfor vil jeg gerne høre, om hr. Lars-Emil Johansen mener, at der er lignende eksempler af historisk karakter på, at en borgerlig regering har udsat Grønland for det samme svigt, som Socialdemokraterne f.eks. gjorde i forbindelse med atomvåbnene på Grønland – undskyld, i Grønland.

Kl. 14:52

Kl. 14:53

Første næstformand (Svend Auken):
Ordføreren.

Kl. 14:53

Lars-Emil Johansen (SIU):

Mange tak. Det hedder »i Grønland«, det står i den danske grundlov. Det er ikke noget, som vi har fundet på med vores måde at tale dansk på.

Men jeg vil gerne sige, at der ikke er noget med at overføre socialdemokratiske synderegistre til en borgerlig regering. For os at se er det fuldstændig ligegyldigt, om det er en borgerlig eller en socialdemokratisk regering, der overtræder hensynet til Grønland og det grønlandske folks interesser, og det er på den baggrund, at jeg har nævnt, at de nuværende overflyvninger og den anvendelse af grønlandsk lufttrum og grønlandsk territorium, som jo finder sted i den nuværende borgerlige regerings tid, er en lige så skræmmende overskridelse af vores menneskerettigheder uden vores vidende, som de eksempler, jeg nævnte tidligere, var.

Kl. 14:54

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, så siger vi tak til ordføreren og går videre i rækken. Den næste er hr. Høgni Hoydal.

Kl. 14:54

(Ordfører)

Høgni Hoydal (TF):

Meget ville have været vundet, hvis vi for et år siden havde vedtaget at foretage en uvildig undersøgelse af hemmelige transporter eller mulige fangetransporter i færøsk, grønlandsk og dansk lufttrum. Vi er jo alle enige om at tage afstand fra brud på menneskerettighederne og brud på de konventioner, der er på området, så det er der ikke nogen uenighed om. Og derfor er det for mig at se meget svært at finde nogen saglig begrundelse for at afvise en uvildig undersøgelse.

Men min opfattelse i denne sag er jo velkendt. Det er en af de sager, hvor vi med alle midler forsøger at undgå at blive konfronteret med de dystre sider af krigsdeltagelse og storpolitiske magtalliancer, altså forsøger at opretholde et selvbillende, hvor vi er de gode, og de andre er de onde. Sådan ser jeg også denne sag. Det handler efter min mening ikke så meget om, hvem der ved hvad, men hvem der vil vide hvad. Det handler om viljen til viden, og om man ønsker at sætte kikkerten for det blinde øje, eller om man virkelig vil konfronteres med nogle ubehagelige sager, som selvfølgelig følger med aktiv dansk krigsdeltagelse og deltagelse i storpolitiske magtalliancer.

Den nye færøske regering ønsker en uafhængig undersøgelse, og vi vil selvfølgelig sekundært forsøge at få alle oplysninger frem i sagen i samarbejde med den danske regering og også med den islandske og grønlandske regering. Det står klart.

Ellers vil jeg her foreløbig takke alle Folketingets partier og mine gode kolleger her for et godt samarbejde på trods af mange uenigheder og divergenser imellem os. Jeg vil nu på utallige opfordringer fra statsministeren og regeringen rejse hjem. Jeg vil rejse hjem for at opbygge et færøsk udenrigsministerium og en selvstændig færøsk udenrigspolitik, hvor vores holdninger til disse sager jo også vil være klare. Selvfølgelig skal vi have uvildige undersøgelser af de ting, som kan hjælpe os med at træffe de rigtige beslutninger, og vi skal undgå at foregive noget, som ikke er virkeligt. Vi bør kunne konfrontere os selv med de dystre sider af de alliancer, vi indgår i, og tage konsekvenserne af det i stedet for at opretholde et selvbillende, der efter min mening er meget vagt og uforeneligt med virkeligheden.

Så tak fra mig for denne gang. Jeg håber, vi ses igen enten her i salen eller i andre sammenhænge.

Kl. 14:57

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til hr. Hoydal. Hr. Edmund Joensen er den næste.

Kl. 14:57

(Ordfører)

Edmund Joensen (SP):

Som færøsk medlem af Folketinget er jeg meget optaget af problematikken om mulig CIA-aktivitet i grønlandsk, dansk og eventuelt færøsk lufttrum. Det er en problematik, der skal tages alvorligt, og det mener jeg at regeringen gør. Derfor

vil jeg rette en tak til udenrigsministeren, der netop meget præcist har redegjort for Færøernes situation i den her sag.

Jeg er tilfreds med, at færøske myndigheder får adgang til arbejdsgruppen af embedsfolk, der nu skal se nærmere på sagen. Jeg er også tilfreds med udenrigsministerens udmelding om, at hvis der i forbindelse med arbejdsgruppens arbejde dukker noget op om Færøerne, vil det blive omfattet af den redegørelse, der skal udarbejdes.

Det har stor betydning for mig, at færøske borgere kan føle sig sikre på, at der her bliver gjort alt for at få tingene undersøgt. Tortur og krænkelser af menneskerettighederne tager jeg selvfølgelig klart afstand fra. Kommer der oplysninger, der tyder på, at færøsk luftrum bliver brugt til fangetransport, er vi på kant med menneskerettighederne og internationale konventioner, og så skal mulige oplysninger undersøges til bunds.

Lad mig til sidst endnu en gang tilkendegive, at jeg støtter regeringens initiativ i denne aktuelle sag. Jeg er medforslagsstiller på forslaget til vedtagelse, og jeg er tilfreds med, at færøske interesser bliver tilgodeset i et godt samarbejde i rigsfællesskabet.

Kl. 15:00

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til hr. Edmund Joensen, og så giver vi justitsministeren lejlighed at svare.

Kl. 15:00

Justitsministeren (Lene Espersen):

Inden udenrigsministeren får lejlighed til at runde af, vil jeg gerne have lejlighed til at svare på et enkelt spørgsmål, der blev stillet til mig. Det var primært hr. Niels Helveg Petersen og hr. Holger K. Nielsen, der var interesseret i at få svar på, om andre myndigheder skulle kende noget til noget. Sådan forstod jeg spørgsmålet.

Af åbenbare grunde kan jeg jo normalt ikke inden for de almindelige rammer, der er for Folketingets arbejde, besvare spørgsmål, der vedrører Politiets Efterretningstjeneste. Derfor vil det normale også være, at jeg hverken kan be- eller afkræfte, hvilken viden efterretningstjenesten har eller ikke har om et bestemt spørgsmål.

Men der blev spurgt til, om man er blevet underrettet om CIA-flyvninger og fangeprogrammer, og set i lyset af den helt særlige interesse, der er i at få belyst det spørgsmål offentligt, og da der ikke er tale om en konkret sag, men om et helt generelt, ja, man kan nærmest sige et europæisk spørgsmål, så har jeg valgt at fravige dette

klare udgangspunkt, og Justitsministeriet har derfor indhentet en udtalelse fra Politiets Efterretningstjeneste.

Politiets Efterretningstjeneste har i den forbindelse oplyst, at efterretningstjenesten har undersøgt sagen ved en gennemgang af tjenestens arkiver og henvendelser til tjenestens tidligere ledelser og andre relevante medarbejdere. Og Politiets Efterretningstjeneste kan på den baggrund oplyse, at tjenesten *ikke* fra de amerikanske myndigheder har modtaget underretning om et særligt CIA-program vedrørende frihedsberøvelse og afhøring af personer i udlandet. Politiets Efterretningstjeneste har heller ikke på andet grundlag haft kendskab til et sådant program forud for den offentlige omtale af spørgsmålet. Politiets Efterretningstjeneste kan heller ikke nikke genkendende til oplysningerne i pressen om, at CIA over for efterretningstjenesten skulle have forbeholdt sig ret til at udføre ensidige aktioner i Danmark.

Jeg mener, at de informationer kan være nyttige for Folketinget at have i det videre arbejde.

Kl. 15:02

Første næstformand (Svend Auken):

Vi beder lige justitsministeren om at blive stående. Jeg deler helt ministerens opfattelse af, at det var relevant for den fortsatte afvikling af forespørgslen, at vi fik disse oplysninger.

Der er plads til to spørgsmål til ministeren. Først hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 15:02

Frank Aaen (EL):

Både Amnesty International, Europa-Parlamentet og Europarådet har gang på gang anmodet Danmark om at foretage en undersøgelse af den her trafik, og nu er det jo sådan, at lovgivningen både vedrørende lufthavne og også udlændingelovgivningen giver mulighed for, at regeringen kan stille spørgsmål om fly, om deres besætning, om deres formål, om deres passagerliste, og derfor vil jeg gerne spørge, om myndighederne i de forløbne snart 3 år har gjort brug af de muligheder, der eksisterer i gældende lovgivning for at rette spørgsmål om fly, hvis man har en eller anden grund til at tro, at der kan foregå noget ulovligt med det pågældende fly.

Kl. 15:03

Første næstformand (Svend Auken):

Ministeren.

Kl. 15:03

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at jeg under debatten i de 2 timer i dag har siddet og tænkt over, at

det mest skræmmende ved debatten egentlig er, at man om et meget alvorligt emne kan have en debat, hvor halvdelen af Folketinget overhovedet ikke hører de svar, som ministeren afgiver, og den ene gang efter den anden fremsætter forkerke påstande heroppe fra Folketingets talerstol. Men det er sådan set ikke det, der er det mest skræmmende.

Det mest skræmmende er egentlig det spørgsmål, som hr. Frank Aaen nu stiller mig, for er kernen i debatten i dag ikke om, hvad der kendetegner et retssamfund? Og er det ikke netop, at hvis politiet skal agere i en sag, skal det ske inden for nogle helt klare regler, herunder de regler, der er i retsplejeloven?

Jeg hører hr. Frank Aaen sige, at hr. Frank Aaen ønsker, at Danmark skal indføre en politistat – ikke ulig den type politistat, som man så i det gamle Østtyskland – hvor politiet uden nogen som helst form for konkret mistanke om, at der er blevet begået strafbare forhold, skal kunne beordre fly og personer til at blive stoppet og blive undersøgt. Og jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at det ikke bliver, mens jeg er justitsminister, at jeg indfører en politistat. Retsplejeloven har meget, meget klare regler for, hvornår politiet kan og skal agere i de sager.

Kl. 15:05

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 15:05

Frank Aaen (EL):

Nu kan man jo altid vælge at gå ind i en polemik, men man kunne jo også bare svare på spørgsmål, der bliver stillet. Når fly med angivelse af nummer – og et af dem er udenrigsministeren nu blevet overbevist om i hvert fald skal undersøges på grund af sin forbindelse til CIA og muligvis til tortur – i det internationale samfund er mistænkt for at være forbundet med et fangeprogram, være forbundet med tortur, er der så ikke dér en så begrundet mistanke, at myndighederne – og det har ikke noget at gøre med at anmelde til politiet – burde anmode om at få udleveret passagerlisten, og så, som de ganske almindelige reglerne i udlændingelovgivningen giver mulighed for i forbindelse med en overflyvning eller landing i Danmark, få uddybet formålet og angivet, hvem besætningen er? Og f.eks. på den måde få navnet på den CIA-agent, som Danmarks Radio kunne dokumentere havde landet i Grønland. Kunne man ikke have brugt de muligheder?

Kl. 15:06

Første næstformand (Svend Auken):
Ministeren.

Kl. 15:06

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at retsplejelovens regler er meget klare. Der skal være en konkret mistanke – og også en mistanke med en vis styrke – for at politiet kan borde et fly. Og hvis det, hr. Frank Aaen nu lægger op til, er Enhedslistens nye retspolitik, altså at danske politimynderheder skal kræve, at et fly, der har et vist nummer, og som man tror er ulovligt, skal mellemde i Danmark, og at vi kan borde det uden noget konkret mistankekrav, så vil jeg sige, at der er meget af Enhedslistens retspolitik, der skal revideres.

Det svarer jo til, at en hvilken som helst forning eller person kan udslynge en beskyldning mod andre, som så selv har ansvaret for at bevise deres uskyld.

Sådan spiller klaveret altså ikke i et retssamfund, må jeg sige til hr. Frank Aaen.

Jeg besvarer meget gerne det her spørgsmål skriftligt, men jeg vil fastholde, at retsplejelovens regler om, hvornår politiet må benytte sig af tvangsindgreb, skal overholdes.

Kl. 15:07

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Holger K. Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:07

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg forstod ministerens svar sådan, at PET overhovedet ikke har haft kendskab til de her overflyvninger og fangeprogrammet. Hvis det skal fortolkes sådan, at danske myndigheder ikke har haft kendskab til disse overflyvninger og disse fangeprogrammer, må det betyde, at CIA har handlet fuldstændig på egen hånd.

Jeg vil godt spørge justitsministeren, om det er i overensstemmelse med dansk lovgivning, at CIA på egen hånd overflyver Danmark med de her transporter, og at man, som det blev påvist i tv-udsendelsen, gør stop i en grønlandsk lufthavn med de her ulovlige fangetransporter. Er det i overensstemmelse med dansk lovgivning, at CIA praktiserer det?

Kl. 15:08

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det ministeren.

Kl. 15:08

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Holger K. Nielsen, at jeg her har redegjort for en udtalelse, der er kommet fra Politiets Efterretningstjeneste. Der er selvfølgelig blevet gjort et stort og grundigt stykke arbejde for at kunne komme med de oplysninger her i dag. Udenrigsministeren har allerede redegjort for de mange besvarelser, som regeringen også er kommet med i den anledning, så hvis det er tilfredsstillende for hr. Holger K. Nielsen, så kvitterer jeg da for det.

For så vidt angår spørgsmålet om overholdelse af Chicagokonventionen og andet, og hvilke regler der gælder, er det jo ikke lovgivning, der hører under mit område. Men jeg ser ingen problemer, hvis hr. Holger K. Nielsen vil have udspecificeret, hvordan regelsættet er, alt efter om det alene er overtrædelse af Chicagokonventionen, eller om det er andre typer flyvninger, man taler om. Jeg er sikker på, at de svar sagtens kan tilgå hr. Holger K. Nielsen.

Man kan sige, at lovgivningen sådan set er meget klar om, hvordan reglerne er, og hvilke regler der skal overholdes.

Kl. 15:09

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Holger K. Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:09

Holger K. Nielsen (SF):

Det her svar er typisk for den arrogance, vi har hørt fra regeringen her i dag.

Er det muligt for en udenlandsk efterretningstjeneste at operere på dansk territorium, uden at danske myndigheder er orienteret? Er det lovligt? Hvis det er tilfældet – og det må jeg ud fra svaret forstå det er – vil regeringen så gøre noget i forhold til det?

Kl. 15:09

Første næstformand (Svend Auken):

Ministeren.

Kl. 15:09

Justitsministeren (Lene Espersen):

Som jeg har sagt til hr. Holger K. Nielsen, så er der en lang række love, der ikke hører under mit område, og dem kan jeg jo ikke redegøre for. Jeg kan alene redegøre for det, som hører til mit ressortområde. Der er redegjort meget klart for, hvordan reglerne er på de her områder, og hvilke regler der skal overholdes. Det er klart, at alt efter hvilke regler, der overtrædes, er der forskellige sanktionsmuligheder. Én ting er at overtræde regler, der vedrører internationale konventioner; noget andet er at overtræde regler,

der vedrører strafbare forhold. Og alt efter hvilke overtrædelser der er tale om, er der forskellige handlemuligheder, også for de lokale myndigheder, som jeg også svarede hr. Frank Aaen.

Kl. 15:10

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ministeren. Så er det udenrigsministeren.

Kl. 15:10

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil godt sige tak for debatten. Jeg synes, at hastedebatter er en udmærket ting, når der er en sag, som optager offentligheden. Det optager mig især, at man i Grønland skal kunne føle sig tryk ved, at den danske regering gør, hvad den kan. Derfor har jeg også hele tiden holdt det grønlandske hjemmestyre orienteret om forløbet i sagen, når der har været spørgsmål, således også i mit brev i januar 2006 om, hvad vi vidste, og hvad vi havde sagt til amerikanerne. Det er et svar, som jo også er kendt af Folketinget, fordi Folketinget stort set samme dag fik den samme oplysning.

Jeg kan sige, også til fru Henningsen, at vi ikke vil vende det blinde øje til. Det gør vi jo netop ikke, og derfor tog vi også problemet op i december 2005. Jeg satte det selv i gang i eftersommeren. Vi svarede både Folketinget og hjemmestyret i december 2005/januar 2006, og jeg har også haft en samtale med hjemmestyret, som sikrer, at Grønland ligesom Færøerne også indtræder i den undersøgelsesgruppe. Og det er, fordi man i Grønland skal være sikker på, at det, man vil have undersøgt, og alt det, der er relevant, og som redegørelsesarbejdet måtte give anledning til, også indgår i arbejdet, så man altså præcis kan føle sig tryk ved, at det ikke bare er noget, vi sidder og laver for Grønland, men noget, grønlanderne selv er med til. Og det mener jeg er meget vigtigt.

Jeg tror også, at hr. Lars-Emil Johansen kan bekræfte, at der ikke er slået skår i samarbejdet mellem denne regering og Grønland. Tværtimod har vi jo forsøgt at klistre nogle af de skår, der blev lavet i 1958 og 1968 som følge af de forskellige ting, som Socialdemokraterne lavede. Itelleqaftalen, som placerer Grønland stærkere i samarbejdet, blev f.eks. lavet under denne regering. Samarbejdet mellem USA, Grønland og Danmark, som jo også giver basis for at arbejde med den her sag, er jo også lavet af den her regering. Jeg er ærlig talt lidt trist til mode ved at se, at et landsstyremedlem – det er ikke hr. Lars-Emil Johansen – har sagt, at dette har slået endnu et skår i tillidsforholdet mellem Grønland og

Danmark. Jeg mener faktisk, at vi har limet en række skår, der blev slået før vores tid. Så jeg håber, at samarbejdet med Grønland fortsat vil være godt; det vil det også blive i det her udvalgsarbejde.

Så vil jeg også sige, at hvis myndighederne i Narsarsuaq, som overgik til hjemmestyret i 1987, havde følt, at der var noget galt med de maskiner derude, så havde det været muligt for personalet i lufthavnen i Narsarsuaq at sige: Mon ikke politiet skulle se på den sag? Det er siden 1987 faktisk et hjemmestyreanliggende at drive lufthavnen i Narsarsuaq. Det er ikke den danske regering, der driver lufthavnen. Det vil sige, at hvis man havde haft mistro til, hvad der foregik, så kunne man faktisk have sagt det til os. Men ingen har sagt noget til os, og det vil sige, at Grønland har været lige så lidt vidende om det som vi, for ellers havde man jo sagt i Grønland og i Narsarsuaq, at der her foregik noget galt. Og det gjorde man jo aldrig.

Jeg vil takke hr. Hoydal for samarbejdet herved og ønske ham held og lykke med det nye arbejde. Også der føler jeg, at vi har fremmet Færøernes mulighed for at få medindflydelse på udenrigspolitikken igennem Fámjinaftalen, som vi lavede for et par år siden. Og jeg takker for hr. Edmund Joensens opbakning, fordi hr. Edmund Joensen jo har fuldstændig ret i, at pointen i det her jo er, at færingerne skal være sikre på, at vi undersøger det, der skal undersøges. Og det er også det, der fremgår af teksten.

Til de øvrige – til hr. Jeppe Kofod og hr. Frank Aaen – skal jeg så sige, at jeg altså bliver lidt trist til mode ved at høre hele denne mistænkeliggørelse af regeringen. Ifølge aviserne har det her jo stået på siden 1995, og da sad der jo en socialdemokratisk-radikal regering. Den foretog sig vist ikke noget som helst. Det er faktisk mig, der har taget sagen op over for den amerikanske regering, og jeg har så også givet Folketinget svarene.

Derfor er det simpelt hen ikke rigtigt, hvad hr. Frank Aaen står her og messer, som om han var i en katolsk kirke og skulle messe det samme hele tiden, fordi han ikke havde fået noget svar. For han har fået masser af svar. Vi har stået herved 117 gange og besvaret onsdagsspørgsmål, og f.eks. den 6. januar 2006 svarede jeg – og det er altså også forkert, hvad der står i Politiken, men Politiken er jo ikke ansvarlig her – på spørgsmål nr. S 1641:

»Den amerikanske udenrigsminister udtalte i forbindelse med sit besøg i Europa i starten af

december 2005 – i relation til påståede CIA overflyvning/mellemlandinger – at USA respekterer andre landes suverænitet. Dette tager jeg som udtryk for, at man ikke anvender dansk og grønlandsk luftrum eller danske og grønlandske lufthavne til flyvninger, der er i strid med internationale konventioner.«

Når så hr. Frank Aaen siger, at udtalelsen handlede om hele Europa, så har hr. Frank Aaen et geografiproblem, for nu har hr. Frank Aaen pludselig placeret Danmark uden for Europa. Nu har vi jo altså været i direkte bilateral kontakt med amerikanerne, og det er hr. Frank Aaen blevet orienteret om adskillige gange. Det er offentligheden blevet orienteret om, hvis offentligheden gider læse.

Hr. Frank Aaen ved også, at EU tog det op, bl.a. på dansk foranledning, at formanden for udenrigsministerrådet tog det op i november 2005, at Condoleeza Rice på den baggrund gav det svar, som hr. Frank Aaen ikke er tilfreds med, og i hvilken forbindelse hr. Frank Aaen ikke mener, at Danmark ligger i Europa. For der står her, at De Forenede Stater har respekteret og fortsat vil respektere andre landes suverænitet – og så en masse andet om, at man selvfølgelig ikke kunne drømme om at være med i den slags programmer, sådan som hr. Frank Aaen hævder. Jamen andre landes suverænitet gælder også Danmarks. Det er for så vidt det vigtigste.

Kl. 15:15

Så bruger hr. Jeppe Kofod igen Europarådet uden at huske på, at der ikke er nogen alvorlige beskyldninger mod Danmark fra Europarådet. Der er faktisk ingen beskyldninger mod Danmark fra Europarådet og de lande, der har lavet undersøgelser af dem, hvorom der har været alvorlige beskyldninger.

Så kæder man det sammen med fangeprogrammet. Men da nu oppositionen stoler så meget på Politiken, så vil jeg godt fra Politiken i søndags læse op, hvad Politiken skriver om fly og fangeprogrammer:

»Det vides ikke, om CIA-flyene har haft fanger med om bord, når de er fløjet igennem dansk luftrum« – det var jo det, der var pointen hos hr. Niels Helveg Petersen – »eller er landet i danske lufthavne. CIA har dog flere gange oplyst, at kun en lille del af deres flyvninger har været fangetransporter. Oftest har flyene været brugt til at transportere mandskab, teknisk udstyr eller mad ud til CIA-poster rundt omkring i verden.«

Hov, det var jo ikke det, hr. Niels Helveg Petersen stod og sagde. Han gik jo faktisk ud fra, at det stort set var fangeprogrammer alt sammen. Her står altså det modsatte, og det er jo fra oppositionens kilde, nemlig Politiken.

Så jeg tror, man må sige, at det, der er kommet fra oppositionen, er meget tyndt, men på baggrund af Danmarks Radios udsendelse – og det er det, hr. Niels Helveg Petersen ikke har forstået – er det jo faktisk sådan, at det er Chicago-konventionen, det handler om, ved at der, ser det ud til, er brugt privatfly som statsfly. Der har hverken i Danmarks Radio eller i Politiken været nogen hævde af, at dette var fangefly, men at det var fly, som blev brugt som privatfly, selv om det burde have været statsfly. Det er jo det nye i det, det er jo humlen i det, og det har Danmarks Radio fremlagt indicier for ved at følge disse piloter hele vejen til en postboks i USA. Der er ikke hævdet, at det var fangefly.

Jeg kan forstå, at formanden vil have, at jeg skal standse nu – det er jo en hasteforespørgsel. Det skal jeg gerne gøre. Jeg får sikkert nogle spørgsmål.

Kl. 15:17

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, vi har allerede givet ministeren over 2 minutters ekstra taletid i forhold til reglerne. Men det er jo, fordi en ny form skal finde sin modus, og vores kollegaer fra de nordatlantiske områder har en åbenbar interesse i at deltage i diskussionen, så vi har givet lidt længere snor i dag. Men alting har sin grænse.

Hr. Lars-Emil Johansen for en kort bemærkning.

Kl. 15:18

Lars-Emil Johansen (SIU):

Nu sagde udenrigsministeren, at der var noget, der gjorde ham trist. Det beklager jeg naturligvis, og selv om det ikke er min opgave at holde styr på udenrigsministerens humør, så vil jeg gerne sige, at det på ingen måde har været min hensigt.

Jeg vil gerne bekræfte, at vi på en række områder har et udmærket samarbejde med netop den nuværende udenrigsminister, på hvalfangstområdet og på generelle udenrigspolitiske områder. Der er et godt samarbejde, men der er ingen garanti for, at vi får de informationer, som vi har krav på, specielt når der er tale om forsvars- og sikkerhedspolitiske spørgsmål, og det er derfor, vi medvirker. Det er ikke nogen generel mistillid, og det er ikke noget generelt ønske om at bringe udenrigsministeren i et trist hu-

mør. Jeg har sågar rost – og det har min kollega fra Grønland også – udenrigsministeren for hans indsats på hvalfangstområdet, og det gør vi fortsat og står fortsat bag.

Men når det drejer sig om forsvars- og sikkerhedspolitisk anvendelse af vores land, så står der altså noget tilbage.

Jeg håber, at udenrigsministeren forstår, at selv om vi er glade for hans indsats inden for hvalfangst, er det ikke ensbetydende med, at vi er glade for regeringens indsats på alle andre områder. Vi anerkender Itelleqrklæringen, og vi anerkender de fremskridt, der har været, jeg har sågar selv været med til at skaffe nogle af dem. Men der står altså noget tilbage, og det håber jeg at udenrigsministeren kan bekræfte.

Kl. 15:20

Første næstformand (Svend Auken):
Ministeren.

Kl. 15:20

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg er glad for den præcisering fra hr. Lars-Emil Johansens side. Selvfølgelig kan vi være enige om nogle ting og uenige om andre ting, det siger da sig selv.

For mig er det altafgørende, at Grønland føler sig tryk ved, at der ikke sker noget i Grønland, som ikke må ske i Grønland. Det er jo også derfor, vi har haft det gode samarbejde og fortsat skal have det gode samarbejde; det er lige så afgørende for mig som for hr. Lars-Emil Johansen, og jeg forstår udmærket godt, at hr. Lars-Emil Johansen føler, at det skal han sikre sig. Selvfølgelig skal han sikre sig det, det er han valgt til, og jeg kan garantere, at det jo er derfor, vi har taget Grønland med ind i undersøgelsesgruppen, nemlig for at sikre, at man ikke på Grønland skal føle, at det kunne de godt have gjort mere ved. Så det er vi slet ikke uenige om. Så jeg går da også ud fra, at hr. Lars-Emil Johansen kan stemme for vores forslag til vedtagelse.

Kl. 15:20

Første næstformand (Svend Auken):

Ønsker hr. Lars-Emil Johansen ordet i anden omgang?

Så er det hr. Jeppe Kofod for en kort bemærkning.

Kl. 15:21

Jeppe Kofod (S):

Jeg håber også, at jeg kan gøre udenrigsministerens humør bedre. Men jeg synes, det er vigtigt for det første at spørge udenrigsministeren, om det ikke er udenrigsministerens opfattelse, at der er rimelig god dokumentation for, at det

hemmelige CIA-program om kidnapning, bortførelse af fanger, fangetransporter til fængsler osv. findes. Og for det andet: Kan udenrigsministeren helt udelukke, at dansk, grønlandsk og færøsk luftrum og danske, grønlandske og færøske lufthavne er blevet brugt i den forbindelse? Det synes jeg man må kunne kræve svar på.

Så vil jeg sige med hensyn til det her med amerikanernes svar til den danske regering: Hvad vil udenrigsministeren gøre, hvis det viser sig, at den amerikanske regering har sagt, at der ikke foregår noget, som er i strid med dansk lovgivning, at man respekterer de konventioner, der er, og det så alligevel viser sig, at CIA har opereret i strid med dansk lovgivning? Hvad vil regeringen så foretage sig?

Kl. 15:22

Første næstformand (Svend Auken):
Ministeren.

Kl. 15:22

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Nu skal vi lige holde tingene klart. Jeg er glad for, at hr. Jeppe Kofod vil hjælpe på mit humør, så kan vi begge gå glade herfra til sidst.

Det, der er rejst tvivl om, er jo for så vidt ikke fangeprogrammet, for der var ikke en fange om bord. De lander i Narsarsuaq, det er jo det, der udløser det, og der går de to piloter ind og skriver sig ind på hotellet, ifølge Danmarks Radios dokumentarprogram. Derved får man navnene, de er så falske, og så finder man videre frem til USA.

Men der var jo ikke en tredje, altså en fange, som var med inde at bo på hotellet. Han skulle altså så åbenbart have været i flere døgn ude i et frostkoldt fly, og så var han formentlig død af at sidde derude. Narsarsuaqs lufthavnsmyndigheder har jo heller ikke sagt noget om, at der var et menneske, der frøs ihjel inde i det fly.

Så lad os nu lige holde tingene klart. Det var det, der før gik galt for andre.

Der er altså ikke her antydning, at der var fanger ombord. Der er antydning, at der er brugt et CIA-fly, og at der er brugt et privat flyselskab i et statsligt ærinde, det er netop pointen.

Vi er alle imod de hemmelige fangeprogrammer, hvis de fører fanger til tortur, til situationer, hvor de er incommunicado, og hvor konventionerne brydes, det er vi jo alle enige om i det her Folketing; det er vi jo alle sammen enige om. Og det er præsident Bush jo også enig i. Han har bekræftet fangeprogrammet, så det behøver jeg såmænd ikke at gøre for ham, han har også sagt, at

han har lukket det, og det må vi så håbe på er rigtigt.

Kl. 15:23

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Jeppe Kofod for en kort bemærkning.

Kl. 15:23

Jeppe Kofod (S):

Når ministeren selv bringer hele dokumentarudsendelsen op, så må man jo, synes jeg, også retfærdigvis studere de flyruter, der så er tale om, for det er jo derfor, at fangeprogrammet bliver draget ind i diskussionen, nemlig fordi de fly, som man mistænker for at være CIA-fly, flyver til destinationer i bl.a. Afghanistan, hvor man notorisk ved at der finder tilbageholdelse af fanger sted, f.eks. på Bagrambasen. Så det er jo derfor, at fangeprogrammet er draget ind i det her.

Dermed ikke sagt, at alle flyvninger har haft fanger om bord, det er fuldstændig korrekt, og vi er alle sammen opmærksomme på det, der står i Chicagokonventionen om, at man ikke må bruge civile fly til officielle eller statslige formål, det er jo også et andet aspekt af det. Men jeg vil bare have ministeren til at bekræfte, at det er selve ruterne, hvor de her fly har været, der gør, at man kan mistænke dem for at være en del af det her fangeprogram.

Kl. 15:24

Første næstformand (Svend Auken):
Ministeren.

Kl. 15:24

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jo, men det er vi da ikke uenige om. Men mistanke er ikke det samme som bevis. Der er nogle her i Folketingssalen, der bruger mistanker som bevis. Det kan man altså ikke i et retssamfund. Det gør hr. Jeppe Kofod jo heller ikke, men det er vi enige om at man ikke kan i et retssamfund.

Det er jo præcis derfor, vi laver den undersøgelse med den gruppe bestående af relevante embedsmænd fra de tre ministerier plus Grønland og Færøerne, fordi ruten jo også kan gå over Færøerne, og der vil vi jo så have sikkerhed for, at hvis der er noget galt, så er det galt hele vejen, og derfor har vi jo også sagt, at konventionerne altså gælder hele luftrummet.

Så det er vi jo slet ikke uenige om. Men jeg siger bare, at fra mistanke til domfældelse er der altså i et retssamfund en afstand.

Kl. 15:24

Første næstformand (Svend Auken):
Hr. Morten Østergaard.

Morten Østergaard (RV):

Det er selvfølgelig svært for udenrigsministeren at retfærdiggøre, at oplysninger, der fremkommer i Politiken, latterliggør man oppositionen for at bruge, men oplysninger, der fremkommer i Danmarks Radio, får regeringen til pludseligt og aktivt at agere. Det er selvfølgelig alt efter smag, og man må vælge sine medier efter sit eget forgodtbefindende.

Jeg vil så bare spørge udenrigsministeren, om ikke det er korrekt i forhold til det, der blev sagt før, at hvis man nu ikke vil bruge et medie, så kan man jo bruge statsministeren som den konkrete kilde. Statsministeren sagde her i Folketinget den 23. november 2005, og jeg citerer:

»Som udenrigsministeren oplyste i går, har regeringen bedt USA om at kommentere CIA's påståede flyvninger via Danmark.«

Det var netop diskussionen om, hvorvidt der var civile fly, der blev anvendt til de CIA-programmer. I 2005 siger statsministeren, at det vil udenrigsministeren undersøge, og så spørger jeg bare: Hvad var det i den dokumentar, der kom den anden dag, der adskiller sig fra de oplysninger, der fik udenrigsministeren til at henvende sig til den amerikanske regering i 2005?

Kl. 15:25

Første næstformand (Svend Auken):
Ministeren.

Kl. 15:25

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det har jeg jo svaret på flere gange, så hr. Morten Østergaard kører bare i den gamle rille.

Hvad var nyt? Det var jo spørgsmålet fra hr. Østergaard. Og det har jeg lige stået og svaret på. Det har jeg faktisk lige stået og svaret på. Men man var måske i gang med en samtale med en anden. Det var, at her følger man altså en person, som går ind, skriver sig ind og overnatter på Narsarsuaqhotellet. Det har vi ikke gjort før, vi har ikke været i stand til at følge en person. Man har fulgt flynumre, men man har ikke fulgt personer. Det var det, Danmarks Radio gjorde, som så havde indicier om kobling med CIA.

Så vil jeg sige noget til hr. Østergaard om flyruterne og et privat flyselskab, der øjensynligt har dummet sig en gang – det er jo også sket i Sverige. Et privat flyselskab kan altså principielt flyve med CIA den ene dag og så være lejet af en hatte- og skofabrik en anden dag. Det er jo det, justitsministeren så klart har svaret på her. Betyder det så, at vi skal mistænkeliggøre hatte- og skofabrikken, fordi den kommer til at flyve med

Kl. 15:24

det samme fly, som CIA altså åbenbart – muligvis – har fløjet med tidligere? Det var der, man blev til grin i Sverige, da man bordede et fly, fordi man sagde, at det var et af de her fly, som oppositionen havde så meget fat i. Og ud kom en gruppe bryllupsgæster, som havde lejet det fly. Derfor skal man jo passe på med at drage forhastede konklusioner, som hr. Østergaard hele vejen igennem har gjort.

Så latterliggør vi overhovedet ikke nogen for at bruge Politiken, Politiken er et glimrende organ. Jeg spurgte bare, hvorfor man dog ikke bruger den her oplysning om, at de vel nærmest ikke bruger det fly til fangetransporter, eller at kun en lille del af deres flyvninger har været til fangetransporter. Alt muligt andet bruger man fra Politiken, men det her bruger man ikke.

Kl. 15:27

Første næstformand (Svend Auken):
Hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:27

Morten Østergaard (RV):

Jeg trækker på smilebåndet, fordi sagen jo er den, at præcis det, som handler om Chicagokonventionen, altså statslig anvendelse af civile fly, jo var det, der førte til henvendelsen i 2005. Det ved udenrigsministeren, og det ved jeg.

At man så nu synes, at der er bestyrket mistanke, giver os jo bare forhåbninger om, at man vil gøre en større indsats for rent faktisk at få et konkret svar og ikke bare blive henvist til generelle udtalelser om fangeprogrammet i Europa. Så lad bare det ligge. Jeg synes jo, det står lysende klart.

Nu kan man alligevel godt bruge Politiken – også fra i søndags – og man kan citere den tidligere chef for de her programmer, Tyler Drumheller, for at sige, og jeg citerer:

»Hovedbekymringen blandt vores allierede var, at vi ville begynde at udføre ensidige aktioner på europæisk jord. ... De var – med en vis ret – nervøse for, at sådanne »bortførelser« ville skabe politiske problemer for dem hjemme. De udtrykte denne bekymring til mig personligt og til stationscheferne i deres hovedstæder.«

Så vil jeg bare spørge udenrigsministeren: Har den danske regering udtrykt en sådan bekymring til CIA eller den amerikanske regering i forbindelse med diskussionerne om ensidige aktioner?

Kl. 15:28

Første næstformand (Svend Auken):
Ministeren.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det glæder jeg mig meget til at finde ud af, for i så fald skulle de være udtrykt i september, oktober, november 2001. Da var jeg ikke minister, så jeg er da meget interesseret i at se, om der skulle have siddet en socialdemokratisk udenrigsminister og udtrykt disse bekymringer eller ej. Men det er jo det, vi vil se i den her undersøgelse. Det kan i hvert fald ikke være mig, for vi har ikke gjort det.

Men da de der ting kom frem i sommeren 2005, tog jeg selv initiativ til at minde om, at man skulle respektere konventionerne om vores luftrum, og som hr. Morten Østergaard også godt ved, fik vi ikke bare en generel europæisk erklæring, men fik også at vide, at man kendte de danske regler og respekterede dem. Så det er bilateralt, og det ved Folketinget. Det er Folketinget oplyst om.

Det svar, som så hr. Aaen underkender, fordi han ikke tror, at Danmark ligger i Europa, skyldes jo, at hele EU i november måned drøftede den sag og pålagde formanden for udenrigsministerrådet at rette henvendelse til Condoleezza Rice. Det var også om hemmelige fængsler osv.; der var en masse ting i luften i EU i efteråret 2005. Der svarer hun så os alle sammen, at hun overholder suveræniteten for de andre lande plus en masse mere, som man kan læse. Det har jeg jo ikke tid til her på grund af hasteforespørgslen.

Kl. 15:28

et spørgsmål. Vil regeringen stille sådan et spørgsmål?

Kl. 15:30

Første næstformand (Svend Auken):
Ministeren.

Kl. 15:30

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Nu er der det ved det, at en mistanke altså ikke er det samme som et bevis og heller ikke det samme som en dom, og det vil sige, at jeg ikke kan handle på baggrund af Enhedslistens formodninger og mistanker, lige så lidt som jeg kan handle over for andre lande på pressens mistanker og formodninger. Det må være substantielt mellem lande, og derfor kan man ikke handle på den måde, som hr. Frank Aaen vil.

Hvis et sådant fly passerer Danmark igen, har Danmark ikke ret til – men nu kan man jo tale med transportministeren, når hun bliver rask – at bringe sådan et fly ned, fordi det en gang tidligere har fløjet for CIA. Det er jo private flyelskaber, så det vil vi ikke har ret til ifølge Chica-gokonventionen, men det kan man jo drøfte med transportministeren.

Det, jeg vil sige, er, at nu må vi se, hvad den redegørelse fører os frem til, og så må jeg jo spille bolden derfra; det er jeg klar til, men jeg ikke klar til simpelt hen bare at lægge Amerika for had og sige, at alt, hvad Amerika gør, er forkert, fordi det passer hr. Frank Aaen.

Kl. 15:31

Første næstformand (Svend Auken):
Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 15:31

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 15:29

Frank Aaen (EL):

Spørgsmålet skulle altså have drejet sig om 64 konkrete overflyvninger. De var ikke nævnt i svaret, men i svaret står der, at USA vil overholde alle konventioner – og det er udenrigsministeren åbenbart glad for. Det er altså det samme, USA siger de også gøre i Guantánamo – så jeg ville måske være knap så glad som ministeren.

Men må jeg så spørge: Amnesty International har flere gange meget konkret og i punkter sagt, hvad de mener landene bør gøre, herunder gøre, hvis man igen ser, at der kommer sådan et fly mistænkt for CIA-aktiviteter til et lands luftrum. Vil Danmark tage initiativ til at sikre gennem en forespørgsel, som lovgivningen giver mulighed for det, at man ved: Er det her nu et bryllupsselskab, eller er det en CIA-transport? Det er bare

Kl. 15:29

Frank Aaen (EL):

Jeg taler ikke om at tvinge fly ned, jeg taler om udlændingelovgivningen, der siger, at ministeren har lov til at spørge et fly: Hvem er om bord? Hvad er formålet? Hvad hedder besætningen? Det må man gøre. Der er ikke noget som helst dramatisk i det, det er ganske almindelig efterforskning, som man efterforsker alle andre sager. Jeg håber også, man gør det, hvis det er trafficking, man har mistanke om, eller det er narokotransport, man har mistanke om, eller som her muligvis fangetransport til tortur.

Men så et andet spørgsmål: CIA's chef, der har oprettet fangeprogrammet, siger, at USA har leveret tusindvis af efterretningsrapporter til Europa om tilbageholdte i fangeprogrammet og har leveret hundredvis af svar på de spørgsmål, efterretningstjenesterne i EU har stillet om de tilbageholdte. Er det noget, ministeren kender noget til eller ville undersøge?

Første næstformand (Svend Auken):
Ministeren.

Kl. 15:32

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):
Det kender jeg ikke noget som helst til. Det sorterer heller ikke under Udenrigsministeriet. Det gør ingen af de ting, hr. Aaen har spurgt til, så jeg kender ikke noget til det der.

Kl. 15:32

Første næstformand (Svend Auken):
Den allersidste, der får ordet for korte bemærkninger, er hr. Holger K. Nielsen. Værsgo.

Kl. 15:32

Holger K. Nielsen (SF):

De besvarelser, vi får her til sidst, er jo typiske for regeringens holdning til det her. Man vil ikke gøre noget, der kan genere USA eller på nogen måde give USA nogle problemer. Derfor ser man igennem fingre med alt det her.

Kl. 15:32

Men det, mit spørgsmål egentlig havde at gøre med, drejede sig om besvarelsen før vedrørende Politikens artikel fra i søndags. Her lagde ministeren meget vægt på, at der jo står, at der ikke var fanger i de der fly. Så er det, jeg spørger: Vil ministeren ikke medgive – og det bliver jo dokumenteret i bl.a. DR 2 Tema i lørdags og i sidste uge – at de mellemlandinger, som flyene foretager i bl.a. Grønland, er en forudsætning for, at man kan foretage de her fangetransporter? Det er nogle meget små fly, der er tale om, og derfor indgår selv mellemlandinger med tomme fly, der skal af sted til Afghanistan for at hente de her fanger, også som en del af fangetransporten, og vi er også medansvarlige for torturen, fordi vi tillader det.

Kl. 15:34

Første næstformand (Svend Auken):
Ministeren.

Kl. 15:34

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):
Nej, det er vi faktisk ikke medansvarlige for, eftersom vi jo altså, hvis det måtte være tilfældet, klart har sagt til amerikanerne, at vores luftrum skal respekteres i forhold til de forskellige internationale konventioner. Og vi har fået det svar, at det gør man. Så sent som i forgårs sørgede jeg også for, at Udenrigsministeriet var i direkte kontakt med den amerikanske regering, som igen bekræftede, at man selvfølgelig respekterede reglerne vedrørende dansk luftrum. Det vil sige, at jeg ikke bare kan sige, at de er fulde af løgn. Nu må vi så se undersøgelsen.

Jeg kan bekræfte over for hr. Holger K. Nielsen, at mellemlandinger naturligvis indgår, men jeg vil jo ikke tro, at alle fly, der flyver via det danske luftrum til f.eks. Kabul, flyver for at hente fanger. Kan hr. Holger K. Nielsen ikke forestille sig, at der i den kamp, der er imod terroristerne, også kan være brug for efterretningsfolk, der kommunikerer i Kabul uden at tage fanger?

Kl. 15:34

Første næstformand (Svend Auken):

Hr. Holger K. Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:34

Holger K. Nielsen (SF):

Det, som var veldokumenteret i udsendelsen i sidste uge, var jo, at det fly, der landede i Narsarsuaq, havde forbindelse med de her fangetransporter og med CIA. Det er der, regeringen hele tiden smyger sig udenom, når det kommer til stykket. Man siger, at man skal se på det her, men når det handler om det, som er substansen, vil man ikke undersøge noget som helst, og så siger man, at det ikke er noget problem. Så er man ligeglad. Det er jo der, hele arrogancen ligger.

Kl. 15:35

Første næstformand (Svend Auken):
Ministeren.

Kl. 15:35

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Altså, jeg er meget glad for, at oppositionen vil stemme for regeringens forslag til vedtagelse, for oppositionens forslag til vedtagelse er jo kun en underafdeling af vores. Det er jo meget mindre ambitiøst end vores, så jeg går ud fra, at det er et samlet Folketing, der stemmer for vores forslag til vedtagelse bagefter. Lad det være sagt med det samme. Ellers har man jo ikke villet undersøge det så bredt. F.eks. står der slet ikke noget om fangeprogrammerne i oppositionens forslag til vedtagelse, og det er det eneste, oppositionen snakker om. Hvorfor i alverden var man ikke i stand til at skrive det i forslaget til vedtagelse? Men det er indeholdt i vores forslag til vedtagelse. Det står i første afsnit i forbindelse med det om konventionerne.

Oppositionen har forhastet sig med at stille en forespørgsel, hvor man ikke rigtigt har tænkt på, hvad det var, man ville have at vide. Men jeg kan sige til hr. Holger K. Nielsen, at det jo er antydet temmelig kraftigt i den udsendelse, som er grunden til, at jeg nu sætter en undersøgelse i gang, at det var CIA-folk, der anvendte det fly. Det er det nye. Men så springer hr. Holger K. Nielsen straks over til at sige, at det også har at

gøre med et fangeprogram. Der siger jeg bare: Jeg håber så sandelig, at man flyver rundt med efterretningsfolk mellem de forskellige hovedstæder også i Afghanistan, hvor vi faktisk fører en krig mod Taleban, så man kan udveksle oplysninger i kampen mod terrorismen. Det håber jeg så sandelig er tilfældet, uden at det behøver at have noget med fanger at gøre. Der synes jeg, at hr. Holger K. Nielsen har tunnelseyn.

Kl. 15:36

Første næstformand (Svend Auken):

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Vi siger tak til udenrigsministeren.

Jeg kan med det samme sige, at der stemmes om de fremsatte forslag til vedtagelse i morgen ved Folketingets møde kl. 10.00.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

2) **Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).**

Kl. 15:37

Første næstformand (Svend Auken):

Det første spørgsmål er stillet til kulturministeren, og det er stillet af fru Karina Lorentzen.

Kl. 15:37

Spm. nr. S 423

1) Til kulturministeren af:

Karina Lorentzen (SF):

Hvordan kan man forsvare, at Danmarks femtestørste uddannelsesby, Esbjerg, som har mere end 50 videregående uddannelsesretninger og mere end 6.000 studerende, ikke fremover har en statsligt finansieret materialeoverbygning eller er en del af en national biblioteksudvikling?

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Er det nu?

Kl. 15:37

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg har sagt, at det er kulturministerens tur.

Kl. 15:37

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Jamen der var så meget larm, at jeg ikke rigtig kunne høre noget, men nu lytter jeg selvfølgelig.

Kl. 15:37

Første næstformand (Svend Auken):

Vi beder om mere ro på ministerbænkene.

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Kollegaer, nu må I holde mund!

Centralbiblioteksreformens formål er jo at frigøre ressourcer, som kan anvendes strategisk bedre til sikring af en mere effektiv materialeforsyning og opprioritering af de digitale tjenester.

I forbindelse med Biblioteksstyrelsens høringsrunde om en ny centralbiblioteksreform var der i kommunerne en klar tilslutning til, at antallet af centralbiblioteker skulle nedbringes. Dermed var der tilslutning til Biblioteksstyrelsens vurdering af, at et mindre antal centralbiblioteker vil kunne dække et større betjeningsområde med den grundlæggende centralbiblioteksbetjening: forsyning med bøger og andre overbygningsuddannelser som rådgivning, samordning og kompetenceudvikling.

Min beslutning om, hvilke centralbiblioteker der skal udpeges til at fortsætte som centralbiblioteker, bygger altså på en indstilling fra Biblioteksstyrelsen. Indstillingen er udarbejdet på grundlag af en række objektive kriterier. Det helt centrale kriterium har været den nuværende størrelse af den vigtigste centralbiblioteksopgave, det tværkommunale udlån af bøger. Her er udlånstallet til andre kommunale biblioteker markant større i Vejle og Odense, end tilfældet er i Esbjerg. Mens Vejle har et årligt udlån til andre kommuner på mere end 120.000, og Odense har et på 86.500, er det tilsvarende tal for Esbjerg på 45.500. Det er således vurderet, at Vejle og Odense tilsammen vil kunne løse opgaven i Region Syddanmark. Netop fordi behovet for centralbiblioteksdækning i regionen er vurderet som stort, har Region Syddanmark som den eneste region fået to centralbiblioteker.

Byens størrelse i sig selv har ikke været afgørende. F.eks. er København og Århus jo ikke udpeget til at have centralbiblioteker. Størrelsen af det kommunale budget til biblioteksvirksomhed er derimod indgået i bedømmelsen. Antallet af uddannelsesinstitutioner er indgået i kriterierne, men ikke med den største vægt, da betjening af uddannelsesinstitutioner jo ikke hører til folkebibliotekernes primære opgaver. Det er uddannelsesinstitutionernes eget ansvar.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak, så er det fru Karina Lorentzen.

Kl. 15:39

Karina Lorentzen (SF):

Ministeren siger, at Århus og København ikke er udpeget til at huse centralbiblioteker, men er det

ikke rigtigt, at de har et statsbibliotek, som i nogen grad kompenserer for, at de ikke længere har en overbygning? Ministeren nævner kriterierne for udvælgelsen af centralbiblioteker. Kunne ministeren ikke tænke sig, at når nu Esbjerg ikke har så store udlån til andre byer, er det, fordi man dækker sine egne udlån, mens en lille by som Vejle måske har et større overskud af materialer til at udlåne til de andre byer?

Så har jeg erfaret fra Biblioteksstyrelsen, at statistikken er behæftet med nogen usikkerhed, bl.a. det kommunale budget. Her er det forskelligt, om huslejen indgår, og om lønningerne indgår, eller om de kører separat på et kommunalt budget. Så der er i virkeligheden nogen usikkerhed om det statistiske materiale. Det gælder også tilfredshedsundersøgelsen, som var ud fra et standardskema, men som bibliotekerne har haft mulighed for at korrigerer lidt, og der har også været forskellige måder at udfylde det på. Nogle steder er det foregået ved, at biblioteksdirektørerne har udfyldt skemaet, og andre steder har det været lagt ud til personalet med spørgsmålet: Hvad synes I om det her?

Samtidig er der vurderingerne om driftsopgaverne og udviklingsprojekterne, hvor bibliotekerne ikke engang har kunnet få dokumentation for, hvad det her indeholder. Det synes jeg er meget mærkeligt. Kunne ministeren kommentere lidt på det?

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Kulturministeren.

Kl. 15:41

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):
Selvfølgelig kan jeg det. Sagen er den, at det her er foregået ud fra fuldstændig objektive kriterier. Fair nok, at man, hvis man er valgt i nærheden af Esbjerg, så argumenterer for det, men i Folketinget har vi jo en landsdækkende opgave i at sørge for at placere centralbiblioteker ud fra nogle objektive kriterier og ikke ud fra nogle regionale kriterier.

Her har vi så valgt at sige, at det er de objektive kriterier, der gør, at man i de her tilfælde har valgt de seks centralbiblioteker, som vi har valgt, og Region Syddanmark har jo altså som den eneste region af alle fået to centralbiblioteker. Det synes jeg også lige jeg vil slå fast, så der ikke ud fra, hvad spørgeren nævner her, danner sig den myte, at man afskærer Esbjerg fra noget i den her henseende.

Esbjerg har selvfølgelig stadig væk fuldstændig den samme adgang til en statsligt finansieret

materialeoverbygning, som de har i dag, fuldstændig. Den statsligt finansierede overbygning er af samme størrelse som hidtil, materialerne er bare samlet på færre biblioteker. Der bliver indkøbt samme mængde bøger, og med den nationale kørselsordning er der et effektivt distributionsystem, som også vil komme Esbjerg til gode. Så der er altså ingen forskel i forhold til den servicering, som borgerne får. Man kan bare få bogen 1 dag senere, men der er den samme adgang til bøger, som der hidtil har været.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak. Fru Karina Lorentzen.

Kl. 15:42

Karina Lorentzen (SF):

Så vil jeg godt gøre opmærksom på, at det da godt kan være, at jeg er valgt i en region, hvor Esbjerg ligger, men jeg bor faktisk meget tættere på Vejle, fordi jeg er fra Kolding. Og jeg vil da selvfølgelig også gerne have et centralbibliotek i Vejle. Mit udgangspunkt er også, at man måske skulle overveje, om der i det hele taget er centralbiblioteker nok.

Ministeren nævner, at man har nogle objektive kriterier. Det kan da godt være, men hvis det statistiske materiale, som man fylder ind i de objektive kriterier, ikke er godt nok til en vurdering, jamen så synes jeg, at man har et problem.

Hvad angår servicen for borgerne i Esbjerg, ved jeg godt, at de har mulighed for at få bogen dagen efter, men man kan jo forestille sig, at det, hvis borgerne i Esbjerg går ned og finder ud af, at materialet ikke er til stede, så betyder, at de anvender biblioteket i mindre grad. Hvordan hænger det sammen med, at ministeren siger, at bogen stadig væk er kerneydelsen på bibliotekerne?

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Kulturministeren.

Kl. 15:43

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Det er derfor, at vi laver den her reform. Så godt som alle inden for biblioteksvæsenet er enige i, at det er en rigtig reform, så godt som alle. For man effektiviserer, og man sørger for at bruge ressourcerne bedre. I stedet for at man spreder dem ud rundt omkring på mange centralbiblioteker, så bliver der nu seks centralbiblioteker. Det frigør nogle ressourcer til investering i biblioteksvæsenet. Så det er fuldstændig som at sige hånd i handske og fod i sko og alt muligt andet i forhold til, at vi her investerer i bibliotekernes

udvikling, ved at vi har seks centralbiblioteker. Vi frigør nogle ressourcer til biblioteksudvikling. Det er derfor, at man i biblioteksverdenen har modtaget den her reform med applaus, fordi vi investerer i udvikling af bibliotekerne med den her reform.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Karina Lorentzen.

Kl. 15:44

Karina Lorentzen (SF):

Nu går den her investering, så vidt jeg har forstået, til digitale medier, og det forstår jeg ikke rigtig, når ministeren gerne vil have, at bogen stadig væk skal være kerneydelsen på bibliotekerne. Og Esbjerg har oven i købet en højere materialetilvækst – det vil sige, at de har købt flere bøger end f.eks. Vejle har.

Så er jeg nødt til at høre, om ikke ministeren synes, at de 3 mio. kr., som Esbjerg Bibliotek mister, herunder 1,6 mio. kr. til indkøb af bøger, er en problematisk ting, og om det ikke er en kulturel nedprioritering af det sønderjyske område.

Og så vil jeg gerne have et klart svar på, om ministeren vil være villig til at indgå i en debat om at kompensere de andre biblioteker, som ikke længere er centralbiblioteker – det drejer sig jo i øvrigt ikke kun om Esbjerg – for det her materialeindkøb, som de kommer til at mangle.

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Kulturministeren.

Kl. 15:45

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg tror, at spørgeren har misforstået det med biblioteksloven. Man køber ikke bøger til centralbiblioteker for at servicere Esbjergs borgere. Et centralbibliotek er jo til rådighed for et områdes borgere. Det er Esbjerg Kommune, som alene har ansvaret for – ifølge biblioteksloven – at købe et tilstrækkeligt antal bøger, som passer til det område, man nu engang er i. Det er Esbjergs opgave, og det gør de ganske givet glimrende. Det er ikke statens opgave at sørge for det.

Det, man har centralbiblioteker til, er at sørge for at investere ud over det. Så der er ikke nogen borgere i Esbjerg, som kommer til at lide under det her. Det her vil være en styrkelse af biblioteksvæsenet i hele det sønderjyske område, fordi vi frigør ressourcer til at investere i biblioteksvæsenet med. De vil ikke blive brugt til administration, til kolde hænder, men til investeringer.

Der vil blive indkøbt præcis den samme mængde bøger som før, så borgerne i det søn-

derjyske område vil bare opleve, at der vil være endnu flere ydelser til rådighed og endnu flere penge til biblioteksvæsenet i området, fordi vi frigør nogle mandskabsressourcer til nogle investeringer i bibliotekstjenester.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Spørgsmålet er afsluttet.

Kl. 15:46

Spm. nr. S 507

2) Til velfærdsministeren af:

Pernille Frahm (SF):

Synes ministeren, det er rimeligt, at regeringens varslede kvalitetsløft af børnehaver ikke omfatter specialbørnehaver, så man derved forskelsbehandler børn med og uden handicap?

Skriftlig begrundelse

Siden ministerens afvisning af, at kvalitetsløftet også skulle gælde specialbørnehaver, har der været røster fremme om, at Venstre vil se positivt på at undlade forskelsbehandlingen mellem børn i hhv. almindelige og specialbørnehaver, jf. Nyhedsavisen den 16. januar 2008. Spørgeren ønsker derfor at få oplyst, om ministeren har skiftet mening i dette spørgsmål.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Velfærdsministeren.

Kl. 15:46

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Spørgsmålet lyder:

»Synes ministeren, det er rimeligt, at regeringens varslede kvalitetsløft af børnehaver ikke omfatter specialbørnehaver, så man derved forskelsbehandler børn med og uden handicap?«

Dertil kan jeg heldigvis sige: Nej, det er ikke rimeligt, og det beror også på en misforståelse, for det kvalitetsløft, som jo er en del af kvalitetsreformen, omfatter alle børnehaver og dagtilbud og altså også specialbørnehaver og specialdagtilbud.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Pernille Frahm.

Kl. 15:47

Pernille Frahm (SF):

Jeg vil så sige, at det bare ikke var det, ministeren udtalte, dengang hun blev interviewet til Nyhedsavisen, og det var heller ikke det svar,

som Danske Handicaporganisationer fik, da de henvendte sig til ministeren.

Hvis det virkelig passer, som ministeren siger, at kvalitetsløftet kommer til at gælde samtlige typer af daginstitutioner i det her land, så kan vi jo alle sammen være glade, men så må jeg spørge: Hvordan kan det være, at ministeren ikke er i stand til at udtale sig så klart til Danske Handicaporganisationer og til Nyhedsavisen, så det er det svar, man får med det samme?

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:48

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jeg synes ikke, at jeg udtalte mig på den måde, som fru Pernille Frahm siger, men det er fuldstændig rigtigt, at der været noget uklarhed i sprogbrugen, som kommer af, at dagtilbudsområdet har ligget i to forskellige ministerier – de almindelige dagtilbud i det tidligere Familieministerium og specialdagtilbudene i det tidligere Socialministerium. Nu er de jo samlet, og det giver et bedre grundlag for, at jeg i hvert fald i dag kan sige helt klart, at det kvalitetsløft omfatter alle dagtilbud, også specialbørnehaver og specialdagtilbud.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Pernille Frahm.

Kl. 15:48

Pernille Frahm (SF):

Det lyder jo meget, meget fint, men problemet er bare, at ministeren allerede havde haft hele området i over en måned, dengang hun blev spurgt om det her, og det jo heller ikke, fordi det er sådan et fuldstændig nyt og fremmed område for ministeren at arbejde med. Derfor undrer det mig, at man ikke kan få en klar besked, når man henvender sig til ministeriet.

Jeg vil gerne spørge, om det mon ikke skyldes noget andet, nemlig at ministerens parti under forløbet har fået kolde fødder og har opdaget, at man i det første projekt var på kant med stort set samtlige handicapkonventioner i denne verden.

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:49

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Altså, jeg synes ikke, at der er nogen særlig klar formulering om, at der er en skarp opdeling mellem de almindelige dagtilbud og specialbørnehaverne. Det korte af det lange er i hvert fald,

at kvalitetsløftet vil gælde for samtlige dagtilbud, nu hvor de er samlet.

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Pernille Frahm.

Kl. 15:49

Pernille Frahm (SF):

Skal det forstås sådan, at de ting, som ministerens parti bl.a. har været ude og love i valgkampen, som at vi får nyrenoveret institutionerne, vi får sund mad, og vi får sygdomsforebyggelse, kommer til at gælde for samtlige typer daginstitutioner i det her land, inklusive daginstitutioner for børn med handicap?

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:50

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Ja, de initiativer, der bliver taget, vil gælde for samtlige dagtilbud og samtlige børn. Der vil ikke blive skelnet. Man vil jo se på behovet, og man skal nu sammen med aftalepartierne og med kommunerne til at foretage nogle vurderinger af, hvordan kriterierne skal være, og hvad det er, man skal satse på. Men der bliver ikke nogen skelnen mellem specialbørnehaver og det, man kunne kalde almindelige børnehaver.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er stillet af hr. Per Clausen til miljøministeren.

Kl. 15:50

Spm. nr. S 537

3) Til miljøministeren af:

Per Clausen (EL):

Vil ministeren sørge for, at den danske miljøpolitik kan basere sig på det bedst mulige videngrundlag, ved at tage initiativ til at gennemføre en opdatering af miljøindikatorerne på de over 100 områder, som regeringen i sin nationale strategi for bæredygtig udvikling fra 2002 sagde at der år for år skulle offentliggøres tal for?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Miljøministeren.

Kl. 15:50

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Spørgsmålet lyder, om ministeren vil sørge for, at den danske miljøpolitik skal basere sig på det bedst mulige videngrundlag, ved at tage initia-

tiv til at gennemføre en opdatering af miljøindikatorerne på de over 100 områder, som regeringen i sin nationale strategi for bæredygtig udvikling fra 2002 sagde at der år for år skulle offentliggøres tal for.

Der vil jeg gerne starte med at slå fast, at den danske miljøpolitik selvfølgelig fortsat skal basere sig på det bedst mulige videngrundlag. Men jeg vil også gerne slå fast i dag, at vores indikatorer på ingen måde udgør det samlede videngrundlag for den danske miljøpolitik. Vi fører miljøpolitik på et solidt fagligt grundlag. Der indsamles en lang række data og gennemføres en lang række analyser, som sikrer, at vi har det bedst mulige grundlag for at træffe vores beslutninger.

De nuværende indikatorer for bæredygtig udvikling knytter sig til strategien for bæredygtig udvikling fra 2002. Der foregår i øjeblikket en revision af denne strategi. Så snart strategien er revideret og færdig, vil vi gå videre med arbejdet. Det er min klare forventning, at vi i løbet af meget kort tid kan præsentere en ny strategi for det samlede indikatorarbejde, og det vil jeg selvfølgelig glæde mig til at fremlægge også for Folketinget.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak. Hr. Per Clausen.

Kl. 15:52

Per Clausen (EL):

Det bliver selvfølgelig meget spændende at se det. Men jeg synes nu alligevel, at miljøministeren slipper lidt nemt om ved den kendsgerning, at man definerer 99 bæredygtighedsindikatorer, men kun har ajourført de 8 indtil nu; og så har man derudover 14 såkaldte nøgleindikatorer, hvoraf man kun har opdateret 2. Derfor er jeg måske lidt bekymret for, at det, vi kommer til at se nu, er en ny plan fra regeringens side med en række ting, som skal undersøges hvert år, og hvor resultaterne skal offentliggøres hvert år, hvis det efterfølgende viser sig, at den heller ikke er det papir værd, den er skrevet på.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:52

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg vil sige, at den primære årsag til, at indikatorerne ikke er blevet opdateret, er, at vi bl.a. har afventet den her nye bæredygtighedsstrategi, som jeg vil præsentere i foråret 2008. Derudover har vi også afventet EU's arbejde på området.

Men jeg vil gerne slå fast, at vi jo på alle måder følger med i, hvordan naturen og miljøet har det i Danmark, og har en lang række miljødata og statistikker. Vi har bl.a. den løbende fælles vand- og naturovervågning. Derudover er der også en lang række andre miljøstatistikker, som tager afsæt i, at vi har det bedst mulige videngrundlag. Så derfor er jeg ikke enig med spørgeren i, at der ikke er et ordentligt grundlag at basere politiske beslutninger på.

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 15:53

Per Clausen (EL):

Det, jeg bare ikke helt forstår, er, hvorfor man i 2002 fremlægger et bud på bæredygtig fremtid. Der beskriver man præcist, hvad det er for nogle ting, der skal måles på, og siger, at det skal der måles på hvert år. Det gør man så ikke, hvorefter ministeren siger: Det er også lige meget, fordi vi har den viden i forvejen.

Altså, hvad var baggrunden for, at man lavede nogle mål i 2002 og kom med nogle bud på, hvad der skulle måles på, når det alligevel ikke var nødvendigt og ikke kan bruges til noget? Og hvordan kan vi forvente, at det udspil, der vil komme fra ministeren nu, vil indeholde et bud på, hvad der skal måles på, som i realiteten svarer til det, der er behov for, når ministeren jo i dag fuldstændig kaster det ud, som blev lavet i 2002, og siger, at de indikatorer slet ikke var anvendelige, at de ikke kunne bruges, og at man fandt på noget smartere undervejs?

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:54

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg vil sådan set blot henholde mig til, at jeg har svaret, at den primære årsag til, at indikatorerne ikke er blevet opdateret, er, at vi nu har afventet en ny bæredygtighedsstrategi, som vil blive præsenteret i løbet af kort tid her i foråret 2008. Derudover har vi også afventet EU's arbejde på området, og de ting hænger jo selvfølgelig sammen.

Derudover vil jeg slå fast, at vi har et ganske udmærket overblik med en lang række indikatorer på miljøområdet, som sikrer et solidt og fagligt grundlag for de beslutninger, der bliver truffet. Men jeg glæder mig selvfølgelig til, at jeg kan præsentere hr. Per Clausen for den nye bæredygtighedsstrategi.

Kl. 15:54

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Clausen.

Kl. 15:54

Per Clausen (EL):

Det, ministeren nu siger, er, at man fra det øjeblik, man har besluttet, at man nu skal have en ny strategi, holder op med at følge op på den gamle. Men ikke engang det kan jo passe, for man holdt jo op med at følge op på den gamle allerede i 2004. Der er så gået en række år, hvor man ikke har afrapporteret det, som man sagde skulle afrapporteres.

Måske er en af forklaringerne på det en anden. For der var jo 2 ud af de 14 indikatorer, som Miljøministeriet faktisk har afrapporteret frem til i dag; det er de spørgsmål, der handler om, hvor mange miljøcertificerede virksomheder der er i Danmark, og hvor mange miljømærkede produkter der er i Danmark. Og begge tal viser jo en klar tilbagegang det sidste par år. Derfor kunne forklaringen jo være, at man sådan set godt ved i Miljøministeriet, at det vil være skadeligt for regeringen og regeringens miljømæssige ry, hvis det kommer frem, hvor skidt det går på grund af regeringens politik.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:55

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg vil blot igen slå fast, at vi i løbet af kort tid vil præsentere en ny bæredygtighedsstrategi, og også igen slå fast, at vi jo på området med indikatorer har afventet EU's arbejde. Men jeg glæder selvfølgelig til at tage en dialog med spørgeren om, hvordan indikatorerne så er.

Men jeg er helt uenig i den præmis, som spørgeren giver udtryk for, nemlig at dansk miljø- og naturpolitik skulle være forværret. Men det er selvfølgelig en debat, som vi kan tage på et senere tidspunkt.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet. Det næste spørgsmål er også stillet til miljøministeren, og det er stillet af hr. Torben Hansen.

Spm. nr. S 544

4) Til miljøministeren af:

Torben Hansen (S):

Vil ministeren garantere, at præsentationen af OECD's seneste miljørapport om Danmark hverken direkte eller indirekte blev udskudt af Miljøministeriet eller andre ministerier på grund af rygter eller forlydender om et snarligt valg i efteråret 2007?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Miljøministeren.

Kl. 15:56

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Det er to spørgsmål, der har baggrund i OECD's seneste rapport, og jeg vil tillade mig at besvare dem under et.

Der synes at ligge i spørgsmålet en antagelse om, at regeringen prøver at tilbageholde oplysninger for offentligheden og udskyde dem til efter et valg, men jeg vil gerne understrege, at det ikke er tilfældet. Det er OECD, der laver de her miljø-reviews af medlemslandene og en lang række andre lande. Det er derfor også OECD, der bestemmer, hvordan offentliggørelsen sker.

OECD har valgt en form, således at offentliggørelsen sker ved et pressemøde med deltagelse af en minister fra det pågældende land og en højtstående repræsentant for OECD. Ved pressemødet sker en formel overdragelse af rapporten fra OECD til landets regering. Når OECD har valgt den form, hænger det bl.a. sammen med et ønske om, at rapporten får opmærksomhed og gennemslagskraft.

Miljøministeriet modtog den færdige elektroniske udgave af Reviews den 30. juli 2007. Miljøministeriet har oplyst over for mig, at det oprindelige tidspunkt for pressekonferencen var planlagt til at være den 7. december på baggrund af en melding fra OECD om, at OECD kunne have den trykte udgave af Reviews færdig i slutningen af november 2007. Miljøministeriet modtog den trykte udgave af Reviews den 28. november.

Så der var ikke tale om, at offentliggørelsen blev udskudt på grund af valgrygter. Tværtimod blev pressemødet planlagt til at finde sted, så snart rapporten var trykt og det kunne passe ind i kalenderen for OECD's miljødirektør og den daværende danske miljøminister, Connie Hedegaard.

Jeg har tidligere i min skriftlige besvarelse af spørgsmål 40 fra 21. december 2007 orienteret Folketinget om, at Miljøministeriet den 22. november 2007 bad OECD om at udskyde pressekonferencen til januar 2008. Baggrunden var den tid, der var gået med valg og regeringsdannelse. Tidspunktet blev senere fastsat til den 25. januar 2008.

Kl. 15:58

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Torben Hansen.

Kl. 15:58

Torben Hansen (S):

Ja tak. Tak til ministeren.

Det, som ministeren siger, står jo i skærende kontrast til bl.a. den avisomtale, der var i B.T. netop den 30. januar, hvori der netop står, at rapporten blev holdt tilbage af hensyn til den danske valgkamp, og at det faktisk er oplysninger, som er tilgået avisen fra OECD, altså dem, der sidder, om man vil, i den anden ende af linjen. Så derfor vil jeg gerne vende tilbage til mit oprindelige spørgsmål og bede ministeren om at svare enten ja eller nej:

Vil ministeren garantere, at præsentationen af OECD's seneste miljørapport om Danmark hverken direkte eller indirekte blev udskudt af Miljøministeriet eller andre ministerier på grund af rygter eller forlydender om et snarligt valg i efteråret 2007?

Kl. 15:59

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 15:59

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg kan henholde mig til det, som jeg har svaret på spørgsmål 40, og også til det svar, jeg har givet her. Beslutningen om at udskyde tidspunktet for offentliggørelsen var truffet med baggrund i, at man ikke havde en regering på plads. Det var altså en beslutning om offentliggørelse, der blev truffet, før jeg trådte i funktion som miljøminister.

Kl. 15:59

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Torben Hansen.

Kl. 15:59

Torben Hansen (S):

Tak. Det er jo stadig væk et ikkesvar, og vi må konstatere, at OECD, i hvert fald ifølge B.T. den 30. januar i år, siger, at rapporten blev udskudt på baggrund af det danske folketingsvalg. Derfor vil jeg gerne gentage mit spørgsmål:

Vil ministeren garantere, at præsentationen af OECD's seneste miljørapport om Danmark hverken direkte eller indirekte blev udskudt af Miljøministeriet eller andre ministerier på grund af rygter eller forlydender om et snarligt valg i efteråret 2007? Det skulle være relativt simpelt at kunne svare enten ja eller nej.

Kl. 16:00

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:00

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Så vil jeg tillade mig at læse op af det, som jeg svarede tidligere. Jeg sagde følgende:

Jeg har tidligere i min skriftlige besvarelse af spørgsmål 40 fra den 21. december 2007 orienteret Folketinget om, at Miljøministeriet den 22. november 2007 bad OECD om at udskyde pressekonferencen til januar 2008. Baggrunden var den tid, der var gået med valg og regeringsdannelse. Tidspunktet blev senere fastsat til den 25. januar 2008.

Kl. 16:01

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Per Clausens medspørger.

Kl. 16:01

Per Clausen (EL):

Indimellem kan man godt få det indtryk, at det er en vigtig egenskab at have som minister i den her regering, at man er i stand til at holde sig i uvidenhed så lang tid som overhovedet muligt.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han ikke, når det nu den 30. januar kunne læses, at OECD mente, at man var blevet bedt om at udsætte offentliggørelsen af hensyn til et kommende valg, interesserede sig bare en lille smule for, om der kunne være en kerne af sandhed i det, eller om han bare valgte at sige: Det er nok bedst ikke at vide noget om det, så jeg bliver bare ved med at gentage de samme historier, som jeg har fortalt tidligere.

Kl. 16:01

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:01

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Det giver god mening at gentage det, der er sandheden, og det er lige præcis det, som jeg flere gange her i dag har gengivet. Jeg må sige, at den beslutning, som Miljøministeriet traf den 22. november 2007, hvor man bad OECD om at udskyde pressekonferencen til januar 2008, intet har med min tid som miljøminister at gøre, for jeg blev først udnævnt den 23. november. Så de

angreb, der har været rettet mod mig som miljøminister om, at jeg har tilbageholdt en rapport, har intet på sig.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Hr. Per Clausen.

Kl. 16:02

Per Clausen (EL):

Det er jo ganske givet, at en udsættelse, som er sket i OECD på baggrund af en henvendelse fra Miljøministeriet eller fra den daværende miljøminister eller fra en anden minister, ikke direkte kan vedrøre den nuværende miljøminister. Det er jeg helt enig i. Men så meget desto nemmere måtte det vel være for den nuværende miljøminister at svare fuldstændig klart på spørgsmålet om, hvorvidt der i den her sag har været rettet en sådan henvendelse fra Miljøministeriet eller fra et andet ministerium, eller for ministeren dog i det mindste med sikkerhed at kunne sige: Det ved jeg i hvert fald ingenting om.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:02

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg kan henholde mig til det, som jeg har fået oplyst. Det har jeg oplyst til Folketinget i svaret på spørgsmål 40, den 21. december, nemlig i et svar, der er givet til hr. Steen Gade. Derudover kan jeg oplyse, at Miljøministeriet den 22. november bad OECD om at udskyde pressekonferencen til januar 2008. Baggrunden for det var altså den tid, der var gået med valg og regeringsdannelse. Senere blev man så enig med OECD om, at pressemødet skulle fastsættes til og holdes den 25. januar.

Kl. 16:03

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Så er det hr. Torben Hansen for et sidste spørgsmål.

Kl. 16:03

Torben Hansen (S):

Ministeren bliver ved med at forholde sig til, at man henvendte sig til OECD den 22. november, altså efter valget. Men det, der jo rent faktisk er presseforlydende om, er, at man, fra at man har fået rapporten ind elektronisk den 30. juli og til offentliggørelsen i januar – eller i hvert fald til lige efter valget den 22. november – på et eller andet tidspunkt har rettet kontakt til OECD og sagt, at man ikke vil have rapporten frem i den danske valgkamp. Jeg kan forestille mig, at det

sandsynligvis var, fordi den er rigtig dårlig for dansk miljøpolitik.

Derfor vil jeg bede miljøministeren om endnu en gang at lytte til mit spørgsmål, for der står også »rygter eller forlydender om et snarligt valg i efteråret 2007« i mit spørgsmål. Det vil sige, at jeg beder miljøministeren om at forholde sig til situationen inden folketingsvalget den 13. november 2007. Så kort og godt: Vil ministeren garantere, at præsentationen af OECD's seneste miljørapport om Danmark hverken direkte eller indirekte blev udskudt af Miljøministeriet eller andre ministerier på grund af rygter eller forlydender om et snarligt valg i efteråret 2007? Det må da være simpelt at svare på det. Ja eller nej?

Kl. 16:04

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Ja tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:04

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Ja, det er meget simpelt at svare på. Jeg kan sige, at jeg ikke har kendskab til hverken rygter eller lignende, som hr. Torben Hansen forsøger at afkræve mig svar på. Derimod har jeg kendskab til det, som jeg netop har svaret på. Jeg har intet kendskab til, at Miljøministeriet skulle have forhindret rapporten i at blive offentliggjort.

Kl. 16:05

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Hermed er spørgsmålet sluttet. Det næste spørgsmål, spørgsmål nr. 5, er også til miljøministeren af hr. Torben Hansen.

Kl. 16:05

Spm. nr. S 545

5) Til miljøministeren af:

Torben Hansen (S):

Vil ministeren forklare, hvorfor OECD's seneste miljørapport om Danmark først kom til offentlighedens kendskab den 25. januar 2008, når det fremgår af rapportens forord, at OECD-rapporten var færdig allerede den 26. juni 2007?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Miljøministeren.

Kl. 16:05

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg vil blot henholde mig til det svar, jeg lige netop har givet på spørgsmål 544. Jeg har ikke mere at tilføje i den forbindelse.

Kl. 16:05

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det hr. Torben Hansen.

Torben Hansen (S):

Hvis man skal forstå ministeren ret, skal det forstås sådan, at ministeren ikke har personligt kendskab til det. Men det er såmænd heller ikke det, jeg spørger til. Jeg spørger, om Miljøministeriet eller andre ministerier skulle have udskudt den her rapport på baggrund af valgrygterne, og om ministeren vil garantere, at det ikke er sket. Det er sådan set Miljøministeriet og andre ministerier, jeg spørger til.

Men når det er ministerens seneste udtalelse, at ministeren ikke har noget kendskab til det, så har vi jo stadig væk ikke fået afklaret, om det rent faktisk forholder sig sådan, at man har bedt om at få den her rapport udskudt. Og når vi ikke har fået det afklaret, må jeg alt andet lige tage det, der står i B.T.s netavis den 30. januar 2008, for gode varer – for regeringen har ikke imødegået det – nemlig at regeringen fik udskudt miljørapporten til efter valget, på baggrund af at den rent faktisk var rigtig dårlig for regeringen. Det må jo være konklusionen på det. Er det ikke korrekt?

Kl. 16:05

ikke nærmere, og derfor kan jeg kun henholde mig til det, som jeg har svaret.

Kl. 16:07

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Hr. Torben Hansen.

Kl. 16:07

Torben Hansen (S):

Det er altså udenomssnak. Jeg beder ministeren om som miljøminister og som chef for et ministerium at forholde sig til, hvad der er sket inden valget. Ministeren bliver ved med at trække frem, hvad der skete efter valget. Jamen det er vi helt på det rene med. Det, der er det interessante, er at få den her rapport udskudt efter pres fra regeringens side. Man har endnu ikke svaret på, om det skete efter pres fra regeringens side inden valget, og da man ikke har svaret på det endnu, må konklusionen være, at den avisartikel i B.T. den 30. januar 2008, der sagde, at rapporten blev udskudt på baggrund af pres fra regeringens side, må stå til troende, for hverken miljøministeren eller nogen anden fra regeringen har taget til genmæle mod den artikel. Ergo må konklusionen være, at man fra regeringens side, efter at man modtog rapporten elektronisk den 30. juli, frem til november på et eller andet tidspunkt har lagt pres på OECD, for at den her rapport skulle gemmes til slutningen af november.

Kl. 16:06

Kl. 16:08

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det ministeren.

Kl. 16:06

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Nej, det er det bestemt ikke. For det, som jo er præmissen for hele hr. Torben Hansens konklusion, er, at det er en dårlig rapport, og jeg deler bestemt ikke den holdning, at det er en dårlig rapport. Det er en rapport med en lang række gode, offensive anbefalinger og også en ros til den indsats, der er gjort i Danmark.

Derudover vil jeg sige, og sådan svarede jeg også på det tidligere spørgsmål, at Miljøministeriet har oplyst til mig, at det oprindelige tidspunkt for pressekonferencen var sat til at være den 7. december, hvilket blev fastlagt på baggrund af en melding fra OECD om, at OECD kunne have den trykte udgave af reviewet færdigt i slutningen af november 2007. Miljøministeriet modtog den trykte udgave af reviewet den 28. november 2007. Så der var ikke tale om, at offentliggørelsen blev udskudt på grund af valgrygter. Tværtimod blev pressemødet planlagt til at finde sted, så snart rapporten var trykt og det kunne passe ind i kalenderen for OECD's miljødirektør og den daværende danske miljøminister, Connie Hedegaard. Det er det, der er sagens kerne i den her debat. Jeg kommer det

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:08

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Der må jeg så bede hr. Torben Hansen om at læse svaret på spørgsmål 40, og jeg tillader mig at læse op af det:

Offentliggørelsen og pressemødet i Danmark blev oprindeligt planlagt til den 7. december 2007. Arbejdet med at forberede pressemødet blev imidlertid indstillet som følge af udskrivning af folketingsvalg. Den 22. november bad Miljøministeriet OECD om at udskyde pressemødet og offentliggørelsen af reviewet til januar 2008. Årsagen til ønsket om udsættelse af offentliggørelse og pressekonference var, at dannelsen af regeringen havde taget længere tid, at der var behov for at vurdere, hvilke konsekvenser regeringsprogrammet ville have i forhold til OECD's anbefalinger, samt at det endnu var uafklaret, hvem der ville blive miljøminister.

Det er senere blevet aftalt med OECD, at pressemødet og offentliggørelsen af reviewet finder sted den 25. januar 2008.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Hr. Torben Hansen.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Sundhedsministeren.

Kl. 16:10

Torben Hansen (S):

Jeg ved godt, at en klog mand engang har sagt, at gentagelse er al lærdoms moder. Det er jeg ikke altid sikker på, men jeg vil så igen sige, at det er ren udenomssnak. Jeg beder stadig væk ministeren om at forholde sig til, hvad der skete inden folketingsvalget. Det er sådan set det, hele spørgsmålet går ud på, og ministeren bliver ved med at tage situationen efter folketingsvalget op. Selvfølgelig har man da aftalt en dato med OECD, den 7. december, men man kan jo sags-tens, den dag valget blev udskrevet eller 1 uge før valget, have sagt: Uha, det går ikke, lad os få det udskudt, så vi er sikre på, at vi har det valg af vejen.

Det er jo det, hele diskussionen drejer sig om, og da ministeren ikke har kunnet garantere, at der hverken har været pres fra Miljøministeriet eller andre ministerier, må den klare konklusion på det her være, at B.T.s artikel fra den 30. januar 2008, hvori der står, at der har været et pres fra regeringen inden valget for at få rapporten udskudt, nu engang udtrykker sandheden. Der er ikke noget her i dag fra ministerens side, der har modsagt det.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ministeren.

Kl. 16:10

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg har minutøst redegjort for, hvad der er op og ned i den her sag. Jeg kan kun henholde mig til det svar, jeg allerede har givet på begge spørgsmål.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hermed er spørgsmålet sluttet. Vi siger tak til miljøministeren og til hr. Torben Hansen.

Det næste spørgsmål, spørgsmål 6, er til minis-teren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 16:10

Spm. nr. S 542

6) Til ministeren for sundhed og forebyggelse af: **René Christensen (DF):**

Hvorledes vil ministeren sikre, at borgere, som har brug for donororganer, kan få foretaget transplantationen, når donororganet er til stede?

Kl. 16:10

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg er blevet spurgt om, hvordan jeg vil sikre, at borgere, som har brug for donororganer, kan få foretaget transplantationer, når donororganet er til stede. Jeg går ud fra, at spørgeren hentyder til donororganer fra levende donorer, idet organer fra døde donorer jo anvendes inden for ganske få timer.

Hvis der er fundet en levende donor, som er villig til at donere et organ, og det vil i det alt-overvejende antal tilfælde sige en nyre, mener jeg også, at behandlingen af patienten i form af en transplantation bør prioriteres højt. Det gælder hensynet til patienten og bestemte også hen-synet til donoren. Samtidig vil der naturligvis indgå en afvejning af, hvor meget operationen haster set i forhold til modtagerens sygdomsfor-løb, ligesom der skal afsættes passende tid til udredning af donor – herunder til at sikre sig, at vedkommende har forstået, hvad det er, ved-kommende siger ja til.

Endelig er der grund til at pointere, at reglerne om frit valg også gælder for transplantationer, ligesom den i sundhedsloven fastsatte op-lysningspligt om bl.a. ventetid og mulighed for frit valg også gælder her. Jeg har en klar forventning om, at regionerne ved deres arbejdstilrette-læggelse og prioriteringer i øvrigt tager hensyn til den særlige situation, som såvel patienten som donoren står i.

Jeg vil også fremhæve, at regeringen sammen med Dansk Folkeparti sidste år igangsatte opret-telse af et nationalt organ, et donationscenter. Det er forventningen, at vi med det nationale center sikrer, at der ikke unødigt går donororga-ner tabt, som kunne være anvendt til at hjælpe et andet menneske. Det er også forventningen, at centeret vil være med til at sikre, at der på sigt foretages flere transplantationer med organer fra afdøde.

Endelig er der planlagt en kampagne her i foråret med henblik på at få flere til at tage stil-ling til spørgsmålet vedrørende organdonation. Der pågår til stadighed et stort arbejde med at sikre, at så mange som muligt kan få de nødven-dige transplantationer i tide.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ja tak. Så er det hr. René Christensen.

René Christensen (DF):

Jeg har stillet spørgsmålet på baggrund af en konkret sag, hvor en 17-årig ung mand med lymfekræft ikke har modtaget den behandling, som hans familie var stillet i udsigt. Der var lagt op til en behandling med en analog stamcelletransplantation, som skulle udføres inden for 3 måneder. Familiemedlemmerne blev undersøgt, men de kunne desværre ikke benyttes som donorer. Tidsfristen blev så trukket til det alleryderste, og til sidst lykkedes det at finde en egnet donor i Tyskland. Men 4 dage før transplantationen skulle finde sted, viser det sig desværre, at Rigshospitalet ikke har den fornødne kapacitet til at udføre transplantationen. Derfor valgte den specialeansvarlige overlæge at udføre en analog celletransplantation, som efter lægens overbevisning desværre er den næstbedste løsning. Det er jo ærgerligt, når vi nu har brugt omkring 4 mio. kr. på bl.a. oplysning om vores nationale organdonorcenter, som også blev omtalt, og som vi ser meget frem til. Når vi sådan går ud og siger til befolkningen, at de nu skal tage stilling, er det jo ærgerligt, hvis vi kan komme ud for, at – hvis jeg må bruge udtrykket – logistikken i sygehusvæsenet ikke kan rumme det.

Kl. 16:14

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ministeren.

Kl. 16:14

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg kan naturligvis ikke kommentere en konkret sag og slet ikke en konkret sag, jeg ikke kender. Men hr. René Christensen er meget velkommen til at sende det papir, han står med, over til mig til en kommentar på det generelle plan. Vi vil så finde ud af, hvad der er sket i sagen, og hr. René Christensen kan få en kommentar. Men jeg kan ellers ikke kommentere sagen.

Kl. 16:14

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Hr. René Christensen.

Kl. 16:14

René Christensen (DF):

Det vil jeg benytte mig af. Jeg kan også sagtens forstå, at man ikke kan kommentere den konkrete sag. Jeg bragte det også mere op i forhold til de ting, som nu bliver sat i gang med netop det nationale donororgancenter, sådan at vi er sikre på, at sundhedsvæsenet også magter det i den anden ende. Når vi nu får så mange folk til at tage stilling til det, som vi med det her virkelig

håber på, og når vi som sagt har brugt 4 mio. kr. på oplysning, er det vigtigt, at det også er o.k. i den anden ende.

Men jeg vil benytte mig af tilbuddet om at oversende spørgsmålet til skriftlig besvarelse.

Kl. 16:15

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hermed er spørgsmålet sluttet, og vi går til spørgsmål 7. Det er også til ministeren for sundhed og forebyggelse af hr. Bjarne Laustsen.

Skal vi lige give hr. Bjarne Laustsen 30 sekunder til at nå frem, hvis han er på vej?

Nu dukker hr. Bjarne Laustsen op, og så får vi lige hr. Bjarne Laustsen på plads.

Kl. 16:15

Spm. nr. S 567**7) Til ministeren for sundhed og forebyggelse af: Bjarne Laustsen (S):**

Hvornår agter regeringen at opfylde sit valgløfte om ligestilling af adoption og kunstig befrugtning til barnløse par, som det blev dem lovet under valgkampen?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så giver vi ordet til ministeren. Værsgo.

Kl. 16:15

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg vil ikke gå nærmere ind i, hvem der har sagt hvad under valgkampen, men jeg redegør gerne for regeringens politik.

Jeg har forstået spørgsmålet sådan, at spørgeren ønsker, at der skal gælde de samme økonomiske vilkår for adoption som for behandling med kunstig befrugtning. Nu skal jeg ikke gøre mig klog på økonomien ved adoption, det henhører nemlig under justitsministeren. Men som jeg har forstået det, opnår adoptanten eller adoptanterne et tilskud til det beløb, der skal betales til en adoptionsformidlende organisation ved adoption af et udenlandsk barn.

Om kunstig befrugtning kan jeg oplyse, at vi så sent som i 2006 vedtog ændringer i loven. Vi vedtog her i Folketinget, at et par eller en kvinde kunne få behandling i det offentlige sygehusvæsen til ét barn. Vi vedtog også, at et par eller en kvinde kan få opsat æg, selv om de har et barn, hvis der er tale om et overskydende nedfrosset æg fra en tidligere fertilitetsbehandling. Ved kunstig befrugtning er der ved 2006-ændringen af loven truffet et principielt valg og fastlagt et serviceniveau under hensyntagen til ressourcer

og prioriteringer i det offentlige sygehusvæsen. Det har regeringen ingen planer om at foreslå ændret.

Det handler altså grundlæggende om, hvordan vi skal prioritere ressourcerne på sundhedsområdet, og Sundhedsstyrelsen har skønnet, at det vil koste 65-70 mio. kr. årligt, hvis der i offentligt regi skulle tilbydes IVF-behandling til barn nummer to, og det er altså regeringens opfattelse, at vi kan få mere gavn af de penge på andre områder, f.eks. inden for kræftbehandlingen eller behandling af hjerte-kar-sygdomme.

Kl. 16:17

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 16:17

Bjarne Laustsen (S):

Tak for besvarelsen. Jeg synes jo, at det er lidt synd, at sundhedsministeren ikke vil forsvare, hvad hans tidligere ministerkollega og politiske ordfører har sagt om det her, nemlig at det vil være helt naturligt at indføre ligestilling på området, således at man får de samme muligheder som adoptanter har.

Jeg ved jo, at ministeren kan lide at rejse, og det kan godt være, at han ikke har studeret den kinesiske etbarnspolitik, men det kan være, at hans kollegaer har gjort det, og at det er derfor, at de er kommet frem til, at det ikke er særlig godt.

Det, der er interessant her, er, at man løber så stærkt fra noget, der er blevet sagt for så kort tid siden. Og der er jo masser af familier, der henvender sig om det her og som siger, at de ikke kan forstå, at de ikke kan få hjælp til barn nummer to.

Ministeren må også forstå, at det kan være svært for de her familier at stå frem, for de ønsker jo at få børn ligesom alle mulige andre, men de skal bare have lidt hjælp til det. Derfor er det jo svært at forstå, at man godt kan få hjælp til at få alle de børn, man vil have, når man adopterer. De her familier skal bare have en lillebitte smule hjælp, og så kan de føde deres egne børn. Og det er da underligt, at man ikke vil hjælpe i en situation, hvor vi mangler børn – de bliver efterspurgte alle vegne – og når familierne skal have så lidt hjælp, hvorefter de så kan de føde deres egne børn bare med den lillebitte smule hjælp.

Det kan da godt være, at det koster nogle penge, men jeg synes, at det er synd og skam at sammenligne det med kræftbehandling og alt mulig andet, for vi giver jo tilbud til adoptanter. Og når man tidligere er kommet frem til, at der

skulle være ligestilling på området, så synes jeg, at det er en kovingding, regeringen har lavet her. Det er jo tidligere, gode konservative folk, der helt klart, tydeligt og firkantet har givet udtryk for den hensigt, så ingen kunne være i tvivl, og hvis vi ikke havde haft folketingsvalget, så er jeg slet ikke i tvivl om, at Carina Christensen som familie- og forbrugerminister allerede havde været i gang med at gennemføre det her, som hun havde lovet flere gange før valget.

Kl. 16:19

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:19

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Nu er det sådan, at det her spørgsmål hele tiden har hørt under sundhedsministerens ressort. Det var det før valget, og det er det efter valget. Hvad enkelte folketingsmedlemmer har udtrykt i valgkampen finder jeg som sagt ikke nogen anledning til at gå ind i, men det tegner ikke regeringens politik. Regeringens politik er, at det niveau, som Folketinget vedtog i 2006, skal fastholdes.

Så kan det godt være, at hr. Bjarne Laustsen finder, at det er synd og skam, at man begynder at sammenligne med kræftsygdomme og hjerte-kar-sygdomme, men sådan er det nu engang, når det henhører under sundhedsområdet. Det er sådan, at man på sundhedsområdet må prioritere ressourcerne, ligesom man må prioritere ressourcerne på alle mulige andre områder, og der har vi altså fundet, at det er mest korrekt, at man bruger de sparsomme ressourcer på kræftområdet frem for at give hjælp til noget, som folk i givet fald selv ville kunne betale. Der er jo ikke et forbud mod, at man selv får nogle børn.

Kl. 16:20

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 16:20

Bjarne Laustsen (S):

Det er jo ikke bare almindelige folketingsmedlemmer, det er jo tidligere familie- og forbrugerminister Carina Christensen, det er tidligere politisk ordfører for De Konservative, fru Henriette Kjær, som har været ude både den 11. november og den 27. november og sige det helt fuldstændig klokkeklart. Det er da derfor, at de familier, der har det problem, har en forventning til ministeren og regeringen, når to så prominente med-

lemmer af Det Konservative Folkeparti går ud og siger noget, der er så klokkeklart.

Når man taler om prioriteringer, kunne man måske også godt tænke sig, at man jo ikke bare behøver at spare på kræftbehandlingen, man kunne jo også lade være med at give nogen skattelettelser og på anden vis sørge for et velfærds-tilbud om at få barn nummer to. Det synes jeg faktisk er rimeligt. De beder bare om en lillebitte smule hjælp til det her, så de kan få deres egne børn.

Det er da følelsesmæssigt og holdningsmæssigt et spørgsmål, om ikke det er mindst lige så godt som at have nogle regler om, hvorvidt man kan adoptere alle dem, man vil, og få 40.000 kr. i tilskud til det.

Jeg synes, det er kloge ord, som ministerens kollegaer fuldstændig regelret her har sagt, og derfor er det uforståeligt, at regeringen nu løber fra det løfte, som man gav før valget.

Kl. 16:21

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:21

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg bliver bare nødt til at gentage, at der aldrig nogen sinde er givet et løfte. En regerings politik bliver ikke fastlagt ved, hvad enkeltpersoner måtte sige i en valgkamp. Jeg kan godt forstå, hvis det kan give anledning til nogle skuffede forventninger hos nogle mennesker, men en regerings politik bliver ikke fastlagt af enkeltpersoner i en valgkamp. Derfor er der ikke givet noget løfte, derfor er der heller ikke tale om noget løftebrud.

Regeringen agter ikke at ændre politikken på det her område.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 16:22

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan forstå, at det ikke betyder noget, hvad fru Carina Christensen og fru Henriette Kjær siger. Det har mindre betydning. Det skal vi da huske næste gang, der er folketingsvalg, og prominente medlemmer af Det Konservative Folkeparti går ud og siger: Det her skal være sådan, og det vil vi arbejde for.

Jeg går så ud fra, at ministeren med de holdninger, han har her, vil tage de to pågældende piger i skole i Det Konservative Folkeparti og si-

ge, at de skal lade være med at gå og sige sådan noget, fordi det ikke er regeringens politik, ej heller er det Det Konservative Folkepartis politik. Sådan må jeg forstå sundhedsministeren. Han har andre prioriteringer.

Det håb og det lys, man tændte hos de familier, der har det her problem, er ganske enkelt slukket. Det, der er interessant, er, at de her helt kontante og bastante udmeldinger skulle siges lige før et folketingsvalg, og de blev endda også gentaget. Derfor er det helt utroligt, at regeringen så vælger ikke at imødekomme de holdninger og synspunkter, som medlemmer af den konservative folketingsgruppe har fremsat.

Man kan jo ikke tro andet, end at de, når det er medlemmer af et regeringsparti, der udtaler sig, også har rygdækning for de udtalelser, ellers kan man jo ikke tro på folk, når de står og siger noget ude i forsamlingshuset. Der skulle jo gerne være gennemsigtighed og sporbarhed mellem det, man siger ude i forsamlingshuset, og det, man siger herinde i Folketinget. Det håber jeg ministeren er enig i.

Kl. 16:23

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:23

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Det er jeg principielt fuldstændig enig i at der bør være. Mere har jeg ikke at sige til det.

Kl. 16:23

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ministeren og tak til hr. Bjarne Laustsen. Hermed er spørgetiden sluttet.

Kl. 16:24

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 7. februar 2008, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet er hævet. (Kl. 16.24).